

37. číslo

ISSN 1802-4327

www.milujte.se

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci

Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás.
Jan 15,12

Co je dnes nejvíce
fascinující na víře?
Že ji jako dar Boha
objevují stále noví lidé.

Mons. Vojtěch Cikrle

Obsah:

tricáté sedmé číslo

- 3 Co by Bůh odpověděl
- 4 „Vysokozátěžoví“ křesťané
- 6 Anděl dobroty uprostřed pekla:
„Každý život má věčnou hodnotu.“
(Stanislava Leszczynská)
- 15 Obrácení Rudolfa Hösse
- 21 Ty jsi pouze svědkem, soudcem je Bůh
- 23 Ti to ale vyhráli! Opravdu?
- 24 Nejdůležitější den života
- 28 Chlapec a duhová kulička
- 29 Zpackaný život, seznamka, konference –
a všude milost!
- 32 Seyfo – „Což musí meč požírat nepřetržitě?“
- 38 Geniální je jednoduché
- 41 „Milosrdní jako Otec“
- 44 Moji „andělé strážní“
- 45 Jak mě milosrdenství „trklo“
- 46 Láska a nesmrtelnost
- 50 Má být Církev bohatá, nebo chudá?
- 52 Artaban a jeho objev
- 54 Dvanáct rad, jak vychovat zločince
- 55 Pálení čarodějnic
- 56 V Otcových rukách
- 58 Peněženka, dveře a síla modlitby
- 59 Panenka / Chci poděkovat... / Politik a mnich
- 60 Populární „dobrota“ není totéž co svatost
- 62 Společenství čistých srdcí – Láska
za 1000 Kč...
- 63 SČS „v kostce“

Milovaní čtenáři!

„Přátelé, ztratil jsem den!“ (latinsky „*Amici, diem perdidit!*“) zvolal římský císař Titus, když za celý den neudělal žádný dobrý skutek a nikomu nepomohl.

Frustrace, ztráta motivace, deprese – to je řetězec skutečností, o kterých se dnes mluví stále častěji. Slovo frustrace vzniklo z latinského *frustrá*, které znamená „marně“ nebo „naprázdno“. Mnoho lidí opravdu žije naprázdno a marně. Mnozí si to zatím ani neuvědomují. Mají pocit „úspěšnosti“. A přitom to, za čím se dlouhá léta hnali, jednou – nejpozději na konci – bude směšné a současně smutné... Až Bůh „rozptýlí ty, kdo v srdci smýšlejí pyšně, mocné sesadí z trůnu a ponížené povýší, hladové nasytí dobrými věcmi a bohaté propustí s prázdnou“. Asi jste poznali, že je to citace slov Panny Marie (Lk 1,51–53). Zajímavé je, že Panna Maria je pronášá v minulém čase: „rozptýlil, sesadil, povýšil...“ Alespoň tak nám to evangelista Lukáš ve svém řecky psaném evangeliu přetlumočil. Jednak proto, že již mnohokrát takto Bůh jednal. Ale také se tu zřejmě odráží i gramatická zvláštnost jazyků, které užívala Panna Maria – hebrejštiny a aramejštiny totiž nemají gramatické časy, jak je známe my: minulý, přítomný a budoucí. Má jen dokonavost a nedokonavost. Minulost vyjadřuje dokonavými tvary, budoucnost obvykle nedokonavými – to je celkem logické. Ale když za budoucnost ručí Bůh, pak ji vyjadřuje pomocí dokonavých tvarů. Tam, kde je Bůh garantem, tam je příslib tak jistý, jako by se to již stalo! Jak říkáme u nás: „Je to už hotovka.“

Nikdo nemusí žít „naprázdno“. Každý den naplň láskou. I drobnostmi dáš dni cenu – dokonce věčnou hodnotu. O tom je i několik článků v tomto časopise.

V Kristu P. Pavel Zahradníček

Podpořte *Milujte se!* – objednejte si jej

Máme velkou radost, že se k vám dostává další číslo časopisu *Milujte se!*, který u nás začal vycházet díky iniciativě sester Matky Terezy. Vydávání dalších čísel se však neobejde bez vaší pomoci. Prosíme vás o modlitby – za nás, kteří časopis připravujeme, za všechny čtenáře a za ty, kteří časopis šíří dále k těm, kteří by se k němu jinak nedostali a nemohli si jej objednat. Jsme však raději, můžeme-li zasílat časopis čtenářům přímo domů, a nikoli jej pouze anonymně distribuovat.

Časopis posíláme všem zájemcům zdarma (je distribuován pouze v ČR). Náklady na výrobu a distribuci jednoho výtisku, které činí přibližně 20 Kč, jsou hrazeny výhradně z darů čtenářů. Dary na podporu časopisu *Milujte se!* můžete posílat na účet 2400089111/2010, specifický symbol 7777 a jako variabilní symbol použijte údaj ze složenky, která je součástí zásilky. Dary jsou potvrzovány a lze je uplatnit při snížení základu daně.

Časopis *Milujte se!* můžete objednat sobě nebo svým přátelům e-mailem na redakce@milujte.se nebo poštou na adrese redakce. Jen na vás záleží, zda časopis bude i nadále vycházet. Děkujeme za vaši podporu.

redakce

Jsme velmi šťastné, že časopis *Milujte se!* šíří pravdu a učení Církve a že prospěšnost a vzdělávací vliv je vidět ve svědectvích ze života lidí. Podporujeme a modlíme se za všechny, kteří se podílejí na vzniku tohoto časopisu.

Sestry Matky Terezy v ČR

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci
37/2016, X. ročník, vydáno 2. května 2016

Vychází s církevním schválením Biskupství brněnského
č. j.: Ep/1379/08 ze dne 25. 1. 2008

Koordinátor: P.ThLic. Marek Dunda, Th.D.
Šéfredaktor: P.ThLic. Pavel Zahradníček, Th.D.
Překlady: Terezie Eisnerová OP
Jazyková a grafická úprava: Ondřej P. Vaněček

Adresa redakce: Časopis *Milujte se!*, 671 03 Vranov nad Dyjí 20
e-mail: redakce@milujte.se, www.milujte.se

Vydavatel: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, <http://rcmonitor.cz>,
číslo účtu pro zaslání darů: 2400089111/2010, specifický symbol: 7777

ISSN 1802-4327, MK ČR E 17470

Katolický časopis *Milujte se!* je zaměřen na osvětu a vzdělávání široké veřejnosti jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Časopis vychází pod záštitou sester Matky Terezy a je vydáván ve spolupráci s Hnutím Pro život ČR.

Objednávky: Časopis je neprodejný a distribuován zdarma. Lze jej v požadovaném počtu výtisků objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, neboť časopis nemá předplatně či státní a církevní dotace. Zaslání dary lze podle §15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Redakce si vyhrazuje právo zveřejněné texty krátit, případně upravovat.
Fotografie lidí umístěné u svědectví a článků jsou pouze ilustrační.

Znění licencí Creative Commons (CC) naleznete na <http://creativecommons.org/licenses>.

Foto na titulní straně: Dominik Novák/Člověk a víra

Co by Bůh odpověděl

Proč jsi tu nebyl, Bože?!

Stále častěji slyšíme o násilí ve školách. V jedné škole, kde k něčemu takovému došlo, se prý na nástěnce objevil lístek – jakýsi otevřený dopis Bohu:

Drahý Bože,
kde jsi byl a proč jsi
nezachránil tu malou
holčičku, která byla
zavražděna ve své třídě?

S uctivým pozdravem

Ustaraný student

Následující den se vedle prvního lístku objevil druhý:

Drahý Ustaraný
studente,
do vaší školy mám
již řadu let vstup
přísně zakázán.

Bůh

Proč nic neděláš, Bože?

Jeden svatý člověk (a nebo to byl člověk, který si myslel, že už je svatý) se procházel městem a vtom potkal promrzlého a hladového bezdomovce. Obrátil se v myšlenkách k Pánu: „Bože, jak můžeš něco takového dovolit? Prosím tě, udělej něco!“

Pak uviděl sousedovy děti – početná rodina, ale v žalostné materiální situaci. Znovu ho napadlo: „Bože, proč jim nepomůžeš? Tolik by to potřebovali!“

Večer mu televize ukázala další srdcervoucí scény, lidi zoufale čekající na pomoc...

Znovu se modlil: „Pane, tolik neštěstí a bídy. Udělej něco.“

V noci mu Pán jasně řekl: „Už jsem něco udělal. Učinil jsem tebe...!“

Sami jsme odpovědi

Dáváme Bohu čím dál méně místa a pak se ho vyčítavě ptáme: „Kde jsi byl?“ Nejhlasitěji tato výčitka zaznívá od těch, kteří ho ze svého života vyhnali úplně.

„Bože, proč?“

Ale i my jsme odpovědi na otázku: „A proč nic neuděláš, Bože?“ – Vždyť On už udělal: nás, a dal nám tolik možností, tolik příležitostí něco změnit k dobrému, vnést někam alespoň trochu dobra, lásky... Bůh mění svět většinou „odspodu“: od jednotlivců a skrze ně. Zve k tomu tebe i mě. Samozřejmě s Ním, sami bychom na to byli krátkí a brzy by nám došly síly i elán.

...

Žasnu, když čtu o ženě, která dokázala být andělem lásky (poslem – řecké slovo *angelos* totiž znamená „posel“) i v osvětimském pekle (str. 6 nn v tomto čísle). Žasnu, když čtu o tom, jak humánní jednání polských dozorců s masovým vrahem z Osvětimi ve varšavské věznici dokázalo v něm znovu vzbudit něco lidského, přivést ho k lítosti, k obrácení (str. 15 nn).

Vidím, že člověk, který je pevně zakotvený v Bohu, dokáže neuvěřitelné věci. A přitom jsou ty věci poskládané z drobných cihliček...

Připravil P. Pavel Zahradníček (volně podle Bruno Ferrero: „Deset slov o víře“, Portál, 2011; knihu je možno objednat na <http://obchod.portal.cz>) ■

„Vysokozátěžoví“ křesťané

Už jste asi slyšeli o zátěžových kobercích... Ale co takhle o „vysokozátěžových křesťanech“?

Foto: Flickr, Fly For Fun (CC BY-NC 2.0)

O prázdninách bylo obrovské horko. Jeden večer mi můj kamarád kněz říká: „Dnes mi zkolaboval počítač, přestal fun-

Někteří křesťané jsou totiž nastavení jakoby jen na určité optimální podmínky.

govat. Mám za to, že je to tím vedrem.“ Pak mi vyprávěl, jak se ta nejkvalitnější elektronika testuje – takzvaně „zahrňuje“ – ve ztížených podmínkách, zvláště ve vyšších teplotách. To proto, aby se hned na začátku projeví skryté vady a obvody pak dokázaly pracovat spolehlivě za všech okolností. Ten jeho počítač však počasí nezvládl.

Jen pro ideální podmínky – a možná ani to ne...?

Ještě dlouho jsem nad tím musel přemýšlet v souvislosti s námi křesťany. Některí

K čemu by byl pilot, který je schopný létat jen ve dne?

křesťané jsou totiž nastavení jakoby jen na určité optimální podmínky. Stačí pak jakýkoli větší výkyv a takový křesťan přestává „fungovat“ podle křesťanských zásad. Dovedlo mě to k myšlence, že je třeba, abychom na sobě pracovali, aby z nás byli „vysokozátěžoví křesťané“.

Co si pod tím představit? Stručně řečeno: že si uchováme důvěru v Boha a zůstaneme klidní, pokojní a plní lásky i za nepříznivých okolností. Na co by totiž bylo auto, které jezdí jen po rovině? K čemu by byl pilot, který je schopný létat jen ve dne a za bezvětří? A na co by byl policista, který vše perfektně zvládá, ale jen do okamžiku, než se setká se skutečným zločincem? Právě v takových, do jisté míry extrémních situacích je třeba obstát.

Sám vydrží, druhé podrží

Pod nově vytvořeným pojmem „vysokozátěžový křesťan“ si představují člověka, který vytrvá v tom, co slíbil, i když se vše obrátí proti němu; který neslevuje ze svých zásad, i když všichni kolem něj už slevili; který se nevymlouvá na únavu nebo další nepříznivé okolnosti, ale zmobilizuje síly a vytrvá podle vzoru Ježíše Krista. Jde především o tu snahu vytrvat. My nejsme stroj, ale snažit se můžeme. Je tolik situací, které mohou prověřit, nakolik jsme připraveni být „vysokozátěžovými křesťany“.

Nejde o železnou vůli, ale o spolupráci s Boží milostí

Samozřejmě, že to není jen o našem výkonu, ale potřebujeme Boží pomoc – milost. Bůh však má svou milost připravenou vždy. A ochotně ji dává těm, kteří se ze své strany snaží a současně o Boží pomoc prosí. Víc není potřeba.

Hodí se vždy a někdy ještě více...

Být „vysokozátěžovým křesťanem“ se hodí také při řešení manželských krizí, ve chvíli, kdy je třeba odpouštět nebo když se dost zkomplikuje situace, v níž jsme se hodně snažili o dobro, a přichází na nás pokušení něco vzdát. Anebo když se zdá, že jsme na něco zůstali sami.

K cíli tě dovede mnoho malých kroků

Položme každý sám sobě otázku: Jaký jsem křesťan? Cože? Nízkozátěžový? Tak je nejvyšší čas začít se modlit a prosit o milost – a pustit se do konkrétních kroků, které vedou k růstu do „vysokozátěžového křesťana“. Je to postupný proces, který Pán Ježíš popisuje slovy: „Kdo je věrný v maličkosti, je věrný i ve velké věci.“ (Lk 16,10)

P. Marek Dunda ■

Být „vysokozátěžovým křesťanem“ se hodí, také při řešení manželských krizí, ve chvíli, kdy je třeba odpouštět...

Foto: P. Krzysztof Dedek

Jak se jím stát? Je to postupný proces, který Pán Ježíš popisuje slovy: „Kdo je věrný v maličkosti, je věrný i ve velké věci.“ (Lk 16,10)

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Proč je modlitba zápasem?

Mistři duchovního života všech dob líčili růst ve víře a v lásce k Bohu jako zápas na život a na smrt. Bojištěm je lidské nitro. Zbraní křesťana je modlitba. Buď podlehneme vlastnímu sobectví a promarníme život v nicotnostech, nebo získáme Boha.

Ten, kdo se chce modlit, musí nejprve v sobě přemoci „bestii“. To, co dnes vnímáme jako frustraci a ztrátu smyslu života, nazývali staří pouštní otcové znechucení (akedia). Nechut

k Bohu přináší v duchovním životě velký problém. Také duch doby nespátňuje v modlitbě nic smysluplného a plný diábl jí neoponechává ani chvíli volného času. Navíc je potřebné svádět boj s Pokušitelem, který podniká všechno možné, jen aby člověka odvedl od Boha. Kdyby Bůh nechtěl, abychom ho modlitbou dosáhli, tento boj bychom nikdy nevyhráli.

Srov. Youcat. *Katechismus katolické církve pro mladé. Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2011.*

Anděl dobroty uprostřed pekla:

„Každý život má věčnou hodnotu.“

Když jí lékař koncentračního tábora přikázal, aby zabijela novorozence, rázně odpověděla: „Ne, nikdy. Děti se zabíjet nesmí!“ Téměř dva roky se snažila zachraňovat novorozence. Riskovala tak svůj vlastní život. I ona patří k milionům lidí, kteří dokázali jednat důsledně jako křesťané i v těch nejtěžších podmínkách.

Rozkaz je rozkaz! – Ale svědomí je víc...

V koncentračním táboře v Osvětimi platil rozkaz okamžitě zabíjet nově narozené děti. Když funkci porodní asistentky začala vykonávat Stanislava Leszczynská, rázně tento rozkaz odmítla a táborový lékař Josef Mengele se na ni zuřivě rozkřičel. Následující líčení setkání Stanislavy a Mengeleho pochází od jejího syna Bronislava:

Máma nám to popisovala takto: „Viděla jsem pouze přibližující se a vzdalující se lýtka, pak jeho odvrácenou tvář a slyšela jsem jeho křik: ‚Befehl ist Befehl!‘ (‚Rozkaz je rozkaz!‘)“ Máma byla menší postavy a kromě toho měla ve zvyku sklopit oči, když o něčem přemýšlela. Když tedy Mengelemu řekla, že děti se zabíjet nesmí, zůstala klidně stát před ním, a to bez ohledu na nebezpečí, které jí hrozilo... Stála se sklopenýma očima, a proto viděla jeho vysoké holínky, které před ní nervózně poskakovaly.

Zázraky lásky uprostřed pekla

I přes trest smrti, který jí za neposlušnost hrozil, zůstala věrná zásadám evangelia a až do osvobození koncentračního tábora hrdinsky vykonávala svoje zaměstnání v souladu s vlastním svědomím. Odvážná porodní asistentka Stanislava Leszczynská asistovala během svého pobytu v koncentračním táboře v Osvětimi u více než tří tisíc porodů. Když čteme o její práci, napadne nás jedno: máme co do činění se svatou, jejíž důvěra v Boha a Pannu Marii přispěla k tomu, že se v osvětimském pekle stal každý den zázrak: zázrak lásky uprostřed nenávisti a zloby. Navíc zde, tak jako po celý svůj život, vyprošovala skrze přímliivu Panny Marie svými modlitbami matkám porod bez osudných komplikací. A Bůh její prosby i v Osvětimi mimořádným způsobem plnil – tak jako je plnil již dříve, když své povolání vykonávala mimo ostatné dráty koncentračního tábora.

Dětství a mládí

Stanislava se narodila 8. května 1896 v Lodži. Pocházela z osmi dětí, z nichž pět zemřelo v útlém věku. Kromě ní přežili dva mladší bratři. Během jejího dětství musel její otec narukovat do ruské armády, ve které strávil pět let. Tíha péče o rodinu přešla na matku, která si našla zaměstnání v poznaňské továrně, kde musela denně odpracovat 14 hodin. Během matčiny nepřítomnosti se o mladší sourozence a chod domácnosti starala Stanislava. V roce 1908 vycestovala

*I přes trest
smrti, který jí
za neposlušnost
hrozil, zůstala
věrná zásadám
evangelia.*

*Až do osvobození
koncentračního
tábora hrdinsky
vykonávala svoje
zaměstnání
v souladu
s vlastním
svědomím.*

Socha Stanislavy Leszczynské v kostele sv. Anny ve Vilanově u Varšavy

Foto: Flickr, iwona_kellie (CC BY-NC-SA 2.0)

celá rodina do Brazílie s nadějí na lepší materiální zabezpečení. Po dvou letech se však všichni vrátili do Polska a usadili se na předměstí Lodže ve čtvrti Baluty. Stanislava začala opět navštěvovat školu a zároveň pomáhala rodičům v malém obchůdku. Během první světové války pracovala ve výboru na pomoc chudým.

Již tehdy mohla v praxi uskutečnit svoji touhu pomáhat bližním.

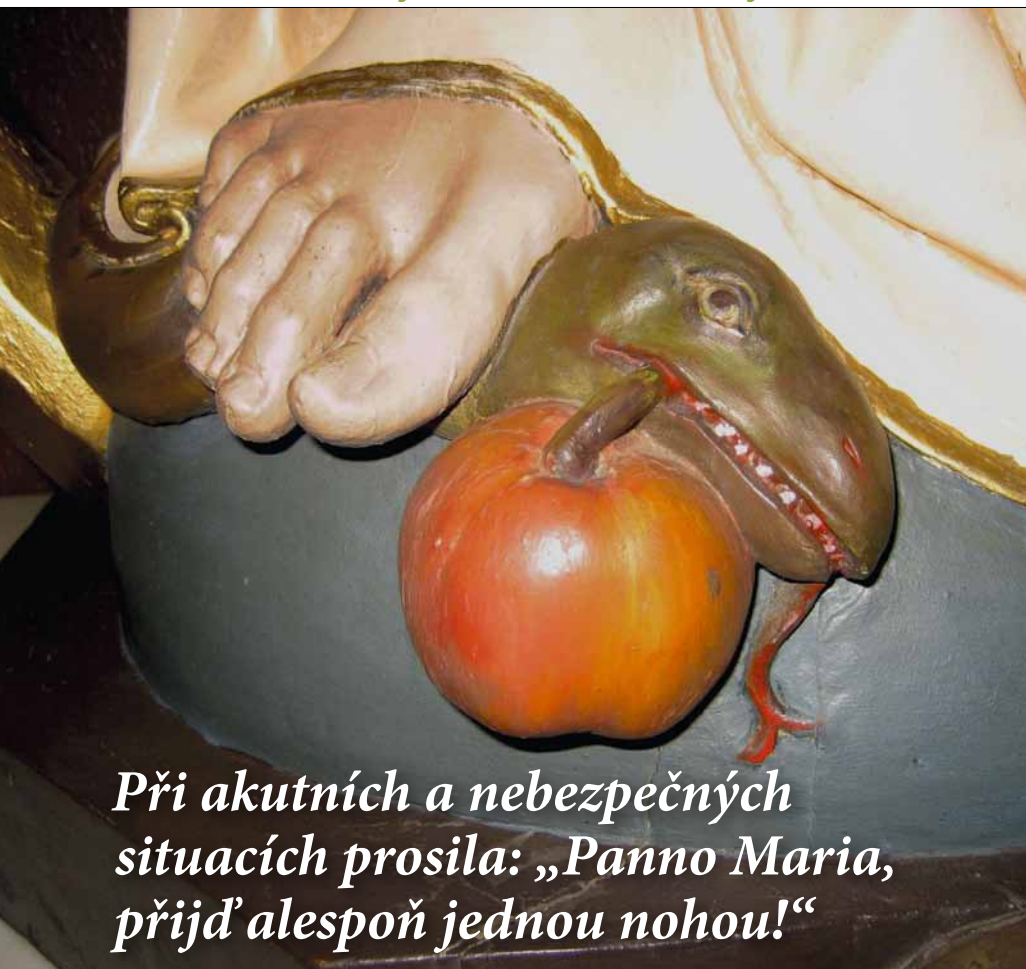
Nejcennější dědictví po mamince: víra v Boží ochranu

V rodném domě se naučila milovat Boha. Především matka jí vštěpila víru ▷

Rodina Leszczynských

Foto: Archiwum Łódzkie

Při akutních a nebezpečných situacích prosila: „Panno Maria, přijď alespoň jednou nohou!“

Foto: Flickr, regan76 (CC BY 2.0)

v Boží ochranu a naučila ji čerpat sílu z pravidelné vroucí modlitby. Její otec měl příjemnou a klidnou povahu a byl otevřený vůči lidem. Stanislava po něm zdělila klidnou povahu a zvědavost, která ji poháněla poznávat svět. Rodiče dali své jediné dceři příklad rodiny spojené hlubokými pouty lásky a důvěry, který později uskutečnila i ve svém životě.

Malé nebe

V roce 1916 se Stanislava provdala za Bronislava Leszczynského, se kterým měla čtyři děti. Jejich láska byla silná a romantická. Stanislavě se podařilo vytvořit „rodinný krb“, ve kterém vládla atmosféra tepla, lásky, dobroty a vzájemné péče a zájmu o druhého. Velmi důležitá byla společná modlitba, během které se od Ježíše a jeho Matky učila moudře milovat svoje děti.

Uvědomovala si, že nejlepší náboženskou výchovu získávají děti doma. V jejich vzpomínkách se velmi často vynořoval

... a Panna Maria vždy vyslyšela její modlitbu.

obraz modlící se matky. Společné stolování zase vytvářelo příležitost k rozhovorům o zážitcích každého dne. Jeden z jejích synů na to po letech vzpomíná takto: „V naší rodině vládla láska. Projetovalo se to kromě jiného krásou našich vzájemných vztahů. Když jsme byli doma, celý svět se kamsi ztrácel. Doma vládla jiná atmosféra: písně, zpěv, humor, polibky, pohled do očí, květiny. Malé nebe.“ Stanislavin dům byl vždy otevřený pro ty, kteří potřebovali pomoc. Starala se o všechny, které jí Bůh posílal. Bída a utrpení, které viděla, ji vedly k pomoci každému, kdo to potřeboval, a to bez ohledu na jeho společenské postavení, národnost nebo náboženské vyznání.

Každou denní i noční hodinu dne se mohla bezpečně pohybovat po Lodži, protože si jí vážilo i podsvětí.

Přijď aspoň jednou nohou!

Poté, co se Stanislava provdala a narodily se jí dvě děti, začala studovat a následně pracovat. Tyto povinnosti musela skloubit s rodinným životem. V letech 1920 až 1922 studovala ve státní porodnické škole ve Varšavě obor porodní asistentka. Musela svoji rodinu na dva roky opustit a žít po většinu času v hlavním městě. Po ukončení školy začala pracovat a svoji práci vykonávala 38 let.

Do vypuknutí války asistovala u porodů v domácnostech. Ke svým pacientkám chodila nejčastěji pěšky – městská doprava ještě nebyla. Cestou se modlila. Volali ji i k akutním případům, kde zasahovala ještě před příchodem lékaře. K rodičkám chodila v jakoukoli hodinu. Při akutních a nebezpečných situacích vzývala pomoc Panny Marie slovy: „Panno Maria, přijď alespoň jednou nohou!“ A Panna Maria vždy vyslyšela její modlitbu.

Začínala i končila křížem

Jedna z pacientek na ni vzpomíná takto: „11. srpna 1933 se narodila moje dcera Julita a při porodu asistovala Stanislava Leszczynská. Hned, jak vešla dovnitř, přezehnala se a udělala znamení kříže také nade mnou. Když se dítě narodilo, vzala je do náručí a také nad ním udělala znamení kříže a řekla: ‚Máte krásnou dcerku.‘ Po porodu se o mě starala, dala mi potřebné rady a poučila mě o kojení a o výchově dítěte. Měla jsem dojem, jako

Stanislava Leszczynská

Foto: Arcidieceze łódzka

by do mého domu vešel anděl dobroty, aby v této důležité chvíli pomohl mně i mému dítěti.“

Zaměstnání jako setkání s Bohem

Stanislava vykonávala svoje zaměstnání jako službu. Práce, kterou vykonávala, byla její osobní modlitbou a každé dítě, kterému pomohla přijít na svět, bylo pro ni jako malý Ježíšek. Takto to popisuje syn Henrich: „Vyprávěla, že když brala dítě do rukou, měla pocit, jako by držela malého Ježíše. A Dítě Ježíš s ní bylo také v Osvětimi, proto se jí nic nemohlo stát. Takového postoje se bojí i ďábel a utíká před ním.“

Sílu k dobru denně mám, v modlitbě ji čerpávám...

Sílu pracovat čerpala Stanislava z modlitby. Modlila se ráno, před odchodem z domu, před každým porodem, během bdění u rodičky. Stále při sobě nosila růženec. Byla to porodní asistentka, která nikdy nepodlehla rutině, ale vždy s velkou radostí vítala nově narozené dítě.

Vážili si jí i zločinci

Každou denní i noční hodinu dne se mohla bezpečně pohybovat po Lodži, protože si jí vážilo i podsvětí. Jednou v noci se Stanislavě pokusili ukradnout tašku, se kterou chodila k rodičkám. Okamžitě však zasáhli dva jiní darebáci, kteří jí vrátili tašku se slovy: „Promiňte, byli z jiné čtvrti. Nepoznali vás.“

Vypuknutí druhé světové války

Nejtěžší období v životě Leszczyńských začalo 1. září 1939. V listopadu se jejich město stalo součástí třetí říše, ve které okupanti považovali Židy za obyvatele druhé kategorie. Každý den byl bojem o přežití. Chyběly potraviny, oblečení a topivo. I za ten nejmenší přestupek hrozily dva tresty: smrt nebo koncentrační tábor.

Koncem roku 1939 se hitlerovci rozhodli vytvořit v Lodži židovské ghetto. Na nevelkém prostoru muselo najednou žít 160 000 lidí. Díky povolení pohybovat se po městě i po policejní hodině mohla Stanislava nadále pracovat jako porodní asistentka a navštěvovat svoje pacientky.

Pomáhají a nehledí na nebezpečí

Nosila také tajně potraviny židovským rodinám, které žily v lodžském ghettu. Její

Blok 10 – místo „medicínských experimentů“ dr. Mengeleho

Foto: Wikimedia Commons, VbCrLf (CC BY-SA 4.0)

Selekce zajatých lidí na rampě koncentračního tábora v Osvětimi

Foto: yadvashem.org, The Auschwitz Album

manžel a synové spolupracovali s podzemními organizacemi. Zatkli ji 18. února 1943. Gestapo přišlo do domu Leszczyńských a odvedlo i její syny Henricha a Stanislava a dceru Sylvii. Uvěznili je, krutě vyslýchali a potom je poslali do koncentračních táborů. Od 17. dubna 1943 se matka s dcerou ocitly v ženském táboře Osvětim-Březinka. Synové byli v koncentračním táboře Mauthausen-Gusen. Man-

želovi a třetímu synovi Bronislavovi se podařilo vyhnout se útěkem vězení, ale během celé okupace je hledalo gestapo. Se svým manželem se Stanislava už nikdy na této zemi nesetkala – zemřel při varšavském povstání.

Číslo 41335

Koncentrační tábor Osvětim-Březinka existoval od roku 1940 do ledna 1945 ▷

a byl největším táborem, který během druhé světové války vznikl. Životní a pracovní podmínky byly nastaveny tak, aby v nich vězni vydrželi nanejvýš tři měsíce.

Člověk, který přišel do Osvětimi a nezemřel hned v plynové komoře, okamžitě ztratil jméno a příjmení a stal se číslem. Stanislavě přidělili číslo 41335. Její čtyřiatřicetileté dceři Sylvii vytetovali číslo 41336.

Když Stanislava překonala typické táborové nemoci, přihlásila se u místního lékaře a předložila mu dokumenty o své pracovní kvalifikaci, díky kterým dostala souhlas vykonávat svoji profesi také na území koncentračního tábora. Od té chvíle se snažila udělat každý den alespoň něco, čím by zabránila ohavnému zločinu, který se tu páchal přímo před jejíma očima. Začala bojovat o život rodiček a jejich dětí. Když nemohla zachránit život člověka, snažila se zachránit alespoň jeho důstojnost.

V táborové „nemocnici“

Táborovou nemocnici, ve které Stanislava pracovala, tvořilo více než deset baráků. Byly to budovy postavené z dřevěných desek, bez podlahy, bez stropu, bez kanalizace a bez vody. Jílovitý terén způsoboval, že během větších dešťů tekla voda do baráků a místy dosahovala výšky desítek centimetrů. Uvnitř baráků byly na obou stranách trojposchodové špinavé pryčny, na jejichž holých deskách ležely vězeňkyně namačkané těsně k sobě. Rychle umíraly vyčerpáním, hladem, zimou nebo na následky mučení a nemocí. Počet nemocných v jednom bloku byl 1000 až 1200. Dotěrný hmyz byl všudypřítomný.

Mezi infekcemi a potkany

Porodní místnost se nacházela v jednom z nemocničních bloků, ve kterém byly umístěny také ženy s infekčními nemocemi: úplavicí, tyfem, pemphigem... Hlavní obživou nemocných byla shnilá, rozvařená zelenina. Obsahovala velké množství potkaních výkalů. Potkani útočili na ženy i na novorozence, zraňovali je na tvářích a okusovali jim ruce i nohy. Kromě povinností spojených s asistencí při porodech strávila Stanislava mnoho hodin odháněním potkanů od rodiček. Sama jim musela shánět základní léky, obvazy, oblečení a plínky pro děti a nejednou k tomuto účelu obětovala také svoje vlastní skromné potravinové porce. Vybavení, které měla k dispozici, se skládalo z nůžek a plechové misky.

Foto: pkeabay.com, cwhiteharp

Kromě povinností spojených s asistencí při porodech strávila Stanislava mnoho hodin odháněním potkanů od rodiček.

Kromě toho tam byl stálý nedostatek vody. Přinést jeden kbelík vody trvalo 20 minut a pouze Stanislava mohla opustit území nemocnice a jít pro vodu. Byla jedinou porodní asistentkou v koncentračním táboře, a proto musela nejednou asistovat při několika porodech současně.

Máma

I v této hrůzně situaci sloužila tato štíhlá, skromná žena utýraným vězeňkyním a jejich dětem, přičemž tím nejednou ohrožovala svůj vlastní život. Dokonce i po těžké nemoci řídila práce při porodu tak, že ležela vedle rodičky a dávala

pokyny. I přes to, že měla mnoho práce, nechyběl jí vnitřní pokoj a dobrá nálada. Navzdory zlu a každodennímu zabíjení vytvářela atmosféru naděje v podmínkách, kde zdánlivě nebyla šance na lidskou přejícnost a soucit. Když nemohla zachránit dítě, zachraňovala matku. Předávala jim svoje zkušenosti a schopnosti.

Charakterizovala ji spontánní a mimořádná láska k rodičkám a k jejich dětem: „S pocitem soucitu a lítosti se dívám na svoje spoluvězeňkyně a uvědomuji si, že každá z těchto trpících bytostí měla donedávna svůj dům, svoji rodinu, milující příbuzné, přátele, mohla se rado-

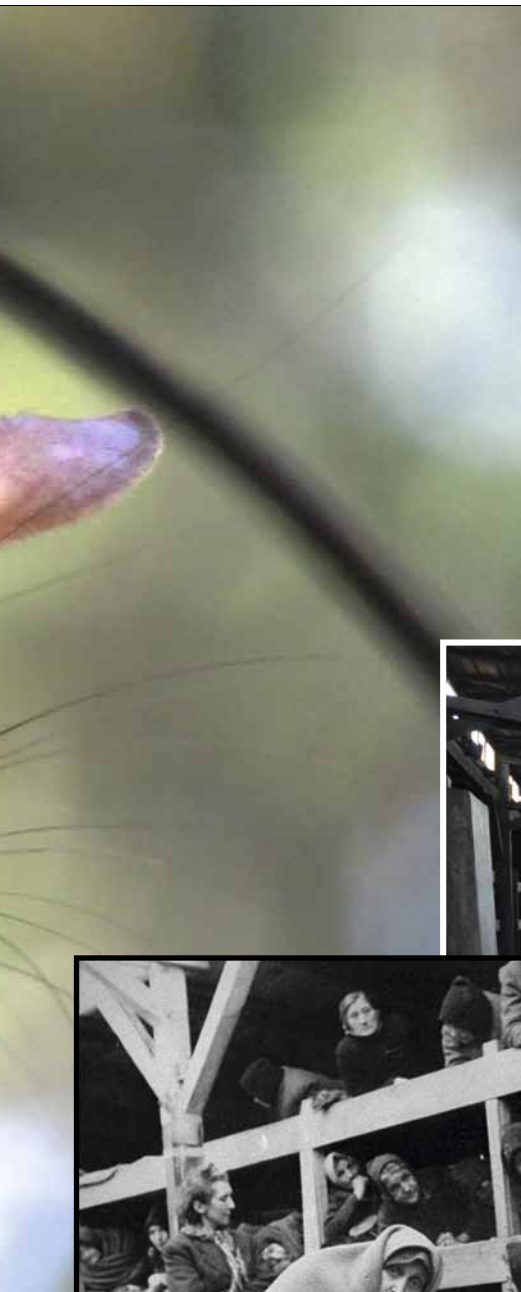

Foto: Wikimedia Commons, Pimke (CC BY-SA 3.0)

Foto: Wikimedia Commons, Jorge Lászar (CC BY 2.0)

Foto: Flickr (raymond Hanzer (CC BY-NC-ND 2.0)/United States Holocaust Memorial Museum, courtesy of National Archives and Records Administration, College Park

Vězeňkyně v Osvětimi krátce po osvobození

Navzdory zlu a každodennímu zabíjení vytvářela atmosféru naděje v podmínkách, kde zdánlivě nebyla šance na lidskou přejícnost a soucit.

vat z lásky a zachovat si svoji důstojnost... Najednou jsou zavřené ve tmavém baráku, plném špíny, hmyzu a potkanů, k smrti hladové, prochládlé, odloučené od svých

rodin, zbavené cti a všech lidských práv. Jejich utrpení mě hluboce dojívalo. Miluji je a právě to mi dává každý den a také noc sílu těžce pracovat, přičemž tato námaha

Baráky pro vězně v Osvětimi

a obětavost byla jen projevem lásky především k těm maličkým a jejich matkám, jejichž životy jsem se snažila za každou cenu zachránit. Jinak bych to nedokázala vydržet.“ A toto jsou slova Stanislavina syna: „Vězeňkyně jí říkaly ‚mamí‘. V hlubokém duchovním smyslu byla skutečně matkou jim samotným i jejich novorozeným dětem. Vybrala si úkol, který by bez lásky k nim nebyla schopná vykonat.“

Nemohla svým spoluvězeňkyním a jejich dětem slíbit, že přežijí, ale láskou, kterou jim prokazovala, mohla jejich nesmírné útrapy zmírnit.

Odpor vůči zlu

Když radikálně odmítla vykonávat krutý rozkaz a zabíjet novorozené děti, vykonávaly ho německé zdravotní sestry Klara a Pfani, které byly rovněž vězeňkyně: „Po porodu slyšely rodičky z pokoje ▷

Foto: Flickr, chilangoco (CC BY-SA 2.0)

těch žen hlasité bubláni vody a někdy dost dlouhé šplouchání. Krátce nato mohla matka vidět tělo svého dítěte vyhozené před blok, jak ho trhají potkani.“

Stanislava, která milovala děti a každý den viděla tyto ohavné zločiny, nepopsa-

telně trpěla při pohledu na nahá tělíčka těch, o které se ještě před nedávnem starala a která nyní ležela před barákem. Do května 1943 byli takto zabíjeni všichni novorozenci, později se situace změnila: děti s árijskými rysy – s modrýma očima

– zůstávaly naživu. Odebrali je matkám a odvezli.

I zde vyprošuje matkám Boží ochranu při porodu

Navzdory špíně, hmyzu, potkanům, infekčním chorobám, nedostatku vody a nelidskému zacházení s vězeňkyněmi se tam každý den stalo cosi nepopsatelného. Když táborový lékař Josef Mengele Stanislavě přikázal, aby podala zprávu o smrti novorozenců a rodiček, odpověděla, že se nic takového nestalo. Když to Mengele slyšel, nedůvěřivě se na ni podíval a s hněvem a s nenávistí v očích jí řekl, že takových výsledků se nedosahovalo ani na nejlepších německých klinikách!

Anděl dobroty

Navzdory tomu, že Stanislava se sama nacházela v dramatických podmínkách, vlévala svým postojem naději na přežití jiným. Od té doby, kdy zůstávala část dětí naživu, označila každé dítě tetováním, aby ho zoufalá matka mohla po skončení války najít. Každé nově narozené dítě pokřtila nebo o to požádala člověka, kterému důvěřovala. Stanislava dokázala zachovat klid v každé chvíli a o rodičky se starala velmi něžně. Všude kolem se odehrávala tragédie tisíců lidí, ale ona pracovala vytrvale a pokojně. Říkali jí „anděl dobroty“. Prozpěvovala si náboženské písně a také ostatní vězeňkyně povzbuzovala ke zpěvu. Často slyšely, jak šeptá modlitby, jak prosí Boha o pomoc nebo mu děkuje za úspěšný porod.

O její hluboké víře, která měla vliv také na vězeňkyně jiných národností, svědčí také popis lůžka, které připravila pro rodičky. Sama ho popisuje následovně: „Z růžence jsem vytvarovala srdce Panny Marie a položila jsem ho na deku příkrývající lůžko. Na záhlaví lůžka jsem umístila obrázek Neposkvrněné Panny Marie, který amatérsky nakreslila vězeňkyně Henrieta. Z bílého papíru jsem ... vyrobila girlandu růží, kterou jsem ozdobila hlavu Panny Marie.“

Májové pobožnosti v koncentračním táboře

Stanislava také vypráví: „V květnu vězeňkyně zpívaly píseň *O, Maryjo, witam Cię!*. V té době se totiž nekonaly večerní prohlídky porodního sálu. Vězeňkyně se shromáždily při lůžku a zpívaly. Přicházely také Židovky z toho stejného bloku a říkaly: „Chceme se modlit k vašemu Kristu.“

„Pracovala jsem s modlitbou na rtech a v podstatě po celou dobu, kdy jsem vykonávala svoje zaměstnání, jsem se nesetkala s žádným smutným případem.“

Stanislava Leszczyńska

Nemohla spoluvězeňkyním a jejich dětem slíbit, že přežijí, ale láskou mohla jejich nesmírné útrapy zmírnit.

Foto: Flickr, jmayer1129 (CC BY 2.0)

Hrdinské skutky této porodní asistentky pramenily z lásky k Bohu a k lidem: „Pracovala jsem s modlitbou na rtech a v podstatě po celou dobu, kdy jsem vykonávala svoje zaměstnání, jsem

se nesetkala s žádným smutným případem.“ Všechny nebezpečné situace vždy dopadly šťastně. Modlitba byla pro Stanislavu pramenem pokoje a naděje. Zachraňovala vězeňkyně před zoufal-

stvím, pomáhala jim snášet útrapy koncentračního tábora a učila je dívat se na utrpení z perspektivy víry.

Osvobození koncentračního tábora a návrat domů

V lednu 1945 vyhlásili evakuaci tábora. Stanislava se rozkazu nepodřídila, přestože jí za to hrozil trest smrti. Zůstala u nemocných a nadále pracovala. Němci, kteří se ocitli tváří v tvář porážce, začali pálit baráky. Stanislava však i přesto neúnavně setrvala u pacientek až do osvobození tábora – tedy do 26. ledna 1945. Konečně 2. února opustila společně se svou dcerou koncentrační tábor. Obě vešly do osvětivského kostela, kde poděkovaly Bohu za svobodu a přijaly svátosti.

Po návratu do rodné Lodže čekal Stanislavu bolestný úder – dozvěděla se, že její manžel zahynul během varšavského povstání.

Věřila Bohu i lidem – matkám a otcům

Stanislava nyní musela tvrdě pracovat, aby zajistila dětem živobytí. Často zdůraz- ▷

Stanislava (čtvrtá zprava, v popředí) se svými kolegyněmi, poválečný snímek

Foto: Arcidiecéze lodzská

ňovala: „Bůh šťastně přivedl všechny moje děti domů, protože jsem nikdy nezabila cizí dítě.“ Synovi, který vystudoval medicínu, řekla: „Věřím, že nikdy nevykonáš umělý potrat, protože jinak by ses nemohl nazývat mým synem.“

V roce 1957 napsala *Zprávu porodní asistentky z Osvětimi*, ve které stručně popisuje krutou táborovou realitu, v jaké pracovala. V tomto textu zanechala velké poselství ochrany lidského života: „Věřím, že pokud by se jednou i přes smutné válečné zkušenosti začaly v mé vlasti rozvíjet tendence namířené proti životu, tak zazní hlas všech slušných matek a otců, všech slušných občanů, kteří se zasadí o ochranu života a práv dítěte.“ V roce 1956 zavedli v Polsku zákon povolující

umělý potrat, a proto Stanislava těmito slovy apelovala na svědomí všech zodpovědných za počaté děti.

Zemřela 11. března 1974 po těžkém nádorovém onemocnění. Svě utrpení obětovala za obrácení hříšníků. Roku 1992 začal proces jejího blahorečení.

Aleksandra Jędrzejczaková ■

Prameny:

Garlacz, Gabriela – Rosomak, Danuta. *Akuszerka. Rzecz o Stanisławie Leszczyńskiej*. Apostolicum; Żąbki, 2002.

Bejze, Bohdan. *Macierzyńska miłość życia. Teksty o Stanisławie Leszczyńskiej*. Akademia Teologii Katolickiej; Warszawa, 1984.

Často zdůrazňovala: „Bůh šťastně přivedl všechny moje děti domů, protože jsem nikdy nezabila cizí dítě.“

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Co je to svědomí?

Mravní svědomí, přítomné v nitru člověka, je úsudek rozumu, který člověku ve vhodné chvíli ukládá, aby konal dobro a vyhýbal se zlu. Jeho prostřednictvím člověk poznává mravní hodnotu konkrétního skutku, který se chystá vykonat nebo který již vykonal, a umožňuje mu nést za něj zodpovědnost. Naslouchá-li moudrý člověk mravnímu svědomí, může slyšet hlas Boha, který k němu mluví.

Svědomí bývá přirovnáváno k vnitřnímu hlasu, ve kterém se člověku zjevuje sám Bůh. Je to Bůh, který se dává poznat ve svědomí. Říkáme-li: „Toto si nedokážu srovnat se svým svědomím!“, pak pro křesťana obdobně platí: „Toto nemohu udělat před tváří svého Stvořitele!“ Kvůli věrnosti vlastnímu svědomí šli mnozí lidé do vězení i na popraviště.

Lze formovat vlastní svědomí?

Svědomí, které je vrozené každému člověku, může být špatně formováno, a tak otupeno. Proto musí být formováno, aby se stávalo stále citlivějším nástrojem správného jednání. Správné a pravdivé svědomí se formuje výchovou, niterným přijímáním Božího slova a učením církve.

První formací svědomí je sebekritičnost. My lidé totiž máme sklon uvažovat tak, aby to bylo k našemu prospěchu. Dalším formováním svědomí je vliv dobrého jednání druhých. Správné svědomí vede člověka ke svobodě konat pouze dobro. Církev nashromáždila s přispěním Ducha Svatého a Písma svatého za dlouhou dobu své existence velké množství poznatků o správném jednání. Mezi úkoly církve patří učit lidi a poskytovat jim směrnic.

Srov. Youcat. *Katechismus katolické církve pro mladé*. Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2011.

Obrácení Rudolfa Hösse

Rudolf Höss, velitel německého koncentračního tábora v Osvětimi, v mládí oficiálně vystoupil z katolické církve. Co se dělo v hlubinách srdce jednoho z největších masových vrahů v dějinách lidstva, poznáváme z jeho vlastních autobiografických zápisků, sepsaných ve vězení v roce 1946.

Rodinné prostředí

Rudolf Höss se narodil 25. listopadu 1900 v německém Baden-Badenu. V roce 1906 se jeho rodiče Paulina a Franz Xaver, kteří byli horlivými katolíky, přestěhovali do Mannheimu, kde Rudolf dokončil základní školu a gymnázium. Po letech na to vzpomíná takto: „Vztah mezi mými rodiči byl plný dobroty, lásky a vzájemné úcty.“

Akce a reakce, tlak a protitlak...

Rudolfův otec Franz Xaver vychovával svého jediného syna v přísné, vojenské disciplíně. Když se Hösovým narodila nejmladší dcera, složil Franz Xaver slib celibátu. Svého syna zasvětil Bohu a určil mu kněžské povolání. Sám, bez toho, aniž

Svého syna zasvětil Bohu a určil mu kněžské povolání. Sám, bez toho, aniž by se svého syna zeptal...

SS-Obersturmbannführer Rudolf Höss

by se svého syna zeptal, rozhodl o jeho životním povolání. Neuvědomoval si, že vztah mezi člověkem a Bohem je možný pouze v úplné svobodě a že jakékoli donucování v náboženských otázkách narušuje základní lidské právo na svobodu svědomí. Franz často zval do svého domu misionáře a se svým synem navštěvoval poutní místa v Německu, Švýcarsku a Francii. Rudolf byl horlivým ministrantem a svědomitě plnil své náboženské povinnosti, byl však velmi uzavřený a nedokázal navazovat vztahy s druhými lidmi. „Nikdy jsem dru-

... neuvědomoval si, že vztah mezi člověkem a Bohem je možný pouze v úplné svobodě.

hým lidem nedovolil, aby mi něco vnucovali. Vždy jsem si stál za svým. Když mi někdo ublížil, neuklidnil jsem ▸

se, dokud jsem se za křivdu dostatečně nepomstil. V tomto jsem byl bezohledný a neustoupil jsem," svěčuje se Höss ve své *Autobiografii*, kterou sám sepsal po válce ve vězení v roce 1946 (citováno podle: Manfred Deselaers: *Bóg a Zło*, Varšava, 1999; různá vydání Hössovy *Autobiografie*, viz prameny na konci článku).

Krise víry

Když bylo Rudolfovi 13 let, prožil vážnou krizi víry. Při zpovědi, kterou vykonával každý měsíc, se knězi přiznal, že ve škole nechtěně shodil ze schodů kamaráda, který si při tom zlomil kotník. Rudolf prožil šok, když ho otec druhý den požádal, aby mu tuto situaci vysvětlil. Napadlo ho, že zpovědník prozradil zpovědní tajemství otci (i když je mnoho jiných myslitelných způsobů, jak se o tom mohl otec

dozvědět – pozn. redakce). Po letech ve své autobiografii napsal: „Bylo to pro mne strašné... Moje důvěra ve svatý kněžský stav se zhroutila.“ Tehdy se v Rudolfově životě odehrála velká změna: ztratil důvěru ve svatost Božího milosrdenství, přestal se modlit a zpovídat se. Tady začal jeho postupný odklon od víry, odchod z Církve a jeho lidský úpadek.

Bez rozloučení s příbuznými

V roce 1914 zemřel Rudolfův otec. Syn přijal tuto skutečnost chladně a lhostejně. Za každou cenu chtěl být profesionálním vojákem. V roce 1916 během první světové války opustil dům rodičů a narukoval do armády. Tak moc chtěl, aby ho přijali, že uvedl nesprávný rok narození: řekl, že je o rok starší. V roce 1917 ho bolestně zasáhla zpráva o matčině smrti. Na jaře

1918, čili už jako sedmnáctiletý mladík, byl seržantem a velitelem čety. Když se po skončení války vrátil domů, rázně odmítl vůli svého zemřelého otce: nechtěl být knězem. Zřekl se majetku, který zdědil, a plný smutku a bolesti odešel do armády bez rozloučení s příbuznými.

V národněsocialistické straně

V armádě našel prostředí, které mu vyhovovalo. Navázal kontakt s nacionalistickým hnutím. V listopadu 1922 poprvé slyšel Hitlerův projev a vstoupil do národněsocialistické strany. Několik měsíců předtím oficiálně vystoupil z katolické církve.

V noci z 31. května na 1. června 1923 Hössovi spolustraníci zavraždili učitele Waltera Kadova, kterého podezřívali z pří-

*... zřekl se dědictví.
Plný smutku
a bolesti odešel
do armády
bez rozloučení
s příbuznými.*

Vládci osvětimského pekla: velitel tábora Richard Baer, Josef Mengele a Rudolf Höss, předcházející velitel koncentračního tábora

Foto: Flickr, raymund.flandez (CC BY-NC-ND 2.0); United States Holocaust Memorial Museum, courtesy of Anonymous Donor

Foto: Flickr, Chris Turner Photography (CC BY-NC-ND 2.0)

Foto: archiv MSI

Vstoupil do národněsocialistické strany NSDAP. Předtím vystoupil z katolické církve.

slušnosti ke komunistické straně. Höss byl svědkem tohoto zločinu. O měsíc později všechny uvěznil. Höss vzal všechnu vinu na sebe, aby ochránil hlavního aktéra zločinu Martina Bormanna. Hösse odsoudili na 10 let do vězení. Ve vězeňské cele hodně četl, především knihy věnované národněsocialistické a rasistické ideologii. Přečetl tam i Hitlerův *Mein Kampf*.

Mezi Artamanovci

V červenci 1928 Hösse předčasně propustili z vězení a o několik měsíců později vstoupil do společnosti Artamanů (Artamanen-Gesellschaft), který uváděl do praxe ideologii sociálního darwinismu a „rasovou hygienu“. Artamani tvrdili, že nordická rasa je tvůrkyní evropské kultury, a proto je třeba dbát na čistotu této rasy. Lidé bez árijského původu podle nich patřili do kategorie podlidí. Artamani opě-

vovali zdravý životní styl, praktikovali germánský pohanský kult a nenáviděli křesťanství. Během pobytu ve společnosti Artamanů se Höss seznámil s Hedwigou Helselovou, se kterou se oženil 17. srpna 1929.

Ideologickým dědicem Artamanů byly Hitlerovy „ochrané oddíly“ SS (Schutzstaffel). Höss do SS vstoupil v roce 1933.

Hössovo nové „evangelium“

Dne 30. ledna 1933 byl Hitler jmenován říšským kancléřem a 5. března toho roku získali národní socialisté ve volbách do říšského sněmu 43 % hlasů. Už 24. března 1933 schválili zákon o mimořádném udělení plné moci vládě, který otevřel cestu k totalitnímu řízení státu. Následně byly zrušeny všechny politické strany kromě Hitlerovy národněsocialistické strany NSDAP.

(Pozn. redakce: Hitlerova národněsocialistická strana vyhrála 5. března 1933 volby, aby Hitler zavedl pořádek v rozvratu při velké hospodářské krizi, která trvala od roku 1929. Hitler „pořádek“ zavedl, dal lidem práci, ale mělo to další „vedlejší účinky“... To je námět k zamyšlení pro dnešní dobu: pokud budou současní demokratičtí politici neschopní vyřešit problém obrovské vlny imigrace z islámských zemí a probíhající islamizace Evropy, může vše skončit dvojím způsobem: buď nadvládou islámu v Evropě, a nebo také tím, že si lidé nakonec demokraticky zvolí totalitní vlády, které sice „problém vyřeší“, ale totalitní režim zůstane a bude se stupňovat... Toto druhé nebezpečí se dosud velmi podceňuje.)

Když Höss přetrhl všechna pouta s Kristem a s Církví, fanaticky a z celého srdce uvěřil v ideje národního socialismu a v Adolfa Hitlera, „kterého rozkazy a vyjádření byly pro mne evangeliem“, jak napsal ve své autobiografii. Podle Hitlera byl národní socialismus víc než náboženství, protože měl vést k vytvoření „nového člověka“.

Nacisté nenáviděli Židy, ale také křesťanství a katolickou církev. Polovojenské oddíly SA zpívaly píseň s refrémem: „Soudruzi z oddílu, věšte Židy, kněze postavte ke stěně.“ (J. R. Nowak: *Walka z Kościołem wczoraj i dziś. /Boj proti církvi včera a dnes/. Szczecinek, 1999, s. 97). Věděli, že učení Církve o tom, že každý člověk – i ten z lidského pohledu nejnepatrnější – má v Božích očích obrovskou hodnotu, je neslučitelné s každým totalitním systémem. Správně to vystihl C. S. Lewis: „... nesmrtnost mimochodem souvisí s rozdílem mezi totalitním zřízením a demokracií. Žijí-li jedinci pouhých sedmdesát let, pak je stát, národ nebo civilizace důležitější než jednotlivec. Pokud má však křesťanství pravdu, není jedinec pouze důležitější, ale je nesrovnatelně důležitější, neboť je věčný, zatímco délka existence státu nebo civilizace vedle něj představuje pouhý mžik.“ (C. S. Lewis: *K jádru křesťanství. Návrat; Praha, 1993, s. 56) Stejně velký problém představoval i důraz křesťanství a katolické církve na lidskou svobodu. Nejen Židé, ale také katoličtí duchovní a další aktivní křesťané byli mezi prvními, kteří končili v koncentračních táborech.**

Velitel tábora a otec rodiny

Rudolf Höss dostal za úkol vytvořit koncentrační tábory na Němci okupova- ▷

Krematorium v Osvětimi

ném polském území. Ve své autobiografii píše: „V Himmlerově štábu v Berlíně byl vytvořen plán biologického vyhlazení slovanských národů, nejprve polského a potom českého...“

V dubnu 1940 přišel Höss do Osvětimi. Jmenovali ho velitelem koncentračního tábora a velitelem útvaru SS. Napsal: „Železná důslednost, s jakou vykonáváme Führerův rozkaz, zabíjí všechny naše lidské city.“

Paradoxem je, že na jedné straně Höss vydával příkazy k hromadnému zabíjení nevinných lidí, a na druhé straně byl příkladný otec a dobrý manžel. Napsal: „Měl jsem dvě hvězdy, které určovaly směr mého života: vlast a později rodinu.“

Konec třetí říše

Po pádu třetí říše, po Hitlerově, Himmlerově a Goebbelsově sebevraždě ztratili Hössovi smysl života. Chtěli se otrávit, ale neudělali to kvůli dětem. Höss věděl, že ho čeká trest smrti. Skrýval se jako zemědělský pracovník na statku u Flensburgu. V březnu 1946 ho anglická policie zatkla. Po několika dnech ho předali mezinárodnímu vojenskému soudu v Norimberku.

Höss se ve své výpovědi přiznal, že v Osvětimi bylo zavražděno asi dva a půl milionu lidí. Ve své autobiografii potom tento počet koriguje přibližně na polovinu – jeden milion dvě stě tisíc zavražděných. Do těchto čísel nejsou započítáni

Těla vězňů v táboře Osvětim-Březinka (leden 1945)

„Až v polských vězeních jsem poznal, co je lidskost. Mně, veliteli Osvětimi, který jsem polskému národu způsobil tolik bolesti, prokazovali (...) lidské zacházení, což jsem vůbec neočekával. Přes všechno, co se stalo, ještě stále ve mně vidí člověka.“

Rudolf Höss

ti, kteří v Osvětimi zemřeli na nemoci a vyčerpání – většinou se odhaduje, že se jedná o dalších půl milionu lidí.

Na cestě k obrácení

Hösse předali 25. května 1946 polské vládě. Během pobytu v polském vězení

začala jeho duchovní proměna. V dopise manželce napsal: „Až v polských vězeních jsem poznal, co je lidskost. Mně, veliteli Osvětimi, který jsem polskému národu způsobil tolik bolesti, (...) prokazovali lidskou shovívavost, což mě velmi hluboce zahanbovalo. Chovali

se tak nejen vysocí úředníci, ale i obyčejní strážci. Mnozí z nich byli bývalí vězni z Osvětimi anebo jiných táborů. Právě teď, v posledních dnech svého života, zakouším lidské zacházení, což jsem vůbec neočekával. Přes všechno, co se stalo, ještě stále ve mně vidí člověka.“ Předseda soudní komise otevřel hlavní soudní jednání, které se konalo ve Varšavě 3. března 1947, následovně: „Navzdory naší velké zodpovědnosti před zesnulými i živými neztrácejme ze zřetele to, za co bojovali ti, kteří milovali svobodu národů. Tím velkým cílem byla úcta k lidské důstojnosti, a proto ji prokážeme i tomuto obviněnému, který stojí před soudem především jako člověk.“ Takto učí Kristus, který nám káže, abychom v každém, dokonce i v největším hříšníkovi a zločinci viděli nejvyšší hodnotu a důstojnost Božího dítěte. Láska k nepřátelům není nereálná teorie. Kristus miloval ty, kteří ho odsoudili na smrt, a modlil se za ně. Skrze Ducha Svatého dělá každého z nás schopným milovat nepřátele a učí nás, že zlo se přemáhá dobrem, klam pravdou a nenávist láskou. Hluboký křesťanský postoj, jaký Höss zakusil v polských věznicích, mu pomohl nanovo objevit lidskou důstojnost a hodnotu a později i nekonečné Boží milosrdenství, do rukou kterého se s důvěrou vložil.

První krok pokání je uznání vinny...

Höss uznal svoji vinu a spoluzodpovědnost za osvětimské zločiny: „Moje vina spočívá v tom, že jsem v tomto táboře, kde jsem pracoval ve službách horlivosti, nedokázal přes všechno najít lidský, a ne pracovní přístup k lidem, kteří tu byli vězněni... Jako velitel tábora jsem nesl plnou a výlučnou zodpovědnost za všechno, co se tam dělo.“

Rozsudek smrti byl vynesena 2. dubna 1947. Höss ho přijal pokojně, poděkoval svým advokátům a zřekl se práva žádat milost. Převezli ho do vězení ve Wadowicích, kde čekal na vykonání rozsudku.

Obrácení

Prokurátor Jan Mazurkiewicz popisuje svůj rozhovor s Hössem, který se uskutečnil 4. dubna 1947 ve wadowické věznici, takto: „V rozhovoru se Höss vyjádřil, že dospěl k přesvědčení, že spáchal těžké zločiny proti lidskosti, zvláště proti polskému národu, a že, ačkoli je to už pozdě, až v polském vězení našel v sobě člověka, kterého v důsledku služby straně ztratil.“

Foto: Flickr, nick@ (CC BY 2.0)

„Probudilo se ve mně množství pochybností, jestli mé odstoupení od víry v Boha nevycházelo z úplně zlých předpokladů. Byl to těžký boj. Znova jsem ale našel víru v Boha.“

Rudolf Höss

Ve vězení našel hodnotu svého členství a díky tomu i víru v Boha. V dopise manželce napsal: „Probudilo se ve mně množství pochybností, jestli mé odstoupení od víry v Boha nevycházelo z úplně zlých předpokladů. Byl to těžký boj. Znova jsem ale našel víru v Boha.“

Setkání s knězem

Ještě 4. dubna 1947 požádal Höss, v tomto čase vězněný ve Wadowicích, o možnost setkat se s knězem. A skutečně 10. dubna za ním přišel z Krakova jezuita Vladislav Lohn, profesor dogmatiky na římské Gregoriánské univerzitě, který mluvil plynule německy. Vzhledem k Hössovým vyjádřením v jeho autobiografii můžeme oprávněně předpokládat, že se plně smířil jak s Bohem, tak i s Církví a přijal od kněze rozhrěšení. Tři dny před vykonáním rozsudku, 20. dubna 1947, napsal: „Svědomí mě nutí podat ještě následující prohlášení: ve vězeňské samotě jsem dospěl k trpkému poznání, jakých těžkých zločinů proti lidskosti jsem se dopustil. Jako velitel vyhlazovacího tábora v Osvětimi jsem uskutečňoval část strašných vražedných plánů třetí říše. Lidstvu a člově-

čerstvu jsem nevýslovně ublížil. Zvláště polskému národu jsem způsobil nepředstavitelné utrpení. Za svoji zodpovědnost platím vlastním životem. Kéž by mi Bůh teď odpustil mé činy. Prosím polský národ o odpuštění. Až v polském vězení jsem zakusil, co je lidskost. Navzdory všemu, co se stalo, zacházeli se mnou lidsky, což bych nikdy nepředpokládal a hluboce mne to zahanbilo. Kéž by odhalení a potvrzení strašných zločinů proti lidskosti a člověčenství navždy zamezilo v budoucnosti všemu, co i jen naznačuje činy, které by mohly vést k takovým strašným událostem.“

Podle některých pramenů se Rudolf Höss den před smrtí ještě jednou vyzpovídal u otce Lohna. Smířený s Bohem pokojně čekal na vykonání trestu. Pověsili ho 16. dubna na šibenici mezi starým krematoriem a jeho vilou na území koncentračního tábora Osvětim. Svědkové potvrdili, že umíral důstojně.

Záchrana v Božím milosrdenství

„Víc je třeba plakat nad tím, kdo páchá zlo, než nad tím, kdo ho snáší, neboť ▶

Šibenice v koncentračním táboře Osvětim I, na které byl popraven Rudolf Höss

Foto: archiv MSI

zloba přivolává na bezbožného trest, zatímco trpělivost vede spravedlivého do chvály," napsal svatý papež Lev Veliký v polovině 5. století. Rudolf Höss přijal ve svátosti smíření dar odpuštění hříchů, to však z něho nesňalo zodpovědnost za utrpení tolika lidí. Dokud nebudou celkově odstraněny důsledky jeho hří-

chů, musí projít očištvacím utrpením spolu se všemi pokoleními lidí, kteří trpí pro důsledky svých hříchů. Potom vejde do nebeské blaženosti spasených.

*P. Mieczyslaw Piotrowski, TChr
(upraveno, překlad Lucie Pospíšilová)* ■

Rudolf Höss před Nejvyšším soudem v Polsku (vlevo) a na osvětimském popravišti

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

Církev přijala od Krista moc odpouštět hříchy spáchané po křtu.^[De fide]

Absoluční moc církve se vztahuje na všechny hříchy bez výjimky.^[De fide]

Srov. Dogmatika. Olomouc; Matice cyrilometodějská, 1994.

Co říká katechismus

Věčný trest a časný trest za hřích

Je třeba si uvědomit, že hřích má dvojí následek. Těžký hřích nás zbavuje společenství s Bohem, a tím nás činí neschopnými dosáhnout věčného života; být zbaven věčného života se nazývá „věčný trest“ za hřích. Na druhé straně každý hřích, i všední, vyvolává zhoubné lpění na tvorech, které musí být očištěno, buď zde na zemi, nebo po smrti ve stavu, jenž se nazývá *očistec*. Toto očišťování zbavuje toho, co se nazývá „časný trest za hřích“. Tyto dva tresty nelze pojímat jako nějaký druh pomsty, kterou Bůh postihuje hříšníka zvenčí, nýbrž jako důsledky vyplývající ze samé podstaty hříchu. Obrácení, jež pochází z vroucí lásky, může dosáhnout naprostého očištění hříšníka, takže už nezůstává žádný trest.

Odpuštění hříchů a obnovení společenství s Bohem přináší prominutí věčných trestů za hřích. Nicméně zůstávají časné tresty za hřích. Křesťan se má snažit přijímat tyto časné tresty za hřích jako milost tím, že trpělivě snáší utrpení a zkoušky všeho druhu, a jednoho dne tím, že se klidně postaví tváří tvář smrti; má usilovat o to, aby úplně svlékl „starého člověka“ a oblékl „nového člověka“ (srov. Ef 4,24) prostřednictvím skutků milosrdenství a lásky, jakož i modlitbou a různými kajícími úkony.

Srov. Katechismus katolické církve. Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2001.

Prameny:

Deselaers, Manfred. *Bóg a zło w świetle biografii i wypowiedzi Rudolfa Hössa, komendanta Auschwitzu*. Wydawnictwo WAM; Kraków, 1999.

Hoess, Rudolf. *Wspomnienia Rudolfa Hoessa komendanta obozu oświęcimskiego*. Wydawnictwo Prawnicze; Warszawa, 1956.

Höb, Rudolf; Martin Broszat (Ausw. & Einl.): *Kommandant in Auschwitz*.

Autobiographische Aufzeichnungen. DVA; Stuttgart, 1958.

(Tyto Hössovy vzpomínky vydalo česky nakladatelství Academia v roce 2006 pod názvem *Velitelem v Osvětimi. Autobiografické zápisky*.)

Ty jsi pouze svědkem, soudcem je Bůh

„Nikdy nezapomínej, že jsi pouze svědkem, soudcem je Bůh! Jaký hřích by Pán ve svém velkém milosrdenství lidem neodpustil? Jak bychom je mohli my soudit?“ říká velký ruský mystik 19. století svatý Serafim ze Sarova. K tomu můžeme ještě dodat: A svědkem jsi pouze nedokonalým. Leccos jsi viděl, slyšel, jiné si jen domýšlíš. Vše ví jen Bůh... Předmětem víry Církve je to, že Bůh, který je absolutně dokonalý, je také nekonečně spravedlivý i nekonečně milosrdný. Tomu, kdo odmítne Boží milosrdenství, zbude jen Boží spravedlnost... Svatý Jeroným to shrnul slovy: „Kdo nepozná Boha z jeho dobrodiní, ať ho tedy pozná z trestání.“
A co o tom říkají další svatí?

Všechny hříchy světa jakéhokoli druhu vložené do lůna Božího milosrdenství jsou jen jiskrou ohně, která padla na hladinu oceánu.
sv. Albert Veliký

Konej sám pokání, protože jinak budeš postaven před Boží spravedlnost.

sv. Augustin

V mé duši se probudila tak velká důvěra v milosrdenství Boží, že i kdybych měla na svědomí všechny hříchy světa a hříchy všech lidí, kteří jsou zavrženi, pak bych vůbec nepochybovala o Boží dobrotě, ale bez rozmyšlení bych se vrhla do náruče milosrdenství Božího, která je pro nás vždy otevřená.
sv. Faustyna Kowalská

Láska spočívá více v porozumění než v dávání. Proto hledej ospravedlnění pro svého bližního, když máš chuť ho soudit, a vždy toto ospravedlnění najdeš.“

sv. Josemaría Escrivá

Jednoho je třeba: aby hříšník pootevřel aspoň trochu dveře svého srdce prameni Božího milosrdenství, a ostatní už doplní Bůh. Ale nešťastná je duše, která Božímu milosrdenství zamkla dveře dokonce v poslední hodině.

sv. Faustyna Kowalská

„Není nám dovoleno zoufat, protože Bůh je milosrdný; není nám dovoleno setrvávat ve špatnosti, protože Bůh je spravedlivý.“

sv. Jan Zlatoústý

Řekli svatí a to platí aneb Citáty blahosladených a svatých (1. a 2. díl)

Každý svazek obsahuje 777 citátů blahosladených a svatých, které mohou povzbudit, potěšit... Brožurka s výroky svatých a blahosladených se může stát průvodcem v upřímném hledání správných životních postojů pro každého, kdo o to bude stát. Editorem obou svazků je P. Marek Dunda. Formát A5, 80 a 84 stran, doporučený příspěvek na tisk jednoho svazku je 20 Kč; možno objednat pomocí kuponu na následující straně nebo na www.fatym.com a www.amims.net.

„Kdyby Bůh každý hřích hned trestal, mysleli by si lidé, že k poslednímu soudu už nic nezůstane. Kdyby zde nic netrestal, pak by zase nevěřili v jeho spravedlnost.“

sv. Augustin

Milosrdné lásce musíme dát přednost před každým bohatstvím světa. Je nekonečně vzácnější než náš život, neboť přinutila Syna Božího, aby žil chudobně a zemřel na kříži.

sv. František Saleský

Jak se můžete modlit k Bohu, aby vám ukázal milosrdenství, jestliže vy sami nejste milosrdní vůči svým bratřím?

sv. Jan Zlatoústý

Nejprve upři svůj zrak na vlastní ubohost, potom pohlédni k Božímu milosrdenství a zabývej se více jeho dokonalostí než svou nedokonalostí.

sv. Vincenc z Pauly

Každý potřebuje milosrdenství, ať je tedy sám milosrdným.

sv. Augustin

Budete-li vždy Boha prosit, aby sám pokračoval v díle, které započal – jeho milosrdenství vás neopustí.

sv. Terezie z Avily

Připravila Irena Brožová
(podle: Marek Dunda, „Řekli svatí a to platí“ 1. a 2. díl, A.M.I.M.S., 2009 a 2010; kompletní text on-line na www.fatym.com, objednávka v papírové podobě na www.amims.net nebo kuponem na této straně, příspěvek na tisk á 20 Kč) ■

Foto: Flickr, StockMonkeys.com (CC BY 2.0)

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve¹⁾

Bůh je absolutně dokonalý.^[De fide]

Bůh je nekonečně spravedlivý.^[De fide]

Bůh je nekonečně milosrdný.^[De fide]

Ježíš Kristus nás svou smrtí na kříži vykoupil a smířil s Bohem.^[De fide]

Kristus poskytl svým utrpením a smrtí zástupné dostiučinění za hříchy lidí.^[Sent. fidei prox.]

Kristovo zástupné dostiučinění je na základě své vnitřní hodnoty nejen plnohodnotné – adekvátní –, ale i nadbytečné – pozitivní hodnota smíru je větší než negativní hodnota hříchu.^[Sent. comm.]

Srov. Dogmatika. Olomouc; Matice cyrilometodějská, 1994.

¹⁾ Dogmata jsou mimořádným projevem učitelského úřadu Církve zpravidla v oblastech, u kterých došlo v minulosti ke sporům. Vyhlášená dogmata se vzájemně doplňují, proto není možné některé z nich ignorovat. Zde uvedená dogmata nevyjadřují celou nauku Církve k danému tématu, ale pouze zdůrazňují některé oblasti. Uvádíme stručné formulace, které je třeba chápat v kontextu, v jakém byla dogmata vyhlášena, a v souvislosti s dalším učением Církve.

Poznámka: **De fide** – pravda víry; **Sent. cert.** – logický závěr vyvozený z pravdy víry; **Sent. comm.** – všeobecně rozšířené mínění teologů; **Sent. fidei prox.** – pravda považovaná za zjevenou Bohem, kterou však Církev definitivním způsobem neprohlásila za pravdu víry.

„Před hříchem je třeba se bát Boží spravedlnosti, po hříchu je třeba se utíkat k jeho milosrdenství.“
sv. Ignác z Loyoly

objednávkový kupon

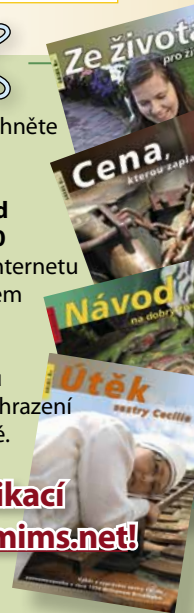
Jméno:	adresa:	PSČ:
Název publikace, popis a doporučený příspěvek na tisk		kusů
Fadelle: Cena, kterou zaplatíš (napínavý příběh iráckého konvertity; A5, bar. ob., 160 s., 30 Kč)		
Doubrava, Dunda: Mozaika duchovní moudrosti (dárek pro každého; A5, bar. ob., 96 stran, 20 Kč)		
Ze života pro život (nejzajímavější svědectví z časopisů <i>Milujte se!</i> ; A5, bar. obálka, 96 str., 20 Kč)		
sestra Cecilie: Útěk sestry Cecilie (napínavé i humorné; formát A5, bar. obálka, 96 stran, 20 Kč)		
sv. Alfons: Návod na dobrý život (stručný, ale jasný; formát A5, bar. obálka, 96 stran, 20 Kč)		
Havelka: Rozmlouvej s Bohem (modlitby nejen pro mládež, formát A6, 24 stran, 5 Kč)		
Kabeláč: Základy křesťanské víry (evangelizační pomůcka; A6, 44 stran, 5 Kč)		
Řekli svatí a to platí I. a II. (2 x 777 citátů svatých a blahoslavených; A5, 80 + 84 stran, 2 x 20 Kč)		I. díl II. díl
Dunda (ed.): Stalo se (svědectví obyčejných lidí ze života s Bohem; A5, 56 stran, 15 Kč)		
Polc: Jan Hus v představách šesti staletí a ve skutečnosti (text přednášky; A5, 128 s., 30 Kč)		

Nezapomeňte, prosím, uvést své jméno, adresu a PSČ.

Objednávkový kupon odstříhnete a pošlete na adresu **A.M.I.M.S. Římskokatolický farní úřad 671 03 Vranov nad Dyjí 20** (je možné objednávat i na internetu www.amims.net nebo e-mailem na apostolat@fatym.com či telefonicky 515 296 384).
Knihy přijdou na vaši adresu s příloženou složenkou na uhrazení příspěvku na tisk a poštovné.

Asi 70 dalších publikací najdete na www.amims.net!

Ti to ale vyhráli! Opravdu?

„Ti to ale vyhráli – není to nespravedlivé? Nepřišli k tomu příliš snadno? Jaký pak má vůbec význam, že já se celý život snažím?“ Takové otázky možná napadají toho, kdo čte Ježíšovo podobenství o dělnících na vinici (viz text na této straně). Stejná otázka nás může napadnout, když čteme o zločinci, který byl ukřižován společně s Pánem Ježíšem a kterému Ježíš těsně před smrtí odpustil a slíbil nebe. A totéž možná někoho napadne, když čte o Rudolfu Hössovi, masovém vrahovi z Osvětimi (viz str. 15nn), který před popravou litoval svého jednání a ve svátosti smíření přijal Boží odpuštění.

Závist je špatná vlastnost. Člověka užírá a bere mu radost. I v podobenství o dělnících na vinici ji Pán Ježíš zmiňuje. A toho, který záviděl, rozhodně nechválí. Ale je vůbec co závidět těm, kteří byli – ať již v podobenství, nebo ve skutečnosti – zachráněni až na poslední chvíli?

Podívejme se pozorně na ty, kteří v podobenství o dělnících na vinici byli najati až v poslední hodině. Celý den prožili v nejistotě, jakoby na prázdko... Ti, co se na vinici od rána namáhali, měli po celý den jasný cíl a slíbenou odměnu. Měli jistou perspektivu. Ti, kteří se nečinně potulovali po náměstí, neměli po celý den nic, čeho by se mohli chytit.

A stejně tak není co závidět muži, který zločiny promarnil většinu svého pozemského života a pak je jako zločinec popraven. Ano zachránil věčnost – a to je hodně! Ale mohl daleko víc: mohl krásně a dobře prožít i ta dlouhá léta, která mu Bůh dal zde na zemi. A mohl během nich získat daleko větší bohatství pro nebe – pro věčnost! To není nějaký můj výmysl. O získávání bohatství pro nebe mluví na jiných místech evangelia zcela jasně sám Pán Ježíš. (srov. Mt 6,20 a Lk 12,33)

P. Pavel Zahradníček ■

Nebeské království je podobné hospodáři, který vyšel časné zrána najmout dělníky na svou vinici. Smluvil s dělníky denár na den a poslal je na vinici. Když vyšel kolem devíti hodin, viděl jiné, jak stojí nečinně na trhu. Řekl jim: „Jděte i vy na mou vinici a dám vám, co bude spravedlivé.“ A šli. Kolem dvanácti a tří hodin odpoledne vyšel znovu a udělal to zrovna tak. Vyšel kolem pěti hodin a našel jiné, jak tam stojí, a řekl jim: „Co tu celý den nečinně stojíte?“ Odpověděli mu: „Nikdo nás nenajal.“ Řekl jim: „Jděte i vy na mou vinici!“

Když nastal večer, řekl pán vinice svému správci: „Zavolej dělníky a vyplat jim mzdu, začni od posledních k prvním.“ Přišli ti, kdo nastoupili kolem pěti odpoledne, a dostali po denáru.

Když přišli první, mysleli, že dostanou víc, ale i oni dostali po denáru.

Vzali ho, ale reptali proti hospodáři: „Tady ti poslední pracovali jedinou hodinu, a dals jim zrovna tolik co nám, kteří jsme nesli tíhu dne i horko.“ On však jednomu z nich odpověděl: „Příteli, nekřivdím ti. Nesmluvil jsi se mnou denár? Vezmi si, co ti patří, a jdi. Chci však i tomuhle poslednímu dát jako tobě. Nesmím s tím, co je moje, dělat, co chci? Anebo závidíš, že jsem dobrý?“ Tak budou poslední prvni a první poslední.

Matoušovo evangelium 20,1–16

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve
Stupeň nebeské blaženosti je u jednotlivých oslavených rozdílný, podle stupně jejich zásluh.^[De fide]

Srov. Dogmatika. Olomouc; Maticе cyrilometodějská, 1994.

**Bůh ti přeje
i krásně prožitý
čas zde na zemi!**

Nejdůležitější den života

Všeobecné vyhýbání se pravdě o lidské smrtelnosti nemůže změnit skutečnost, že ve chvíli smrti se rozhoduje o věčnosti člověka: o spáse (věčném štěstí v nebi, anebo dozrávání do něj v očistci), anebo o zatracení (věčném pekle).

Aby smrt byla „zisk“

Nejdůležitější cíl našeho pozemského života je žít tak, abychom dozráli v lásce, čili dozráli pro nebe; abychom mohli v hodině své smrti říkat spolu se svatým Pavlem: „Pro mne žít je Kristus a zemřít zisk.“ (Flp 1,21)

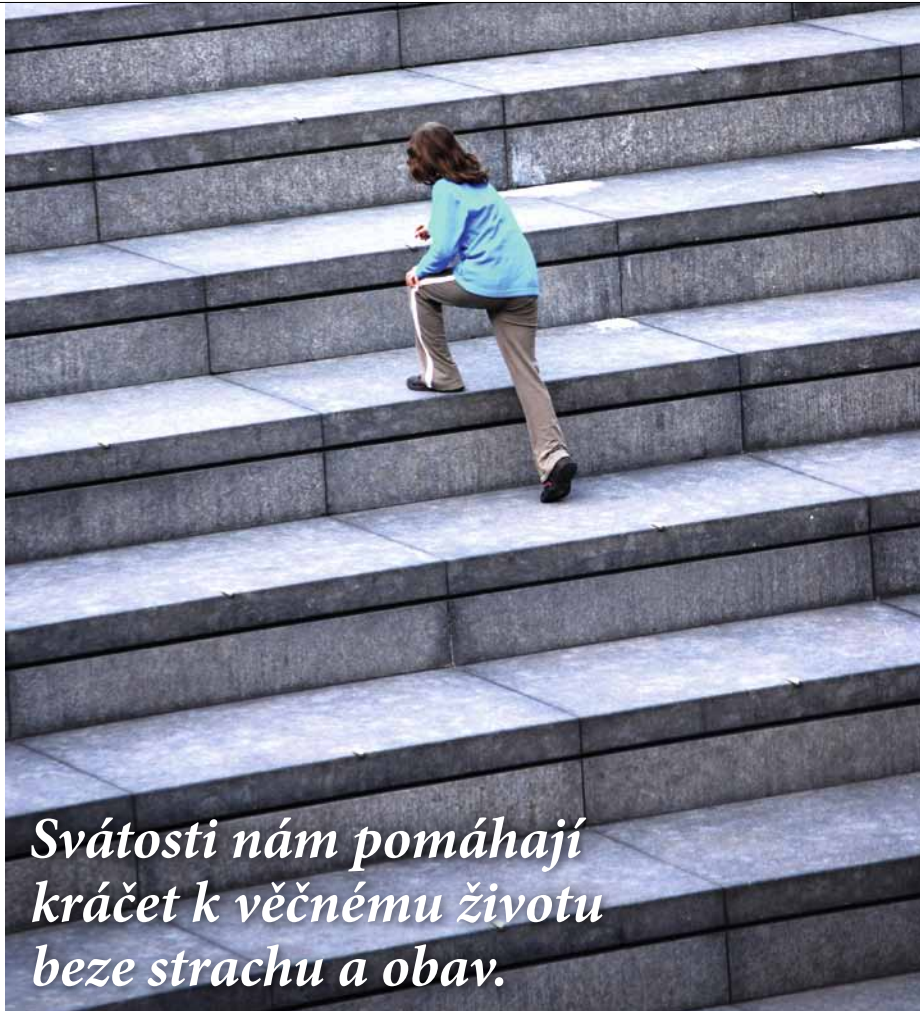
V okamžiku smrti se rozhoduje o naší věčnosti (o spáse, anebo zatracení),

a proto jde o nejdůležitější chvíli našeho pozemského života. Připravme se na ni tedy celým svým životem: Ježíš Kristus nám to jasně říká skrze texty Písma svatého, skrze učení katolické církve, ba i skrze spisy mystiků, světců, mezi nimi i spisy současné mystičky Cataliny Rivasové z Bolívie. (Pozn. redakce: Uveřejněním úryvků z jejich mystických spisů nechceme nijak předjímat konečné rozhodnutí katolické církve o pravosti jejich mystických vizí a také pravosti jejich stigmat, tj. Kristových ran, která se jí od roku 1994 otvírají vždy na Velký pátek, tedy v den, kdy Pán Ježíš byl za naše hříchy ukřižován. Co se týče samotných mystických spisů Cataliny Rivasové, ty vyšly s církevním schválením, které potvrzuje, že jejich obsah není v rozporu s učním a mravy, které učí katolická církev.

Toto církevní schválení spisů však není automaticky potvrzením pravosti jejich vidění a stigmat).

Modlitba

První rada, kterou skrze Catalinu můžeme slyšet, je výzva modlit se: „Posilňujte se modlitbou, protože v hodině, ve které mi budete muset složit účet ze svého života, budete sami a nazí... s plnými, anebo prázdnými rukama... Buďte velkodušní ve své osobní horlivosti, přemáhejte svůj egoismus, touhu po pomstě, nečistotu a nevděčnost.“ Všechna rozhodnutí a skutky, které vykonáme za našeho pozemského života, přinesou výsledky na věčnosti, a proto nás Pán Ježíš zve, abychom s ním měli trvalý vztah skrze každodenní, vytrvalou modlitbu a nebáli se společně s ním bojovat proti hříchu

*Svatosti nám pomáhají
kráčet k věčnému životu
beze strachu a obav.*

Foto: Flickr, ms.ahr (CC BY 2.0)

a svým zlým sklonům, které nám překáží na cestě ke svátosti. To bude první důležitý krok směrem k věčnému životu.

Svatosti

Jediný účinný lék, který dokáže uzdravit srdce člověka zraněné hříchem, je sám Ježíš, se kterým můžeme mít osobní vztah. Nechme na sebe působit jeho milosrdnou lásku skrze svátosti smíření, Eucharistii a pomazání nemocných. Svátosti nám pomáhají kráčet k věčnému životu beze strachu a obav. Stav posvěcující milosti a ustavičné naplňování se přítomností živého Boha v Eucharistii je spolehlivý způsob, který nám umožní vejít do věčného života s pokojem a s Boží láskou v srdci.

Catalina s odvoláním na mystickou vizi Panny Marie píše: „Chceme, abyste

věděli, že na cestu svatosti vstoupíte jenom tehdy, pokud budete bojovat se svými hříchy... Neuzavírejte dohodu se svými chybami, ale bojujte proti nim tak, že budete s rozhodností a odhodláním praktikovat opačnou ctnost. Starejte se o jiné a zapomínejte na sebe. Nenávidíte hřích za to, čím ve skutečnosti je: urážkou Boha a sebezničením.“ (Pozn. redakce: Zde je důležité připomenout rozlišení, které již před šestnácti stoletími zdůrazňoval svatý Augustin: „Hřích nenávidět, hříšníka milovat!“) Když chceme bojovat proti hříchu a nenávidět ho, musíme se cele přimknout k Ježíšovi, protože sami vlastními silami se nikdy neosvobodíme od vlastních chyb a hříchů. Proto odevzdávejme svoje slabosti a hříchy Ježíšovi ve svátosti smíření. On má moc očistit nás od hříchů a proměnit naše srdce svojí milosrdnou láskou.

Bohu na nás záleží. A nám?

S odvoláním na své mystické vize cituje Catalina Rivasová slova Pána Ježíše o zpovědi v perspektivě věčnosti: „Mojí tužbou je, aby každá duše byla svatá, aby ve chvíli své smrti mohla přistoupit ke mně a aby mohla zůstat v království, které Otec při-

pravil na věčnosti. Už zde na zemi chceme duši očistit v rámci jejích možností, aby se nemusela očišťovat v očišťovně z toho, co nedokázala zanechat v pozemském životě. Jakmile má tedy člověk dobrou vůli a chce mne poznat, milovat a očistit se už tady na zemi, já konám svoji práci hrnčíře: ještě nyní hlinu modeluji a přidávám do ní trochu vody, abych ji změkčil, a nakonec, když už je hotová, dávám ji vypálit do horoucí výhně věčnosti, aby >

*Neuzavírejte
dohodu se svými
chybami, ale
bojujte proti nim
tak, že budete
s rozhodností
a odhodláním
praktikovat
opačnou ctnost.*

Takto pokojně umírají ti, kteří se nacházejí ve stavu posvěcující milosti a jsou smířeni s Bohem.

celé dílo bylo na dotyk hladké, třpytivé a hodné být darem pro Krále.“ Na naší otevřenosti a snaze spolupracovat s Boží vůlí závisí naše vítězství v boji proti hříchu a slabostem. Člověk sám rozhoduje o tom, jestli Bohu dovolí, aby uzdravil a spravil jeho srdce, mysl i vůli. Cesta ke spáse není možná bez toho, že by nám Ježíš odpustil hříchy. To se děje ve svátosti smíření. V Eucharistii nás pak posvěcuje.

Konfrontace se smrtí

Lidé, kteří prožívají smrt blízkého člověka, často nechávají umírajícího bez pomoci. Nejednou zůstává v nemocnici sám, zatímco jeho blízcí bezmocně čekají, dokud nezemře. Catalina říká, že jí Pán Ježíš vysvětlil, že takto lidé ztrácejí hodně milostí, které jim Bůh pro tento čas připravil. Ježíš Catalinu požádal, aby řekla lidem, kolik milosti dostávají, když provádějí

Foto: Kevin Carden/Dreamstime.com

zejí umírajícího svojí modlitbou při jeho odchodu do nebe: „V té chvíli se maximálně soustředíte, protože tehdy na to místo přichází část nebe. Je to chvíle, kdy Bůh navštěvuje to místo.“

Konfrontace se smrtí blízkého člověka je náročná, ale má velký smysl pro nás samotné. V této mimořádně důležité chvíli nemůžeme umírajícího ponechat jen se sebou samým.

U lůžka umírající matky

Catalina popisuje to, co viděla a pocítila v den smrti své matky. Ve chvíli matčiny smrtelné agónie byli s ní příbuzní, kteří se za ni modlili. Catalina v mystickém vidění viděla, jak k matčinu lůžku přicházejí svatí. Některé z nich rozpoznala... Svatí se postavili k andělovi strážnému umírající matky, který klečel zahloubaný do modlitby. Pak jí Pán Ježíš vysvětlil: „Jsou to její svatí patroni a duše, kterým pomohla ke spáse svými modlitbami a utrpením, ačkoliv je neznala. Přišli, aby ji provázeli při jejím přechodu.“

Catalinina matka se vyzpovídala, přijala Eucharistii a svátost pomazání nemocných. Byla pokojná a při vědomí. Ty, kteří se u ní shromáždili, poprosila, aby se modlili růženec a korunku k Božimu milosr-

denství a sama se do modlitby zapojila. Své utrpení spojila s Kristovým utrpením a úplně se odevzdala Bohu: „Otče, do tvých rukou poroučím svou duši.“

Takto pokojně umírají ti, kteří se nacházejí ve stavu posvěcující milosti a jsou smířeni s Bohem.

Mateřské oběti

Překvapená Catalina najednou uviděla mládence v bílé tunice, který byl u lůžka umírající a všechny přítomné chránil před tmavými stíny zlých duchů, kteří se báli přiblížit k modlícím se lidem. Potom začali do místnosti přicházet zesnulí: Catalinin otec a další příbuzní. Vytrvalá modlitba růžence a korunky k Božimu milosrdenství umožnily příbuzným soustředěně provázet umírající v nejdůležitější chvíli jejího pozemského života.

Catalina popisuje další obrazy, které spatřila v mystickém vidění: „V té chvíli jsem uviděla, že Nejsvětější Panna sestupuje z nebe a zůstává ve vzduchu. Přibližovala se, aby se postavila k nohám mojí mámy, a viděla jsem, jak k ní rozevívá náruč... Vtom máma asi na minutu upadla do bezvědomí a potom zemřela... Panna Maria měla velmi laskavý výraz ve tváři a usmívala se. Potom vzala moji mámu

Když církev nad umírajícím křesťanem naposled vyslovila odpouštějící slova Kristova rozhřešení, naposled mu udělila znamení posilujícího pomazání a dala mu Krista ve svatém přijímání (*viaticum*) jako pokrm na cestu, obrací se na něho s těmito dojemnými a ubezpečujícími slovy:

„Křesťanská duše, vydej se na cestu z tohoto světa ve jménu Boha, všemohoucího Otce, který tě stvořil, ve jménu Ježíše Krista, Božího Syna, který pro tebe trpěl, ve jménu Ducha svatého, který byl na tebe vyliť; kéž ještě dnes dojdeš pokoje v přibytí u Boha na svatém Siónu ve společenství se svatou Bohorodičkou Pannou Marií, se svatým Josefem a se všemi anděly a svatými.“ ... „Vrať se tedy k svému původci, který tě uhnětl z hlíny země. Kéž ti při odchodu z tohoto života vyjde naproti svatá Panna Maria, andělé a všichni svatí ... Kéž uvidíš tvář v tvář svého Vykupitele a kéž na věky požíváš blaženého patření na Boha.“

Z Římského rituálu
(citováno dle Katechismu Katolické církve, čl. 1020)

a objala ji a moje máma udělala totéž, kladouc hlavu na rameno Nejsvětější Panny. Obě dvě se začaly vznášet nahoru spolu s celým zástupem postav, které byly přítomné při této události.“

Chvíle, která není hrozná, ale krásná

Když smrt prožijeme ve spojení s Bohem a v úplné důvěře v jeho milosrdenství, bude to nejkrásnější chvíle našeho života, protože naše milující matka, Panna Maria, nás dovede do nebe ve svém objetí. Vidění smrti Catalininy matky nám zároveň ukazuje, že za umírající je třeba se modlit. Zvláštní moc má korunka k Božímu milosrdenství a růženec, protože jimi vyprošujeme umírajícím dar Božího milosrdenství.

Nikdy nemusíš být sám

Druhé svědectví, které Catalina popisuje, se týká smrti jejího mladšího bratra Carlose. Catalina prožívala velikou bolest a utrpení, protože jeho smrt nikdo nepředvídal. Odešel nečekaně, bez rozloučení. Tehdy Ježíš Catalině v jedné mystické vizi řekl: „Moje milovaná, jsem tu, spěchal jsem, neboť jsi mě zavolala, nepustil jsem tě ani na chvíli... Jenom zdánlivě jsi sama. Já jsem s tebou. Vzpomeň si na mou agónii v Getsemanské zahradě. Cítil jsem se osamělý. Bojíš se? Já jsem se taky bál. Máš potřebu si s někým popovídat? Povídej si se mnou. Potřebuješ ruku, která by tě pohladila? Hle, tady jsou moje ruce. Potřebuješ rameno, na kterém by ses mohla vyplakat? Plač na mém rameni a já osuším tvoje slzy svými polibky... Tvoje slzy se smísí s mými. Nejsem necitelný vůči tvému utrpení. Chceš, aby tě při modlitbě někdo provázel? Hle, tady jsou svatí a moji andělé...“

Nikdy nejsme sami, protože On sám, andělé, svatí a duše v očistci jsou s námi úzce spojeni ve společenství Církve. Jsou pro nás oporou a pomocí, a když se nám zdá, že jsme osamělí, modleme se s důvěrou a odevzdejme svoji bolest Ježíšovi. Člověk, který přijal od Boha milost víry a usiluje o to, aby jeho víra rostla a byla živá, není nikdy sám.

Sylwia Prucnalová (překlad Lucie Pospíšilová, upraveno) ■

Pramen:
Przejście do Życia wiecznego w mistycznych wizjach Cataliny Rivas. (Přechod do věčného života v mystických viděních Cataliny Rivasové.) Wydawnictwo AA, Kraków, 2013.

Nikdy nejsme sami, protože On sám, andělé, svatí a duše v očistci jsou s námi úzce spojeni ve společenství Církve.

Foto: flickr, Bourguiboeuf (CC BY-NC-ND 2.0)

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Nemáme bezpečnější záruku a zřetelnější znamení této veliké naděje, těchto „nových nebes a nové země, kde bude mít svůj domov spravedlnost“ (2 Petr 3,13), než je právě eucharistie (tj. mše svatá a svatě přijímání – pozn. red.). Kdykoliv se totiž slaví toto tajemství, vždy se uskutečňuje dílo našeho vykopení a lámeme tentýž chléb, který je lékem nesmrtnosti, lékem, abychom nezemřeli, ale žili věčně v Ježíši Kristu. Protože Kristus přešel z tohoto světa k Otci, dává nám v eucharistii záruku budoucí slávy u sebe; účast na nejsvětější oběti nás ztotožňuje s jeho srdcem, je oporou našim silám během pouti tímto životem, dává nám toužit po věčném životě a spojuje nás už nyní s nebeskou církví, s Pannou Marií a všemi svatými.

Srov. *Katechismus katolické církve. Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2001.*

Chlapec a duhová kulička

Dosáhne toho, co chtěl,
ale zjistí, že mu to vůbec
nepřineslo to, co od toho
očekával...

K narozeninám dostal koloběžku. Proháněl se s ní po chodníku. Pak ale jeho kamarád dostal kolo... „Až budu mít kolo, budu nejšťastnějším klukem na světě,“ říkával.

Byl jeden malý chlapec. Celkem spokojený. Ale toužil po velké skleněné duhové kuličce. Po takové, jakou viděl ve výloze hračkářství. „Až takovou budu mít, budu nejšťastnějším klukem v celém městě,“ říkával.

Podarilo se mu ji získat. Nádherně změnila barvy, když s ní otáčel proti slunci. Ale úplně šťastný ještě nebyl. Ve výloze uviděl koloběžku. „Až takovou budu mít, budu nejšťastnějším klukem v celém městě,“ říkával.

*„Mít věci“ štěstí
nepřinese. A byla
by škoda to
zjistit až úplně
na konci...*

O prázdninách sbíral papír, železo a s pomocí rodičů našetřil na kolo, za několik let měl dokonce i další kolo s přehazovačkou...

Uběhlo čtvrt století. Z chlapce se stal muž. Postupně si pořídil motorku, auto, ještě silnější motorku, ještě lepší auto, vlastní dům a k němu velký bazén, jachtu... Jenomže stále ještě nebyl šťastný.

* * *

Tento příběh vypráví americký biskup Fulton J. Sheen. Byl známý po celých Spojených státech svými televizními vystoupeními. Jeho pořad *Life is Worth Living* (Život stojí za to žít) sledovalo 30 milionů televizních diváků. V roce 2002 začal proces jeho blahořečení.

Když jsem ten příběh slyšel, vzpomněl jsem si, jak jsem si také v sedmnácti myslel, že až budu mít motorku, začnu teprve žít a budu šťastný... Něco takového si myslet je asi běžné. Byla by ale velká škoda, pokud by si člověk myslel po celý život, že to budou nějaké věci, které mu přinesou štěstí.

Připravil P. Pavel Zahradníček ■

Foto: Flickr, Jinxl (CC BY 2.0)

„Ve všem jsem vám dal příklad, jak se takto vlastní práci máme ujímat potřebných a pamatovat tím na slova Pána Ježíše, protože on řekl: Blaženější je dávat než dostávat.“

sv. Pavel (Sk 20,35)

Zpackaný život, seznamka, konference – a všude milost!

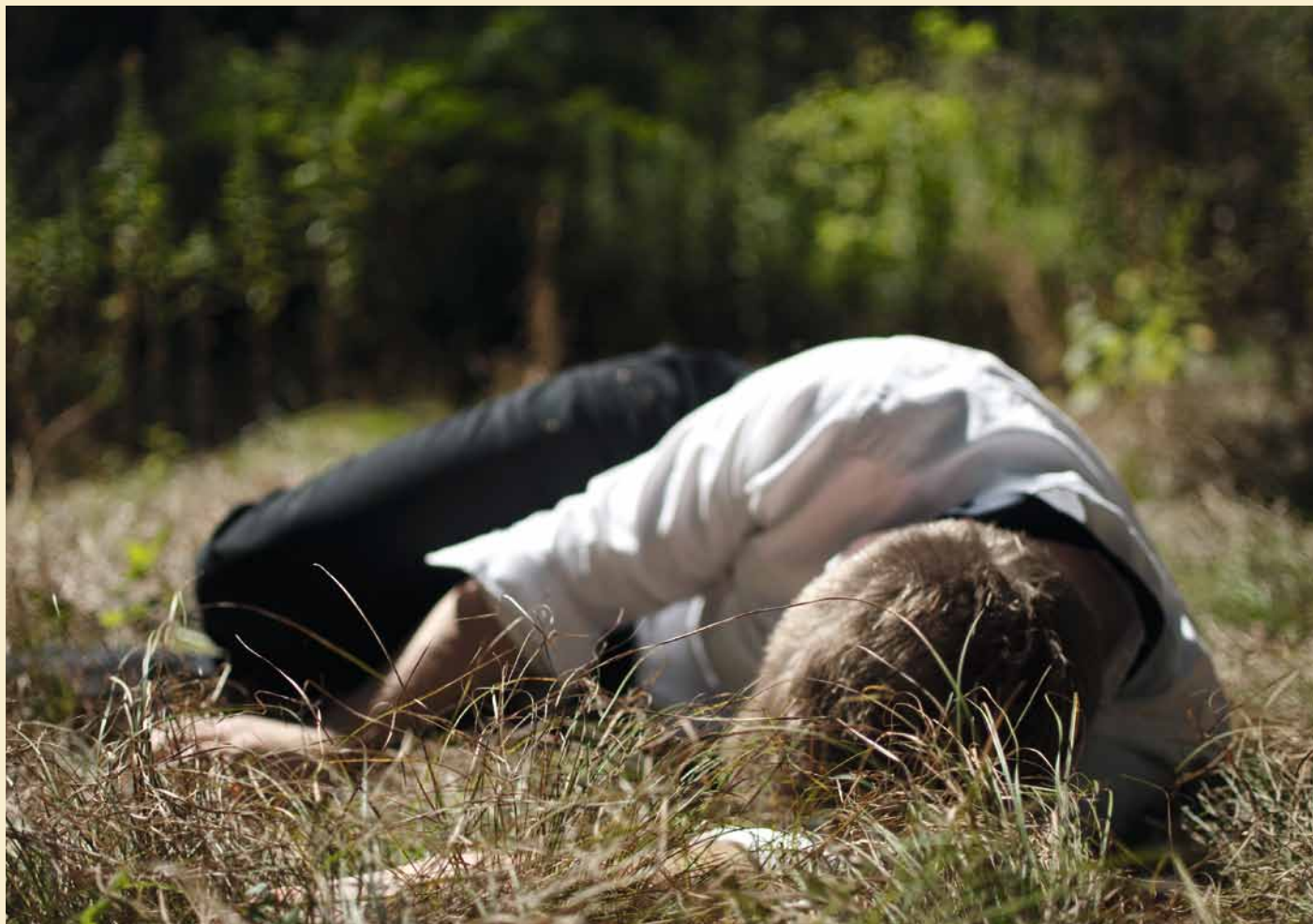

Foto: Flickr, Danny Guy (CC BY-NC-ND 2.0)

Na troskách starého života

Žil jsem pár let v Plzni a tam došlo k tomu, že můj dosavadní život ztroskotal, a když se obracel v ty trosky, tak mi Bůh dal, že jsem se obrátil a uvěřil v Ježíše Krista. Navštívil jsem tedy jeden z tamních kostelů, abych si promluvil s knězem, co dál. Doporučil mi, abych si popovídal s katechetkou Pavlou Ženíškovou. Trpělivě vyslechla všechny mé podivné představy, protože má víra byla zatím pouhým nekultivovaným „uvěřením“ člověka z nepraktikujícího prostředí. Vnímám jako velmi důležité, že mne přijala takového, jaký jsem přišel, nesoudila mne, nic mi nevnucovala, byla přirozeně vlídná a povzbuzovala mne na nové cestě.

Než jsem stačil zahájit nějaký katechismus, v Plzni se rychle všechno dokončilo: po rozpadu dlouholetého vztahu jsem přišel o práci, i kočka umřela... Odstěhoval jsem se po letech do rodné Prahy.

Můj dosavadní život ztroskotal, a když se obracel v ty trosky, tak mi Bůh dal, že jsem se obrátil a uvěřil v Ježíše Krista.

Hledám své místo

Začal jsem chodit do kostela v naší čtvrti a byl jsem přijat do katechumenátu. Po přijetí svátostí jsem zkoumal, jaké mám vlastně povolání. Nakonec to po letech vypadalo, že jsem povolán k manželskému a rodinnému životu. Dnes

to ovšem nechodí tak, že se člověk někde seznámí se slečnou a může předpokládat, že je křesťanka, či dokonce katolička, nadto ještě praktikující. Rozhodl jsem se proto pro inzerát.

Inzerát jsem podal „tam nahoře“

Nejprve jsem zabrousil na internetové seznamky. Ne všechny měly ve vyhledávání kolonku „věřící“, nebo dokonce „vyznání“, ale početné kolonky týkající se sexuálních zájmů nechyběly nikde.

Nakonec jsem se uchýlil do bezpečného prostředí seznamky na *katolik.cz*. Inzerát s fotkou z letní dovolené měl tento text: „Zadal jsem si inzerát do seznamky tam nahoře u Hospodina, on zná každé srdce nejlépe, takže On nemůže minout. Tímto chci jen otevřít další z možností, kanál, jímž by mohla nevěsta pro mne připravená vstoupit. Nechť je věřící, ▷

Foto: Vít Kobza

pracující s Božím vedením na svém duchovním životě...”

Za dva dny jsem měl bezmála třicet odpovědí. Nakonec jsem si postupně dopisoval asi z šesti úžasnými ženami. Toto poznávání mne naplňovalo úctou. Přimělo mne to psát o sobě dost dlouhá vyprávění, takže jsem vlastně musel zformulovat příběh svého obrácení.

Jedné Marii jsem napsal „milá Evo“

Korespondence zabírala denně dvě tři hodiny. Byla to pořádná fuška, zvlášť když jsem se v té době živil psaním, ze kterého jsem tak nevyšel ani po práci. Vzrušující, ale vysilující úřadování jsem si usnadňo-

val nějakým tím „kontrol cé – kontrol vě“, což ovšem má svá úskalí, a tak jsem jedné Marii poslal ságu začínající oslovením „milá Evo“.

Před sedmi lety jsme tam byli jako snoubenci.

V inzerátu jsem požadoval fotku. Ale dostal jsem i odpovědi bez fotky. A právě jedna taková rozhodla. Ta žena tak krásně psala! Vytříbený, ale nenucený projev prozrazoval inteligentní, citlivou, kultivovanou osobnost, které nechyběl smysl

pro humor. Nadchlo mne to! Dali jsme si s Terezíí sraz před jednou čajovnou.

Když zavřeli čajovnu, šli jsme do pizzerie...

Čekal jsem na ni a říkal si, jak asi bude vypadat? Za chvíli se ke mně začala přibližovat mladá sympatická žena s takovým čistým bezprostředním dívčím úsměvem, který měl v sobě něco zvláštního. Myslím, že to byla troška zdravého studu, řekl bych cudnosti. Popíjeli jsme čaj, vyprávěli si, hodiny mýjely. Když zavřeli čajovnu, přesunuli jsme se do pizzerie.

Na jedné z dalších schůzek jsme se domluvili, že spolu půjdeme na Pochod pro život. Už tehdy přihořivalo. A když

Foto: Vít Kobza

Foto: Vít Kobza

jsme se na sebe podívali v napěchovaném kostele sv. Jiljí, oba jsme cítili, že se s námi něco stalo. Začínalo hořet... Když pochod skončil, šli jsme pěšky přes Palackého most na Smíchov a drželi se za ruce. Nakonec jsme přes ten most „šli“ asi tři hodiny – mezitím se nad Vltavou setmělo, zažehly se lampy a na naši společnou siluetu začalo sněžit. Tramvajíci, kteří tamtudy projížděli už poněkolkáté, na nás zvonili...

Snoubenci

Zasnoubili jsme se v červnu na ostřích rozpálených kamenech na Podbrdu v Medžugorje, kde jsme svou začínající společnou cestu svěřili Panně Marii. V červenci jsme pak zamířili na Katolickou charismatickou konferenci do Brna. Velice nás bavilo, že oba jsme už rok předtím byli na konferenci v Českých Budějovicích, ale nikoliv spolu – nicméně vyskytovali jsme se několik dní na téměř omezeném místě a museli jsme tam téměř chodit kolem sebe. Tehdy v Českých Budějovicích jsem tam viděl po sedmi letech onu Pavlu Ženiškovou i s manželem (měli jednu z promluv) a zašel jsem za ní, abych jí mohl říct, jak to se mnou po letech zatím dopadlo a abych jí poděkoval za její přístup, který mi pomohl.

Rok na to v Brně manželé Ženiškoví z Plzně konferenci moderovali. Toto podi-

vuhodné „doprovázení“ mne fascinovalo. Když byla k dispozici služba přímluvných modliteb s vkládáním rukou, ujal se jí mezi mnohými jinými i tento pár. Přišlo mi tak nějak přirozené, abychom se s Terezkou svěřili do přímluvných modliteb právě jim.

Znovu na „konferenci“ – tentokrát i s princeznami

V říjnu jsme si udělili svátost manželství. Druhý rok se nám narodila dcera. Za další rok a něco další dcera, po nějaké době třetí. Když byla na cestě čtvrtá, řekli jsme si, že bychom zkusili zase jet na konferenci do Brna. Před sedmi lety jsme tam byli jako snoubenci. Sedmý rok na to jsme jeli jako poměrně početná rodina: se dvěma princeznami, dvouletou holčičkou a další ratolestí v pěkně se kulatícím bříšku. Kdo neví a nezná, může se ptát: Co s dětmi na přednáškách? Ale jak účastníci konferencí stárli a přibývalo dětí, rozvinul se bohatý servis služeb pro jejich ratolesti, a tak dnes s programem pro dospělé probíhá paralelně tzv. dětská konference. A byla to také příjemná společenská událost – mezi tisíci účastníků jsme potkali i řadu známých a podívali se, jak nám děti povyroستly.

Prokop ■

Sedmý rok na to jsme jeli jako poměrně početná rodina: se dvěma princeznami, dvouletou holčičkou a další ratolestí v pěkně se kulatícím bříšku.

Fotografie na této dvoustraně zachycují atmosféru Katolické charismatické konference v Brně

Foto: ZVt Kobza

**KATOLICKÁ
CHARISMATICKÁ
KONFERENCE**

Informace o každoroční
červencové charismatické
konferenci v Brně
(program, přihlášky):

<http://konference.cho.cz>

„Což musí meč požírat nepřetržitě?“ (2 Sam 2,26)

Velmi mnoho bylo napsáno o nacistickém vyvraždování Židů během tzv. holocaustu s přibližně šesti miliony obětí. O genocidě řeckých, arménských a syrských křesťanů v Osmanské říši, převážně na území dnešního Turecka, která proběhla rovněž ve 20. století, se dlouho téměř nehovořilo. Přestože je počtem obětí, odhadovaném na dva až tři miliony, srovnatelná s holokaustem.

odehrály v arabském světě v důsledku takzvaného „arabského jara“. Jeho iniciátoři a účastníci nezajistili důstojný život nemuslimským menšinám – odluku státu od náboženství. Místo toho došlo k obrovskému posílení ultraradikálního islámu, což má katastrofální následky nejen pro křesťany na Blízkém východě. (Pozn. redakce: Není bez zajímavosti, že již na počátku takzvaného „arabského

jara“ varovali křesťanští biskupové z arabských zemí před důsledky, které budou tato hnutí mít, a naléhavě – i když marně – žádali Spojené státy i Evropu, aby tyto „revoluce“ nepodporovaly.)

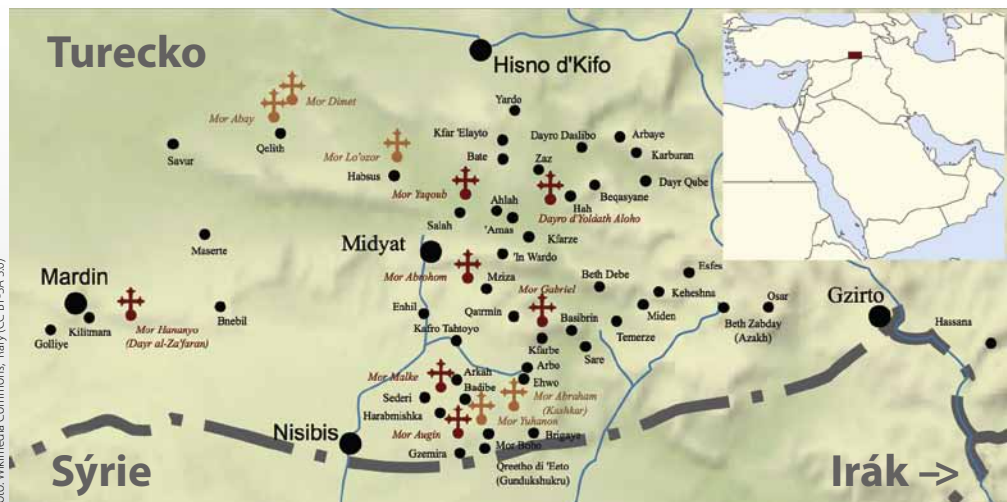
Křesťanská civilizace v jižním Turecku

Po celá staletí patřila oblast Tur Abdin (viz mapka na této straně) ke světovým

Kromě několika období relativní tolerance poznamenaly dějiny asyrských křesťanů mnohé pogromy a konfiskace majetku ve jménu islámu.

Ve 21. století se křesťané na mnohých místech, jako například v Iráku po pádu režimu Saddáma Husajna v roce 2003, ocitli v dramatické situaci: vraždy, únosy, ničení kostelů a historických památek s nesmírným významem pro světovou kulturu. Od roku 2011 je podobná situace také v Sýrii a v době prezidentského období Muhammada Mursího (30. 6. 2012 – 3. 7. 2013) byla v menší míře i v Egyptě. Nemůžeme nezmínit také dlouholeté pokusy turecké vlády o konfiskaci pozemků v Tur Abdin na jiho-východě Turecka, na kterých se nachází nejstarší stále fungující klášter Mor Gabriel, pocházející z roku 397. Pro křesťany nejsou příznivé ani změny, které se

Mapa oblasti Tur Abdin ukazuje hlavní vesnice a fungující (tmavě) a zpusťšené kláštery (světle)

Jeden z 2500 účastníků poutě mladých asyrských křesťanů v poušti u města Der Zor, kde zahynuly tisíce obětí genocidy – v ruce úlomky kostí, které se tam v písku dodnes nacházejí (obrázek vpravo: mladí asyrští poutníci u Der Zor, Sýrie, 17. dubna 2009)

Foto: Zs. Flickr, Ashmag (CC BY-SA, 2.0)

unikátům. Její obyvatelé hovořili aramejským nářečím, podobným řeči Ježíše Krista a apoštolů, přičemž většina z nich se hlásí k syrské antiochijské pravoslavné církvi. Už od 4. století se tu křesťanství rozvíjelo velmi dynamicky. Zvláštní pozornost si zaslouží rozvoj klášterního života, sakrální architektury, literatury, kaligrafie a iluminace rukopisů. Bylo tu velké množství klášterů a škol, takže kromě vrchu Athos sotva najdeme podobné místo. K nejslavnějším vzdělávacím střediskům této oblasti patřilo Nisibis (turecky Nusaybin) a také asi 100 kilometrů vzdálená Edessa (turecky Sanliurfa nebo jen Urfa, syrsky Urhøj).

Kromě několika období relativní tolerance poznamenaly dějiny asyrských křesťanů v Tur Abdin mnohé pogromy a konfiskace majetku, které se ve jménu islámu odehrály za vlády kurdských emírů a begů, kteří od 14. století až do poloviny 19. století vládli (někdy absolutisticky, jindy podléhali tureckým sultánům) v oblasti Bohtan s hlavním městem Cizre. Největší masakry se pak odehrály v roce 1895 za vlády sultána Abdulhamida II. ▷

V období 1. světové války přišel o život téměř každý druhý Asyřan.

Mnich Malke dělá průvodce v troskách budov a kostela na východní straně kláštera Zafaran

Pogromy na území Turecka postihly současně Asyřany, Armény a také Řeky.

Foto: archiv MŠJ

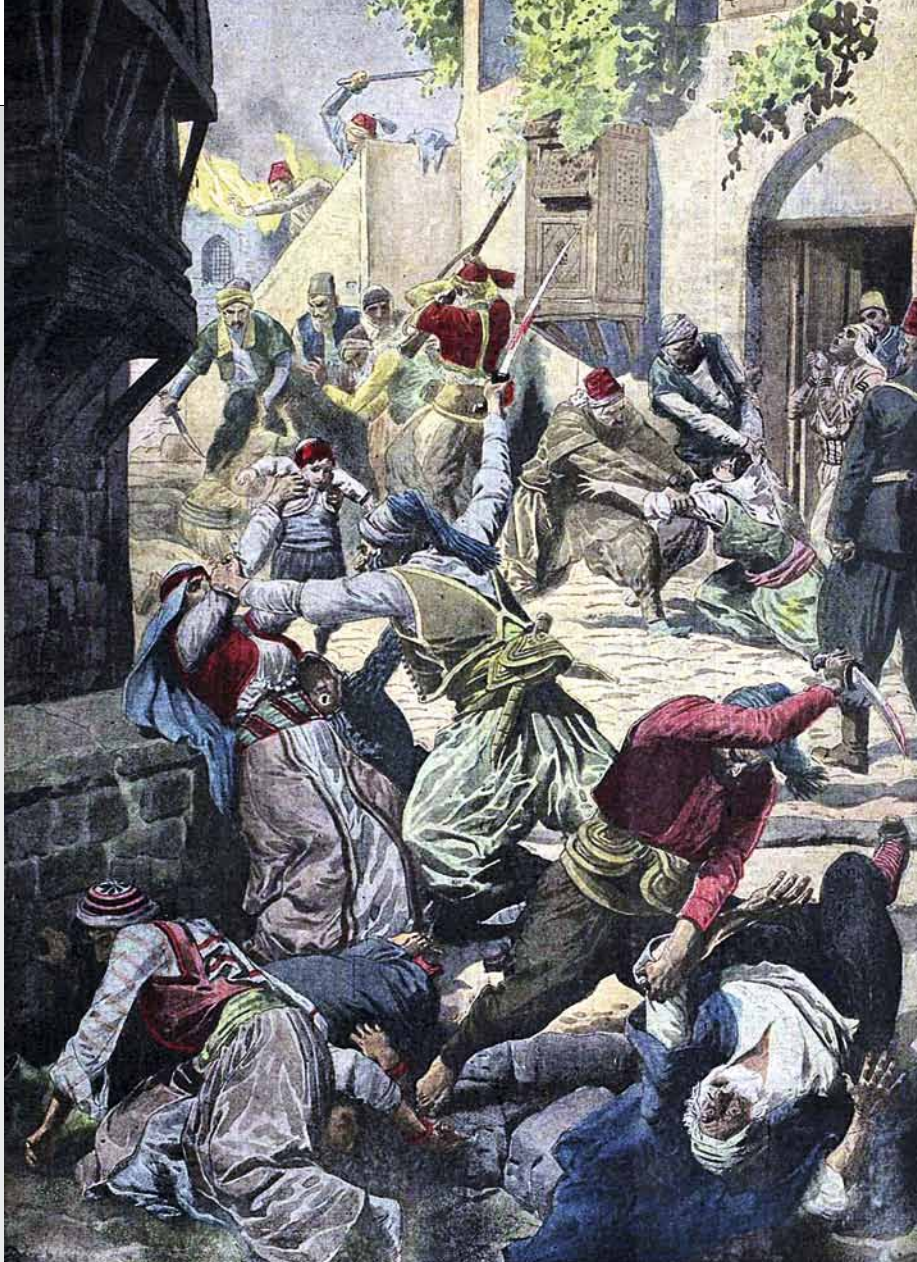

Foto: Wikimedia Commons, Le Petit Journal (CC0)

Arménská genocida na stránkách *Le Petit Journal* v roce 1915

(na trůnu 1876–1909), který zastával také úřad chalífy, což je nejvyšší muslimská hodnost – hlava všech pravověrných muslimů.

Genocida křesťanských národů

Nejtragičtějším obdobím však bylo období 1. světové války, kdy došlo k vyhlazování křesťanského obyvatelstva na celém území dnešního Turecka,

a to bez ohledu na jejich národní příslušnost: tyto pogromy postihly současně Asyřany, Armény a také Řeky. V roce 1924 se doposud křesťanské oblasti Hak-kari na jihovýchodě Turecka zmocnili Kurdové. Podobný osud postihl také většinu asyřských vesnic a měst v Tur Abdin. Následné vojenské příměří mezi Turky a Kurdy se zakládalo na jejich společném náboženství – islámu.

Snímky z deportací Arménů do pouště a do hor, snímek čtyřiceti Arménů zmasakrovaných v únoru 1919, hladovějící a deportovaní Arméni

Foto: Flickr, narek781 (CC BY-SA 2.0)

Foto: Wikimedia Commons, Victor Pietschmann

Foto: Wikimedia Commons, New-York tribune

Doba nazývaná *Seyfo* neboli „meč“

V období 1. světové války přišel o život téměř každý druhý Asyřan. Kromě toho byly zavřeny rodinné školy, které se do té doby dařilo taktak udržet, a stejně tak i dobře fungující školy, které založili a spravovali misionáři. Přestaly vycházet časopisy a noviny, mnohé intelektuály odsoudili na smrt. Byly spáleny stovky starých, nejednou také více než tisíciletých rukopisů. Do národní paměti Asyřanů se toto období zapsalo jako *Seyfo* (aramejsky „meč“) a tvoří jednu z charakteristik jejich národních dějin (podobně jako pro Židy *holocaust* – pozn. redakce). K dalšímu ničení asyřských měst a vesnic došlo v důsledku hromadné emigrace těch, kteří přežili. Ještě před koncem 19. století se některým křesťanům podařilo utéct do Ameriky a v 60. letech 20. století směřovaly kroky asyřských utečenců především do zemí západní Evropy. V současnosti žije v celé oblasti Tur Abdin, která má rozlohu téměř 11 tisíc čtverečních kilometrů, sotva tři tisíce Asyřanů.

Události, o kterých se dozvídáme až nyní

Donedávna se památka na *Seyfo* šířila výlučně ústním podáním v kruhu rodiny. Ti, kdo se zachránili a roztroušeni po světě žijí v ustavičné nejistotě a traumatech, se rozhovorům o tomto hrůzostrašném období spíš vyhýbají. I přes to se některým svědkům těchto událostí podařilo zanechat alespoň stručné, nebo i podrobnější zápisky. Část těchto materiálů už byla uveřejněna, ale další ještě čekají, až se najde někdo, kdo by je zpracoval a vydal. Pokud hrůzostrašná svědectví očitých svědků porovnááme s tím, co v současnosti páchá ISIS, zjistíme, že *Seyfo* pokračuje. Není možné přehlédnout, že motiv, ze kterého vycházejí skutky radikálních muslimů namířené vůči jinověrcům, tkví

Foto: Wikimedia Commons

Arméni shromáždění místními autoritami na náměstí „k deportaci“ byli za městem zmasakrováni

Karavany s desetitisíci Arménů a Asyřanů, složené převážně ze starců, žen a dětí – protože muže pobili na místě –, hnali stovky kilometrů pěšky do syrské pouště...

Arméni na pláních u Aleppa

Foto: Wikimedia Commons

... zbytek těch, kteří tento pochod smrti vydrželi, nechali uprostřed horkého písku, kde nebyla šance na přežití.

Foto: Flickr, yeowatzip (CC BY 2.0)

Foto: Wikimedia Commons, James L. Barton

Foto: Wikimedia Commons, James L. Barton

Dědeček mi často vyprávěl, že nešťastný odsouzenec nejdnou úpěnlivě prosil katy, aby mu hlavu usekli jedním úderem a ušetřili ho tím dalšího utrpení...

Jusuf Akbulut, jediný asyrský kněz v Diyarbakiru, na zničeném křesťanském hřbitově v centru města

Hrozná svědectví o „meči“

Abed Mšiho Naman Karabaši ve svém deníku používá výraz „meč“ (*Seyfo*) jako synonymum genocidy Arménů a Asyřanů, která se odehrála v období 1. světové války. Uvádí příklady konkrétních míst, kde byli lidé zabíjeni mečem a uvádí také jména obětí. Například: „Yausef vzal do ruky evangelium a začal číst. Nepustil ho z ruky, dokud ho nezabili úderem meče (stalo se ve vesnici Bafawa).“ „Tyran Ahmade Aga Kačča se vrhl na asyrského kněze Abrohoma, usekl mu hlavu a vyhodil ji na náměstí města. Přítomní muslimové do ní začali kopat jako do míče (městečko Siirt).“

Gabriel Tuma Hendo popsal arabsky události z Azaku, které na vlastní oči viděl v letech 1914 až 1916. Kromě jiného popisuje také masakr, který se stal v Siirte a v okolních vesnicích: „Do Siirtu 15. června 1915 přišla velká skupina muslimských přistěhovalců z oblasti Wan. Jen co přišli, guvernér jim přikázal, aby očistili město od všech křesťanů bez výjimky. Začaly svištět meče, které stínaly hlavy na bazarech, v uličkách a také v domech. Zem pila krev a pokryla ji mrtvá těla. Podobný osud připravili obyvatelům okolních křesťanských vesnic Kurdové. Poté co odstranili mrtvoly z domů a z ulic, začala vrchnost konfiskovat majetky a peníze zavražděných, přičemž tvrdila, že je použije na materiální zabezpečení vdov a dětí. Pod touto záminkou se vdovy a děti shromáždily na městském úřadě. Tehdy je rozdělili do sku-

Lebky Arménů zmasakrovaných ve městě Urfa, snímek z roku 1919

Často vyprávěl, že nešťastný odsouzenec nejdnou úpěnlivě prosil katy, aby mu hlavu usekli jedním úderem a ušetřili ho tím dalšího utrpení...

Slovo vyjadřující bezbrannost a bezmoc

Seyfo se stal pro Asyřany symbolem každé smrtonosné zbraně, prokletým nástrojem, pojmem, který označuje netoleranci, xenofobii, útlak, násilí, agresi, nenávisť bez ohledu na konkrétní projevy těchto postojů. V hovorovém jazyce se vytvořila slovní spojení „na naše hlavy padl meč“ nebo „jsme potravou pro meč“. Tato slova vyjadřují úplnou bezbrannost, bezmocnost, neštěstí, zoufalství, ztrátu všeho, bezvýhodnou situaci, bezcitnost a nemožnost záchrany.

pin, vzali jim boty a oblečení a všechny je hnali až do Cizre. Dohromady to bylo téměř 950 lidí.“ Zprávy o genocidě, která se odehrála v Turecku v letech 1915–1918, často popisují scény hromadného stínání hlav mečem u studní. Svědkem nejdne z těchto scén byl můj dědeček Išo (dědeček autora tohoto článku – pozn. red.).

Oběti arménské genocidy, snímek zveřejněný v USA roku 1918

Slovo „Seyfo“ se stalo pro Asyřany symbolem...

... vyjadřuje úplnou bezbrannost, bezmocnost, neštěstí, zoufalství, ztrátu všeho, bezvýhodnou situaci, bezcitnost a nemožnost záchrany.

Foto: Flickr, Stephen D. Melkisetian (CC BY-NC-ND 2.0)

Arméni žijící v USA při připomínce výročí své genocidy. Na snímku dole totéž v Turecku, ale pod dohledem policie.

Vzpomínky jako zločin

Připomenout „holokaust“ křesťanů, který se v Turecku stal před 100 lety, se v této zemi dodnes považuje za zločin. Proto každá výhrůžka (které bohužel nechybějí ani dnes) adresovaná asyrskému křesťanovi automaticky vyvolá vzpomínku na masakry z období 1. světové války a před ní. Ani dnes se asyrská menšina, která žije na svém historickém území v Turecku, necítí bezpečně. *Seyfo* je pro ně každodenní realitou. Změní se to někdy? Myslím, že odpověď na tuto otázku mohou dát obyvatelé nejednoho evropského města, ve kterém už v některých čtvrtích převažují muslimové.

Dr hab. Michael Abdalla (zkráceno; autor je asyrský křesťan, potomek těch, kteří byli před sto lety v tehdejší Osmanské říši, tedy zejména na území Turecka a Sýrie, vyvražďováni) ■

K dalšímu studiu:

en.wikipedia.org/wiki/Assyrian_genocide
(o genocidě asyrských křesťanů – cca 150 000 až 300 000 obětí)

en.wikipedia.org/wiki/Armenian_Genocide
(o genocidě křesťanských Arménů na území dnešního Turecka – 1 500 000 obětí)

en.wikipedia.org/wiki/Greek_genocide
(o genocidě Řeků v Turecku – 450 000 až 900 000 obětí)

Připomenout „holokaust“ křesťanů, který se v Turecku stal před 100 lety, se v této zemi dodnes považuje za zločin.

Foto: Flickr, Stephen D. Melkisetian (CC BY-NC-ND 2.0)

Současná situace asyrských křesťanů – a nejen jejich – vyžaduje nejen naše modlitby, ale i naše jednání.

Foto: Flickr, JeffyBruno (CC BY-NC-ND 2.0)

Geniální je jednoduché

Modlitba, ke které jsem měla odpor

Když jsem byla malá, nutila nás babička modlit se růžencem. Aniž by nám cokoli vysvětlila, museli jsme si kleknout na studenou podlahu u postele a odříkávat věty, které nám nic neříkaly. Kdo protestoval, dostal pár facek. Předpokládám, že i babička sama byla k modlitbě růžence jako dítě takto vedená. Nevím, co by na tento způsob výchovy řekli pedagogové, ale já jsem do třiceti let měla k růženci silný odpor. Možná, že jste na tom byli v dětství lépe, ale svou cestu k růženci si stejně musí najít každý sám. Ta modlitba totiž vůbec není hloupá.

Genialita v jednoduchosti

Kdysi jsem napsala statistický počítačový program. Při prohlížení kódu jsem

některé části vyškrtala a některé nakonec hodně zjednodušila, takže se program velmi zkrátil, ale fungoval stále dobře, protože vše podstatné v něm zůstalo. Když jsem se o tom bavila se svým šéfem, pronesl tehdy větu, kterou si pamatuji dodnes: „To je tím, že všechno geniální je vlastně naprosto jednoduché.“ Naplno se to dá vztáhnout na Boha. Tomáš Akvinský mnoho stran Summy věnuje otázce Boží jednoduchosti. Ale už tehdy mě napadlo, že se to dá vztáhnout taky na modlitbu růžence.

Je tak jednoduchý, že se ho naučí odříkávat i malé dítě a nepotřebuje k tomu žádné pomůcky. Nakonec, člověk má deset prstů, takže si prostý růženec nosí všude s sebou. Nepotřebuje žádné knihy, a přitom se mu odvíjí před očima celé následování Krista v patnácti verších

(nebo dvaceti, přidáme-li růženec světla). Růženec zůstává jako poslední možnost pronásledovaným křesťanům vězněným pro víru, kterým jinak v kriminále vzali úplně všechno. Růženec je prostý a zároveň tak bohatý, že se ho mohou modlit sotva vyučení spolu s docenty a profesory školenými v teologii.

Otče náš – modlitba, kterou prožíváme pozpátku

Součástí růžence je „modlitba Páně“ (Otčenáš, který se modlíme na začátku každého desátku růžence). Člověk, který se právě obrátil, postupuje v duchovním životě od konce Otčenáše. Nejdříve prosí, aby ho Bůh zbavil zlého a neuváděl do pokušení. Pokouší se odpustit svým bližním a prosí o chléb veďejší. Teprve potom se propracuje k odevzdání se

Struktura modlitby růžence

Úvod:

- Znamení kříže • Věřím v Boha
 - Otče náš • 3x Zdrávas Maria
- (po jménu Ježíš postupně prosíme o tři Božské ctnosti: 1. v kterého věříme, 2. v kterého doufáme, 3. kterého nade všechno milujeme) • Sláva Otci

Pět desátků:

- Otče náš • 10x Zdrávas Maria
- (po jménu Ježíš se přidávají růžencová tajemství) • Sláva Otci

I. Tajemství radostná (pondělí, sobota):

1. kterého jsi z Ducha Svatého počala
2. s kterým jsi Alžbětu navštívila
3. kterého jsi v Betlémě porodila
4. kterého jsi v chrámě obětovala
5. kterého jsi v chrámě našla

II. Tajemství světla (čtvrtek):

1. který byl pokřtěn v Jordánu
2. který zjevil v Káně svou božskou moc
3. který hlásal Boží království a vyzýval k pokání
4. který na hoře Proměnění zjevil svou slávu
5. který ustanovil Eucharistii

III. Tajemství bolestná (úterý, pátek):

1. který se pro nás krví potil
2. který byl pro nás bičován
3. který byl pro nás trním korunován
4. který pro nás nesl těžký kříž
5. který byl pro nás ukřižován

IV. Tajemství slavná (středa, neděle):

1. který z mrtvých vstal
2. který na nebe vstoupil
3. který Ducha Svatého seslal
4. který tě, Panno, do nebe vzal
5. který tě v nebi korunoval

Pro každém desátku:

Pane Ježíši, odpusť nám naše hříchy, uchráň nás pekelného ohně a přiveď do nebe všechny duše, zvláště ty, které tvého milosrdenství nejvíce potřebují.

Závěr:

• Zdrávas Královno • Oroduj za nás, Královno posvátného růžence, aby nám Kristus dal účast na svých zaslíbeních. • Modleme se: Bože, tvůj jednorozený Syn nám svým životem, smrtí a zmrtvýchvstáním získal věčnou spásu. Dej nám, prosíme, když v posvátném růženci blahoslavené Panny Marie o těchto tajemstvích rozjímáme, ať také podle nich žijeme a dosáhneme toho, co slibují. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Je vhodné ještě připojit modlitbu na úmysl Svatého otce.

Foto: Flickr, dawolf - (CC BY-NC 2.0)

Pronesl větu, kterou si pamatují dodnes: „To je tím, že všechno geniální je vlastně naprosto jednoduché.“

Bohu a prosbě o příchod Božího království, které je na začátku. Kristus, který přišel od Otce a jehož pokrmem bylo konat Boží vůli, začíná přáním, aby bylo posvěceno Boží jméno. Jméno, které každý z nás neustále znesvěcuje každým svým hříchem, nevěrností, nechutí a odporem. Pro Krista byla Boží sláva, Bůh, na prvním místě. Přijď království tvé a všechno bude, jak má být!

Zdrávasy – rytmické jako příliv a odliv

Růženec je jako přístav, ze kterého vyplouváme na cestu za Kristem, většinou s nákladem slz. Jednotlivé zdrávasy jsou rytmické jako příliv a odliv. V horkých dnech je představa šplouchajícího moře velmi osvěžující. Zdrávas, Maria, milostiplná, voda stoupá, při slově Ježíš vyšplouchne vlna až na břeh a zase klesá, až po hodinu smrti naší. Rytmus zdrá-

vasů uvede duši do klidu, o který se často marně během dne snaží. Myšlenky utichají, starosti usínají, mysl se obrací k Bohu. „Ztišil, zklidnil jsem své srdce. Jako dítě v klíně matky, jako dítě zkonejšené, ztichla ve mně duše má.“ (Ž 130)

Maria – naše průvodkyně růžencem

A jak je to vlastně s Marií? Máme občas sklony ji zbožšťovat, myslet si, že když byla Bohorodička a celý život blízko Kristu, tak její svatost byla úplná hračka. Bylo to tak opravdu? Maria nebyla Bohočlověk, byla jenom člověk jako my, i když počatá bez poskvrny dědičného hříchu. Byla mladá a zasnoubená s Josefem. Je myslitelné, že by mladá zasnoubená dívka netoužila po chaloupce se zahrádkou a kopcem dětí? Její představy o budoucnosti byly jistě stejné jako u ostatních dívek, které se chtějí vdávat. Pak přišel anděl Gab- ▶

Maria, která nás růžencem provází, je v nebi největší, protože na zemi byla nejmenší.

Dokázala svoje sny vyměnit za Boží plány s obdivuhodnou pružností.

Foto: Flickr, BostonCatholic (CC BY-ND 2.0)

riel a oznámil jí, že Boží představa o jejím životě je docela jiná. To se přece stává i ostatním lidem, že jim Bůh udělá čáru přes rozpočet. Matkou Krista mohla být jen jediná dívka, ale kolik jiných dívek si myslelo, že se vdají, a Pán je pak povolal do kláštera? Nebo naopak chtěly do kláštera, ale komunisté tak zamíchali osudem Církve, že se nakonec vzdaly a vdaly. A třeba pak Pán povolal až někoho z jejich dětí. Záleží vždycky na tom, jak tu čáru přes rozpočet přijmeme...

Maria je v nebi největší, protože na zemi byla nejmenší. Nikdy si jediným slovem nepostěžovala, že se její sny

nenaplnily, to by se o tom jistě evangelista Lukáš zmínil. Dokázala svoje sny vyměnit za Boží plány s obdivuhodnou pružností.

Dobře, řeknete, ale je to Maria, je to matka Kristova, to je přece obrovská důstojnost. To je něco jiného než my. Vzpomeňte si, jak přišla do Kafarna, protože chtěla svého syna vidět a promluvit s ním. On nejen nevyšel před dům, ale řekl: „Kdo je má matka a kdo jsou moji bratři? Každý, kdo činí vůli mého Otce v nebesích, to je můj bratr, má sestra i matka.“ (srov. Mt 12,46–50) Jiná matka by se po těch slovech urazila, zašla k notáři a syna vydělila. Ale Maria o všem „uva-

žovala ve svém srdci“ (srov. Lk 2,51). Jak bychom asi reagovali na jejím místě my?

Růženec – mocná zbraň

Velkým šířitelem růžence byl dominikán Alan de la Roche, od něhož pochází známá legenda, že Panna Maria podala růženec svatému Dominikovi. Místo meče. A z historie víme, že v bitvě u Lepanta i jindy se ukázalo, že je to zbraň velmi účinná...

Jitka Hosanna Štěpánková ■

(podle „OPusculum“, říjen 2015, str. 11nn, zkráceno, redakčně upraveno)

Augustiniáni

„Bože, stvořil jsi nás pro sebe, neklidné je naše srdce, dokud nespočine v tobě!“

sv. Augustin

Foto: archiv OSA

Svatý Augustin žil ve 4. a 5. století našeho letopočtu a pocházel z římské provincie Afriky. Byl to člověk neúnavně hledající Pravdu a štěstí, které je možno nalézt pouze v Bohu. Uskutečnil svůj ideál. Založil se svými přáteli společenství bratrského života, jehož základy spočívaly v lásce, studiu, životě v modlitbě a službě Církvi.

Augustiniáni jsou muži inspirovaní tímto ideálem a řádovou řeholí. Po 40 zemích celého světa je roztroušeno více než 3000 bratří a kněží. S přihlédnutím k potřebám církve v ČR je naplní naši činnosti oživení křesťanských společenství, práce ve farnostech, ve školství, na venkově, v oblasti sociální pomoci...

Můžeme nabídnout:

- Upřímné hledání Boha
- Následování Ježíše z Nazareta se všemi důsledky
- Společné sdílení života s bratry a sestrami v jedné komunitě
- Bezvýhradnou službu Církvi a ostatním

Augustiniáni, Josefská 8, 118 01 Praha 1, www.augustiniani.cz

„Milosrdní jako Otec“

Kdybychom měli jednoduše vysvětlit, co to znamená být milosrdný, pak bychom mohli říci: Jednat s druhým lépe, než si zaslouží. Pak se ale mohu zeptat: „A co to znamená v praxi – v mém životě?“

Prober člověka po člověku

Milosrdenství znamená jednat s druhým lépe, než si zaslouží, protože ho mám rád, protože chci jeho dobro. Právě to bychom měli častěji promýšlet. Jednám s druhým lépe, než si zaslouží? U některých to jde poměrně snadno, ale v některých případech je to velmi náročné. Doporučuji udělat si čas a přemýšlet úplně nad každým člověkem, kterého potkáváme, a poctivě si zodpovědět otázku: Jednám s ním milosrdně? Lépe, než si zaslouží? A možná dojdeme k zajímavým závěrům. Vždyť např. ti, kteří jsou na nás hodní, by měli být zahrnuti ještě větší láskou, než si zaslouží. A pak jsou zde ti, vůči kterým se v nás všechno bouří, když si uvědomíme, že i k nim bychom měli být milosrdní.

Máme zdroj síly a máme vzor

Kde vzít sílu být milosrdní vůči těm, kteří si to v našich očích nezaslouží? Samozřejmě v modlitbě a nedostižný vzor máme v našem nebeském Otci. Sám Pán Ježíš Kristus nám to dává za úkol: „Buďte milosrdní, jako je milosrdný váš Otec.“ (Lk 6,36) Slova *Misericordes sicut Pater* – „Milosrdní jako Otec“ – se stala motem Roku Milosrdenství.

Otcovo milosrdenství

A jak je milosrdný náš nebeský Otec?

On totiž s námi ve všem a stále zachází lépe, než si zasloužíme.

Zasloužili jsme si snad svůj život? Ne! Je to zcela nezasloužený Boží dar.

Zasloužili jsme si dnešní den? Zdraví, nadání, přátele...?

Nic, vůbec nic jsme si nezasloužili, na nic nemáme nárok. To vše je velkorysým darem Božího milosrdenství.

A co teprve svátosti, zvláště milost křtu a odpuštění hříchů ve svátosti smíření? To už je vrchol Božího milosrdenství. Často

Foto: Flickr, bellybouncer (CC BY-NC-ND 2.0)

Milosrdenství znamená jednat s druhým lépe, než si zaslouží, protože ho mám rád, protože chci jeho dobro.

Jsi vděčný za Otcovo milosrdenství?

Když to domyslíme do důsledků, pak nás to musí naplnit vděčností, úžasem a touhou odpovídat na Boží milosrdenství ▷

máme přemýšlet o tom, jak je Bůh milosrdný vůči nám, k hříšným, nehodným, nespolečnickým. Vždyť on nám dává zcela nezaslouženě milost nových začátků a šanci být jeho přáteli.

Foto: archiv MS!

Také vše, co mám já, je velkorysým darem Božího milosrdenství!

láskou vůči Bohu a ochotou stávat se milosrdnými vůči každému z našich bližních. Tak jako Bůh dává své dobré dary dobrým i zlým, sesílá déšť i slunce na všechny bez ohledu na jejich kvalitu a zásluhu (srov. Mt 5,45), tak se máme i my stávat milosrdnými vůči všem lidem, se kterými máme co do činění.

Tři druhy bídy – tři výzvy k milosrdenství

Papež František ve svém poselství k postní době 2014 mluví o třech skupinách těch,

kteří by měli být zahrnuti jaksí přednostně naším milosrdenstvím – jsou to ti, kteří jsou sužováni nějakou formou bídy.

1. **Bída jako materiální chudoba** – sem patří ti, kteří nemají vše potřebné k lidsky důstojnému životu: hladovějící, lidé bez domova a ti, kteří strádají jakýmkoli hmotným nedostatkem. Těm máme projevovat milosrdenství skrze hmotné dary a konkrétní pomoc, vedoucí ke zlepšení jejich materiálních životních podmínek, tak jak se tomu věnuje například i Kato-

Papež František mluví o třech skupinách lidí, kteří by měli být zahrnuti jaksí přednostně naším milosrdenstvím: o těch, co trpí bídou materiální, morální a duchovní.

lická charita – a skrze ni můžeme mít i my na tomto díle účast. Ale máme se tomu věnovat i sami, bez prostředníků, ve svém okolí – nebo třeba společně se svou rodinou, přáteli... Bezprostřední pomoc bývá často tou nejúčinnější (viz svědectví na str. 44).

2. **Bída morální** – tou jsou zasaženi ti, kteří žijí v závislosti na nějakém hříchu: alkoholismus, drogy, gamblerství, pornografie, ale třeba i lenost, sobectví, vztek a různé další neřesti. Projevovat milosrdenství těmto lidem je pro nás nejtěžší. Vždy jsme totiž v pokušení vidět je jako ty, kdo si za to mohou sami a kdo nemají dostatečnou snahu napravit se. Určitě je nemáme podporovat například tak, že bychom jim dali peníze na další alkohol. Máme jim však dát pocítit, že v nich vidíme člověka, který má svou důstojnost, i když se třeba chová hůř než zvíře. Máme jim dát pocítit, že je nenecháme vězet osamocenen v této zkaženosti, že jsme jim nablízku, i když s jejich hříchem samozřejmě nemůžeme souhlasit. Zde platí zásada sv. Augustina: „Hříšníka milovat, hřích odsoudit.“

Materiální bídou trpí ti, kteří nemají to, co je potřebné k lidsky důstojnému životu.

Foto: Flickr, Aleteia Image Department (CC BY 2.0)

3. Třetí a nejhorší je bída duchovní. Ta bývá často ve spojení s bídou morální. Bída duchovní je ze všeho nejhorší,

protože ten, kdo do ní zabředl, si myslí, že Boha vůbec nepotřebuje. Kdo nemá Boha, je nejchudší ze všech.

Bídou morální jsou zasaženi ti, kteří žijí v závislosti na nějakém hříchu.

Foto: Flickr, acase1968 (CC BY-NC-ND 2.0)

Naše milosrdenství vůči těmto lidem se má projevit modlitbou za ně. Ale tím nemá končit. Také jim máme přinášet svědectví, že Ježíš je jediný Pán a vítěz, že Bůh je má rád, i když ho ještě neznají nebo když ho opustili; že Bůh je ochoten odpustit každému, pokud svých hříchů lituje. I tito lidé totiž mají právo na pravdu a slyšet by ji měli právě od nás, i když si to nezaslouží.

Jednej jako tvůj Otec – Bůh

Máme být milosrdní jako Otec. Být milosrdný znamená jednat s druhými tak, jak se mnou jedná můj nebeský Otec. Často o tom přemýšlejme a učme se od něj.

P. Marek Dunda ■

Bída duchovní je ze všeho nejhorší, protože ten, kdo do ní zabředl, si myslí, že vůbec nepotřebuje Boha.

Foto: Flickr, MightyBoyBrian (CC BY-NC 2.0)

Moji „andělé strážní“

Přijela jsem do velkého města, abych si našla práci. Našla jsem si také bydlení. Pak jsem se seznámila s Honzou. Myslela jsem si, že nebude špatné, když budeme bydlet spolu. Že ušetříme za bydlení a že to bude výhodné řešení. Ve skutečnosti bylo vše jinak. Honza mi na bydlení brzy přestal platit. Staral se jenom o sebe. Přišel skoro pokaždé až pozdě v noci, ohřál si párky z konzervy a bylo mu úplně jedno, že se mi z toho smradu dělá špatně – to už jsem čekala děťátko. Nakonec jsem se s Honzou musela rozloučit a zůstala jsem sama s děťátkem, které se mělo za pár měsíců narodit.

Už předtím mi peníze moc nevycházely, ale brzy to bylo úplně kritické. Něco jsem si vypůjčila. Nebylo to moc, jen pár tisíc. Ale když jsem to další měsíc měla začít splácet, bylo to už úplně beznadějně. Předtím mi chyběly nějaké dva tisíce na zaplacení nájmu. Teď mi chybělo ještě víc. Kdybych si to, co mi chybělo, šla zase

Nikdy mi nic nevyčítali, neřekli, že si za to můžu sama. Prostě pomohli.

půjčit, chybělo by mi za měsíc ještě víc. Byl to takový kolotoč a čím dál tím hůř. Viděla jsem, že to nemůže dobře skončit. Nevěděla jsem, kdo by mi pomohl...

Pak se na mě usmálo štěstí. Vlastně vím, že to bylo něco víc než pouhé štěstí. Má věřící kamarádka mě seznámila s jedněmi manželi středního věku. Byli velmi akční. Spočítali, jak jsem na tom, a obratem mi sehnali daleko levnější byt, pomohli mi do něj zadarmo obstarat starší vybavení. V bytě mi opravili to,

co tam ze začátku nefungovalo. Jednou večer mi od nějakých svých známých dovezli i pračku. Občas, když jsem pořád jedla těstoviny nebo rýži s kečupem, mi něčím naplnili ledničku. Potom se narodil Jiříček. Když jsem byla na mateřské a peníze mi při nejlepší vůli zase nevycházely, přispěli mi každý měsíc tisícovkou na nájemné. Přitom to nejsou žádní boháči. Až dodnes jsou takovými mými anděly strážnými. Když jsem si nedávno sehnala na soboty jako další práci uklízení a zjistila jsem, že to, co vydělám, dám zase hned za hlídání Jiříčka, sehnali mi jednu babičku, která mi ho pohlídá zadarmo. Nikdy mi nic nevyčítali, neřekli, že si za to můžu sama. Prostě pomohli. Kdyby mi je tenkrát Pán Bůh přes mou kamarádku neposlal, nevím, jak by všechno bez nich dopadlo. Ale určitě ne dobře.

Eva (redakčně zpracováno) ■

Jak mě milosrdenství „trklo“

J sme čtyři bráchové – dva už mají své vlastní rodiny, jeden je svobodný a já jsem knězem. O Vánocích 2015 moje maminka pozvala na Štěpána na oběd všechny své syny, jejich manželky a děti – má už šest vnoučat. Když se sejdeme, je nás tolik, že se nevejdeme ke stolu. Naštěstí,

téměř jako vždy, nejmladší brácha s manželkou a třemi malými dětmi nestíhal a přijel na společný oběd o hodinu a půl později. Takže u svátečního stolu jsme se pohodlně vystřídali na dva turnusy.

A pak už jsme šli všichni společně ke stromečku, který maminka mívá v obýváku. Zaspívali jsme koledy a propukla „druhá vlna“ rozbalování dárků. Jeden z vnoučků, který se nedávno naučil číst, nám je s velkým nadšením roznášel. Bylo vidět, že už to má nacvičené ze Štědrého večera, kdy měli doma u svého stromečku „první rozbalovací vlnu“.

Můj brácha Martin, který má již velké dcery, si prohlížel několik ještě nerozbalených balíčků, které dostal. A jak bývá zvykem, pronesl známou větu, kterou v této situaci lidé často říkají: „Tolik dárků, to si snad ani nezasloužím...“ Netušil, že je to taková nahrávka na smeč. Jeho dospívající dcera se zašklebila od ucha k uchu a mírně odzle povídá: „Je rok milosrdenství, tati. Dárky dostávají i ti, co si je nezaslouží.“

Kouknul jsem na bráchu. Bylo vidět, že už je za ta léta svými třemi dcerami velmi vycvičen ve ctnosti sebeovládání. A snad ho i celkem potěšilo, že děti zaznamenaly, že papež František vyhlásil Svatý rok milosrdenství. A že nad tím přemýšlejí...

Každopádně já jsem se k té kratičce větě vracel ještě hodněkrát. Dokonce jsem to i párkrát sám použil: „Máme to dobré! Je rok milosrdenství a dárky dostávají i ti, kteří si je nezaslouží.“ – Vždyť to je právě náš případ. Případ nás všech, které Bůh zahrnuje nejruznějšími dary. A už delší dobu přemýšlím nad tím, že to není omezeno jen na Svatý rok milosrdenství.

P. Pavel Zahradníček ■

Zašklebila se od ucha k uchu a mírně odzle povídá: „Je rok milosrdenství, tati. Dárky dostávají i ti, co si je nezaslouží.“

Máme to dobré! Všichni...

Foto: Flickr, steveritche (CC BY-NC 2.0)

Foto: Flickr, Szagi (CC-BY-NC 2.0)

Láska a nesmrtelnost

Mnozí se dnes chtějí „realizovat“ a na rodinu a děti nemají čas. Jiní nedokáží najít vhodného manžela, manželku... A jiní rodinu mají, ale bezdětnou – děti mít nemohou a trpí tím, že svůj život považují za nenaplněný. A jiní prostě cítí, že manželství není to, k čemu je Bůh volá. Nejen pro ně je následující příběh.

„Řeknu vám, tohle jsem ještě nezažil. O Dušičkách jsem byl ve městečku, ze kterého pochází jeden náš rodinný přítel. Doprovodil jsem ho na dušičkové cestě podívat se na jeho rodinnou hrobku... A co jsem na hřbitově viděl, mě ohromilo...“

„Rozbitý hrob?“

„Ukradená lucerna?“

„Hrob postříkaný sprejem?“

Tak a všelijak hádali posluchači.

„Kdepak, kdepak...“

Něco daleko neobyčejnějšího.

Nejvíce mě tam ohromil jeden hrob,

který byl zavalený květinami. Jako kdyby to nebyl hrob, jako kdyby to byla celá kupka květin naskládaná na jedno místo a prokládaná svíčkami..., tahle malá hora květů se světly planula na hřbitově.

Hrob tetičky

„Co je to tady?“ zeptal jsem se přítele.

„Ale, to je hrob tetičky.“

„Tetičky?“

Přítel kývl.

„Musels mít hodnou tetičku.“

„To nebyla moje tetička, to se jí jenom tak říkalo.“

„To musela být nějaká moc hodná tetička,“ říkám.

„To byla.“

Začínal jsem se orientovat, ... v nějaké místní rodině měli nějakou tetičku, která byla hodná, a na její pohřeb se sešla celá velká rodina... Je pravděpodobné, že tahle tetička byla navíc bohatá..., kdekomu něco odkázala, a tak se ti, které ve své poslední vůli obdarovala, rozhodli, že se předvedou. A koupili jí tu horu květin a hřbitovních svíček.

„Kdy zemřela?“ nemohl jsem stále odtrhnout pohled od toho svítícího hrobu.

Podle stavu květin a podle toho, že svíčky hořely v takovém množství, bych odhadoval, že pohřeb musel být asi před pár dny.

„Před dvaatřiceti lety,“ řekl přítel.

Vytáhl z kapsy svíčku a přistoupil k hoře světla.

„Před dvaatřiceti lety?“ užasl jsem.

Přítel zapaloval svou svíčku o jednu ze hřbitovních svíček na tetiččině hrobě.

„Ty jí taky neseš svíčku?“ ptám se.

„Každoročně.“

Když jsme se vraceli, začal jsem opět hovořit o tom svítícím hrobě.

Svítící hrob...

Jakkoli to zní podivně, toto byl svítící hrob. Jas se z něj rozléval do hřbitova, jako by ten, kdo je zde pochován, stále, i dlouho po své smrti, rozdával světlo.

„O tom by se dalo napsat. Škoda, že o tetičce ještě nikdo nenapsal,“ řekl přítel, když jsme se vraceli potměnou lipovou alejí. Tohle je opravdu zvláštní příběh. Takhle je její hrob zavalený květinami a světly každý rok...“

„Asi musela mít hodně dětí, vidě, když se na ni takhle vzpomíná,“ zauvažoval jsem.

„Neměla děti,“ řekl přítel.

Šli jsme temnou alejí a pro mě bylo vysvětlení tohohle svítícího hrobu stále temnější, nepochopitelnější...

„Tys ji znal?“

„Tady ji znal každý...“ řekl přítel. „Na tu se hned tak nezapomene...“

„Na mě se zapomene asi hned ten den, co zemřu,“ řekl jsem s hořkým přízvukem, „umím si představit, že na můj hrob se nepřijde podívat za rok po mé smrti ani

Foto: Flickr, archer10 (Dennis) (67M Views) (CC BY-SA 2.0)

jeden člověk, ani jedno z mých dětí nebo z mých vnoučat..., aby mi přinesli kytičku nebo mi rozsvítili svíčku...“

„Ale...“ začal namítat přítel.

„Znám své příbuzné, radši povídej o tetičce,“ přerušil jsem ho.

Neshromažďujte si poklady na zemi...

„Tetička,“ řekl přítel, „chtěla být prý kdysi řeholnicí, jenže doma jí to nedovolili, byla jediná dcera z velikého statku. Chtěli, aby se vdala a aby jejich rod pokračoval... A tak se stala ošetřovatelkou, to jí rodiče dovolili, asi mysleli, že se jí to bude jednou hodit u jejích dětí... Ale rodiče pak

Rozděluje, dává chudým, jeho štědrost potrvá navždy, jeho moc poroste ve slávě... (Žalm 112,9)

zemřeli, a ona by se řeholnicí stát mohla. Nestala. Pracovala dál jako ošetřovatelka. Celý veliký majetek prodala, nechala si jenom domek, ve kterém bydlel dřív ▶

„Neshromažďujte si poklady na zemi, kde je kazí mol a rez a kam se zloději prokopávají a kradou. Shromažďujte si však poklady v nebi, kde je ani mol, ani rez nekazí a kam se zloději nemohou prokopat a krást. Vždyť kde je tvůj poklad, tam bude i tvé srdce.“

Ježíš Kristus (Mt 6,19nn)

jejich zaměstnanec. Její rodina byla nejbohatší v městečku a ona jedinou dědičkou... a ona přitom už před válkou všechno prodala...

Představ si: udělala to jako ten mladík z evangelia, všechno, co měla, rozdala..., nebyla jako ten, co se ptal, jak následovat Pána, a potom, když se dozvěděl, že má všechno rozdat, tak od něj smutně odešel, protože měl majetku až až...'

„A tak,“ už se mi zdálo, že rozumím, tohle byly květiny a svíčky od těch, co jim dala ty peníze...?'

Přítel kývl.

„Některé jistě... jenže tetička – kdekdo ji nazýval tetičkou – byla něčím jako dobrou vílou tohoto města.

Z peněz, co dostala, sice postavila malou nemocnici a starala se o lidi v nouzi, to ano... Ale tetička pomáhala i těm, kdo

byli..., jak bych to řekl..., v duchovní nouzi. Chápeš?'

Dát své srdce

Nechápal jsem.

„Víš, sem tam se asi i dnes tady v okolí najde boháč, co vystaví nějaký domov důchodců nebo dá peníze té nebo té nadaci a dbá na to, aby měl logo všude, kde se to hodí i nehodí... Myslí, že si vystavěl ne schod do nebe, že si vystavěl celé obrovské zlaté schodiště do nebe. Tetička o tom, že ty peníze dává právě ona, mlčela... A myslím, že když jí někdo děkoval, byla celá nesvá... Ona nám dávala..., hele, jsme v temné lipové aleji, tak to snad můžu o té staříčké dámě, kterou jsem jako dítě zažil, říct a nečervenat se, že říkám něco banálního: ona nám dávala svoje srdce...'

Mlčel jsem.

Jsou velká slova, která se člověk stydí vyslovit.

I kdyby byla sebepravdivější...

Chápal jsem, že je přítel rád, když je kolem nás, kolem jeho slov, šero.

„K domku, ve kterém bydlela, přicházelo tolik lidí, jako by to byl obchod... Ale ona nic neprodávala. Všechno dávala zadarmo. Každého vyslechla. Poradila. Na každého si udělala čas. Umíš si představit, jaké to je, když si na tebe někdo v téhle době udělá čas... Všichni spěchají a najít někoho, kdo by se o tebe zajímal, kdo by se k tobě neobrátil zády, když potřebuješ nebýt sám, je něco nezvyklého... krásného a nezvyklého...'

„Jak tetička vypadala?'

„Úplně obyčejně. Nevšiml by sis jí příliš, kdybys ji viděl na ulici. Pokud by ses

Foto: splitshire.com via PEXELS (CC 0)

Nebyla jako ten, co se ptal, jak následovat Pána, a potom, když se to dozvěděl, tak od něj smutně odešel...

„Neboj se toho, že tvůj život jednoho dne skončí! Víc se boj toho, že propásneš šanci vůbec ho začít správně žít.“

blahoslavený John Henry kardinál Newman

Jediná nesmrtelnost, které může lidská duše dosáhnout, se jmenuje láska...

nepodíval na její oči. Ona se dívala tak, jako kdybys potkal anděla. Takový ...všeodpouštějící... pohled.'

„Tobě taky pomohla?“ Přítel přikývl.

„Jednou, ve třetí třídě, jsem měl hrozné vysvědčení, bál jsem se jít domů, a šel jsem k tetičce. Dala mi svůj vyhlášený voňavý čaj a koláč a šla se mnou domů, slíbila matce, že se bude se mnou učit, a opravdu mě doučovala... Možná bez ní bych se nikdy neodrazil od té třídy, kterou mi pomohla zvládnout..., nebyl bych vystudoval gymnázium a potom práva... Pomáhala konkrétně. U nemocných bděla, u zdravých se snažila, aby nebyli zoufalí, prostě taková...“

Přítel se rozhlédl, jako by se ujišťoval, že jsme opravdu v hodně tmavé aleji.

V takové, ve které bude svá ‚velká slova‘ moci vyslovit...

„Byla svěťice. Jako je hrob neznámého vojína, tak je to takový HROB NEZNÁMÉ SVATÉ...“

Někoho, kdo do lidí nestřílel, naopak obvazoval rány, které jim jiní působili...“

Kdo rozdává světlo, nezhasíná

Šli jsme mlčky.

Skoro by měl člověk dojem, že někdo jde s námi, jako by láska, o které přítel hovořil, se k nám v aleji přidala...

A prosvěćovala tuto chvíli.

Kdo rozdává světlo, nezhasíná...

„Víš,“ řekl přítel, když jsme došli na konec aleje, „myslím, že kolem nás je spousta podobných lidí... Nenápadných. Neviditelných světců a světic... Nikdy nebudou blahorečeni, svatořečeni... Ale Světlo o nich ví... A tihle lidé mají svoje neviditelné katedrály... Mají svoje katedrály lásky... Kdyby takových lidí nebylo, byl by náš svět smutné místo k narození...“

Vyšli jsme z aleje.

„Mluvívá se tolik o nesmrtelnosti...“ řekl přítel a ohlédli jsme se. Jedno místo

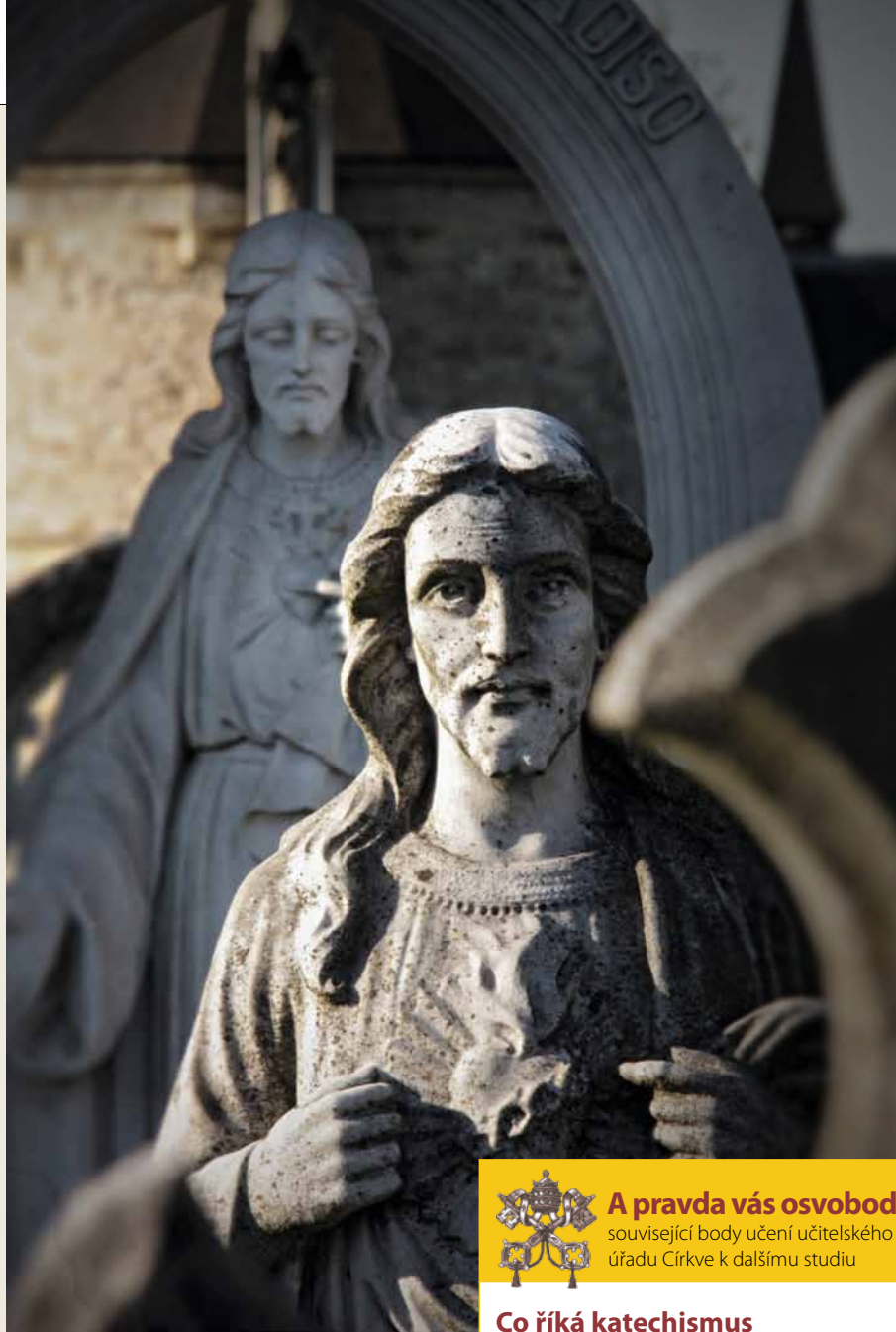

Foto: Flickr, Kotoml_ (CC BY-NC 2.0)

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Co je to láska?

Láska je božská ctnost, kterou milujeme Boha nade všechno a svého bližního jako sebe z lásky k Bohu. Ježíš učinil z lásky nové přikázání, plnost Zákona. Láska je „svorník dokonalosti“ (Kol 3,14) a základ ostatních ctností, které oživuje, podněcuje a dává jim řád: bez lásky „nejsem nic“ a „nic mi neprospěje“ (1 Kor 13,1–3).

Které jsou božské ctnosti?

Božské ctnosti jsou víra, naděje a láska.

Co jsou božské ctnosti?

Jsou to ctnosti, jejichž původem, důvodem a bezprostředním předmětem je sám Bůh. Jsou vlyty člověku s posvěćující milostí a uschopňují ho žít v důvěrném vztahu k Nejsvětější Trojici. Jsou základem a hybnou silou mravního jednání křesťana, oživují lidské ctnosti. Jsou zárukou přítomnosti a působení Ducha Svatého ve schopnostech člověka.

Srov. Kompendium Katechismu katolické církve. Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2006.

v dálce bylo jasnější – to místo, kde planul v záplavě světel hrob ‚tetičky‘.

Svíťící hrob.

„Jsou ti, kteří se po věky po nějaké té nesmrtelnosti pachtí... A přitom na tomto světě není jiná nesmrtelnost než ta tetiččina...“

Jediná nesmrtelnost, které může lidská duše dosáhnout, se jmenuje láska...“

Eduard Martin (titulky redakce; zkráceno z knihy „Andělské cesty k nesmrtelnosti“, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 2011; 126 stran, 129 Kč – tuto a další knihy příběhů Eduarda Martina je možno objednat na www.ikarmel.cz) ■

„Doufat znamená věřit v dobrodružství lásky, důvěřovat člověku, odvážit se skoku do neznáma a naprosto se odevzdat Bohu.“

svatý Augustin

Foto: Flickr, Visita Quito / Quito Turismo (CC BY-NC-ND 2.0)

Má být Církev bohatá, nebo chudá?

Vždy jsem měl pochybnosti. Všechny ty pompézní baziliky, obrovitánské varhany, zlatí andělíčkové... – je to skutečně třeba?

Kněží sháněli peníze na jejich opravy a mě v srdci plápolala pochybnost: nebylo by lepší všechny ty rekvizity prodat, osvobodit se od nich, a peníze investovat do chudých? K čemu je mi nádherný kostel, když vedle něj někdo trpí hladem? Můžeme se modlit ve skromném a přitom slušně zařízeném sále a ušetřené peníze věnovat na potřebné. Nedávno jsem prožil něco, co mi pomohlo lépe celému tématu porozumět.

Myslel jsem si: „Kdybych měl tu moc...“

Studuji v Krakově. Jeden kněz nás tu prováděl po zdejší bazilice Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Vyprávěl nám, kolik stály opravy a kolik ještě shání. Byly to samozřejmě nemalé peníze. Znovu se ve mně cosi vzepřelo. V duchu jsem si říkal: kdybych měl tu moc, všechno bych prodal a koupil něco moderního a pohodlného,

co není tak náročné na údržbu. Ale co se nestalo: o týden později jsem v té samé bazilice byl účasten na evangelizačním koncertě *Nech se pozvednout*.

Jako bych spatřil zlomek Boží slávy

Jak známo, v Polsku je nepoměrně více věřících než u nás. Bazilika byla plná mladých lidí. Mohlo jich být pět set. Pro-

***Mně patří stříbro,
mně patří zlato –
praví Hospodin
zástupů.***

Ag 2,8

fesionální kapela hrála skutečně nádherně. Uprostřed koncertu náhle vešel kněz s monstrancí. Celý kostel byl ponořen do šera, nasvětlena byla pouze monstrance. Všichni poklekli a velmi mocně zpívali. Početná kapela svou hudbou dotvářela posvátnou atmosféru. Kněz pomalu a důstojně kráčel prostředkem kostela. Zlato se blýskalo od reflektoru zaměřeného na monstranci. Podařilo se vytvořit ohromující atmosféru. V té chvíli jako bych spatřil zlomek Boží chvály.

Foto: Flickr, gj.ce (CC BY-NC-ND 2.0)

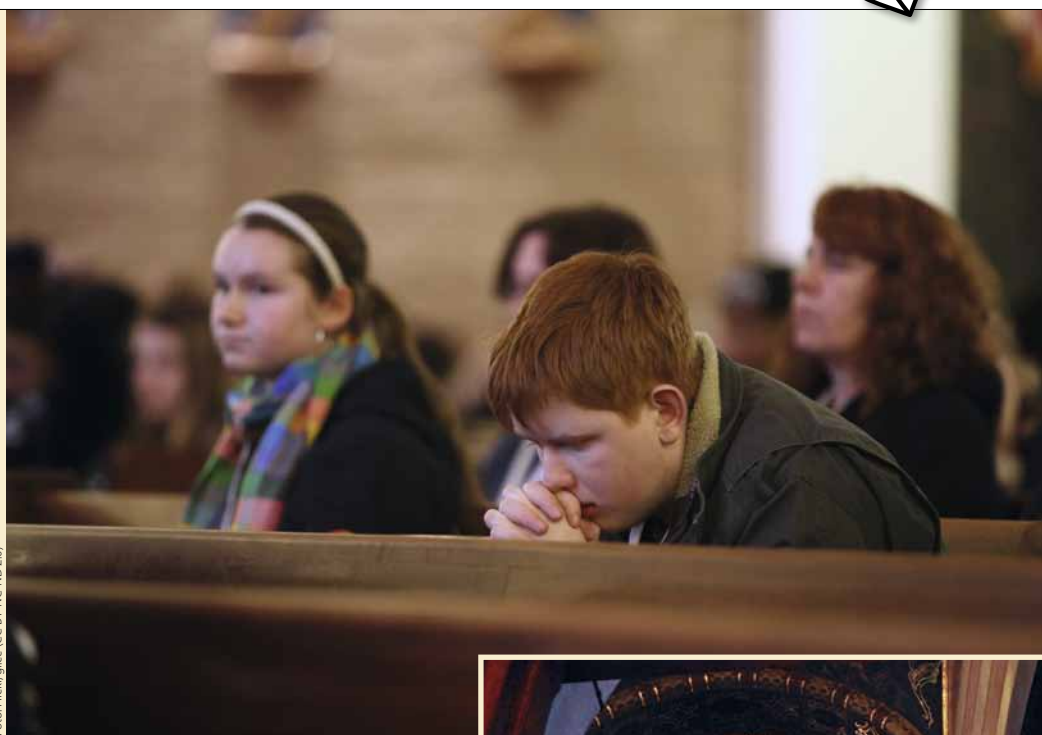

Foto: Flickr, gj.ce (CC BY-NC-ND 2.0)

*... vyplatí se
do nich investovat.
Protože ony
pomáhají
uvědomit si, kým
vlastně Bůh je.*

Představil jsem si, jak Bůh přebývá v nebi. Ne stovky mladých, ale tisíce tisíců andělů bez přestání zpívají před Bohem, sedícím na trůnu ze zlata a drahokamů. V tu chvíli se mi sama na rty vydrala slova: „Bože, kdo jsem já před Tebou? Ty jsi velký a dokonalý... a já obyčejný, nevýrazný člověk, syn obyčejných lidí z vesnice...“

A najednou jsem to viděl jinak

Myslím, že když zlato a pompa vedou k takovým výsledkům, to znamená, když pomáhají uvědomit si velikost Boha a v kontrastu nevýraznou hodnotu člověka, vyplatí se do nich investovat. Protože ony pomáhají uvědomit si, kým vlastně Bůh je. A když se člověk stane opravdu pokorným, je to velká věc. Právě tehdy najde svou pravou důstojnost. Ta pramení ze skutečnosti, že ačkoli jsme tak malí, bezmocní a bezvýznamní, nekonečně milosrdný Bůh se k nám sklání, přichází k nám a přijímá nás takové, jací jsme.

A to je přesně obsah druhé věty, která se mi té chvíli spontánně objevila na rtech: „Bože, jak je to možné, jak se to mohlo stát, že Ty, tak nekonečně mocný, jsi sestoupil ze své slávy, byl jsi přibit na kříž?“ Podobnou zkušenost popisuje sv. Ignác z Loyoly ve své knížce *Duchovní cvičení*, bod 53.

Když jsem hleděl na zlatou monstranci a nechal se unášet ohromující hudbou, představil jsem si náhle Ježíše na kříži,

zbičovaného a pokořeného. Velmi živě jsem prožíval kontrast mezi Bohem ve slávě a Bohem v lidském těle. Tehdy jsem také velmi živě prožil odpověď, kterou traduje Církev: „Přišel jsem, protože jsem si tě zamiloval. Přišel jsem, abych tě zachránil, abychom se mohli spolu věčně radovat na nebeské hostině.“

Pomáhat lidem, ale nejen materiálně

Když se vrátím na začátek, tak ta pompa, to zlato, profesionálně vybavená kapela, to všechno mi pomohlo uvědomit si a prožít, kým vlastně Bůh je. Díky tomu jsem zase lépe porozuměl tomu, co pro nás udělal. Samozřejmě se vyplatilo vybudovat tak ohromnou baziliku pro stovky lidí. Ve velké míře oni dotvářeli celkovou atmosféru.

Vraťme se ještě k chudým. Nestačí jim jednoduše dávat peníze. Pomoc pro ně musí být mnohem komplexnější. Například dáváním peněz alkoholikovi mu vlastně umožňuji v jeho stavu vytrvat. Ale i přesto služba chudým vyžaduje mnoho

Foto: Flickr, Anosmia (CC BY 2.0)

Bazilika Nejsvětějšího Srdce Ježíšova v Krakově

peněz. Ale v Církvi musí být určitá rovnováha. Kdyby tu byla Církev pouze pro pomoc chudým, něco by bylo špatně. Církev je tu primárně proto, aby pomáhala lidem žít dobře svůj vztah s Bohem. A všechno, co pomáhá tomuto cíli, je dobré.

Prokop Janda SJ ■
(titulky redakce)

Artaban a jeho objev

„Člověk je tak velký, jak je velké to, čemu se klaní,“ říká jedna stará moudrost. Ten, pro koho je nejvyšším „božstvem“, kterému slouží a kterému se klaní, něco pomíjivého, něco, co nemá trvání, ten právem po čase pociťuje frustraci. Cítí, že vše je „naprázdno“ a „marně“ (latinsky „frustá“). A má pravdu. Mít jako hlavní cíl peníze, majetek, postavení, prestiž, požitky... – to je opravdu marnost. A vlastně je dobré, když to zjistíme zavčas a ne až na konci.

Chceš-li promarnit den, služ jen sobě a svým zájmům, choutkám... A pak se nediv, že zažiješ frustraci. Chceš-li dnešnímu dni dát věčnou hodnotu, dej se do „Božích služeb“. Kde dnes ale Boha hledat a jak se mu klanět, jak mu sloužit? Jak dát i svému životu trvalou hodnotu?

Čtvrtý mudrc, který se opozdil

Jedna ne příliš stará legenda, kterou zpracoval Henry van Dyke, vypráví o tom, že tři mudrci, kteří se vydali do Betléma, měli být původně vlastně čtyři. Se známou trojicí měl putovat ještě Artaban, mudrc z Ekbatanu.

Artaban prodal dokonce všechn svůj majetek a koupil za něj rubín, safír a perlu, aby jimi uctil Krále králů. Potom zamířil na koni k místu, odkud se měl na společnou pouť vydat s Kašparem, Melicharem a Baltazarem. Čekali na něj deset dní cesty. Jenže kousek před cílem, právě poslední den, našel umírajícího vyhnance, Žida. Rozhodl se, že se o něj postará – donesl mu vodu, dal mu své zásoby jídla, a tak se stalo, že kvůli tomu promeškal společný začátek cesty. Na místě setkání našel jen vzkaz tří mudrců, že už nemohli čekat a že se do pouště vydali bez něj. Artaban tedy musel rychle vyměnit koně za velbloudy a vybavit se na cestu pouští. Stálo ho to safír, který strážil jako dar pro Krále králů. Jedinou výhodou pro něj byla slova umírajícího Žida, že Mesiáše má hledat ne v Jeruzalémě, ale v Betlémě.

Dar pro Krále dostává dítě

Do Betléma dorazil o tři dny později.

Matka malého chlapce, která jej přijala, mu prozradila, že mladá rodina, kterou hledá, odjela ve spěchu do Egypta. Vzápětí vtrhla do Betléma Herodova garda a zabíjela všechny malé chlapce. Artaban podplatil svým rubínem kapitána a zachránil tak před jistou smrtí synka ženy, která mu poradila, kudy dál. Přemýšlel přitom, že pro člověka obětoval to, co bylo určené Bohu.

V Egyptě Artaban pátral po stopách rodiny z Betléma. Dostal se do Alexandrie, kde jej jeden Žid poučil, že podle proroka Izaiáše bude narozený Král králů

mu už em bolesti a že jej nenajde mezi bohatými a mocnými.

Léta plynula a Artaban stále hledal. Navštěvoval utlačované, pronásledované, nemocné, trpící, ale stále jej nemohl najít.

Uplynulo třiatřicet let.

Na úpatí Golgoty

Artaban, v té době už kmet s bílými vlasy a vyčerpaný hledáním, se rozhodl, že se ještě jednou vrátí do Jeruzaléma. Už dávno nevěděl, jak dál. Cíl se mu ztratil,

„Pojďte, požehnaní mého Otce, přijměte jako úděl království, které je pro vás připravené od založení světa. Neboť jsem měl hlad, a dali jste mi najíst, měl jsem žízeň, a dali jste mi napít, byl jsem na cestě, a ujali jste se mě...“

Ježíš Kristus (Mt 25,34nn)

„Amen, pravím vám: Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratrů, pro mne jste udělali.“

Ježíš Kristus (Mt 25,40)

i když věděl, že celý život den po dni dělal to nejlepší, co mohl. Ale něco mu říkalo, že tentokrát nebude cesta zbytečná.

Když vstoupil branami do Jeruzaléma, cítil všude kolem zvláštní napětí. Kolemjdoucí mu řekli, že jdou na Golgotu. Mají tam být popraveni dva zločinci a s nimi nějaký Ježíš Nazaretský, který však vykonal mezi lidmi mnoho dobrého.

Artaban najednou věděl, že to je on. Že Ježíš je ten, za kterým se vydal před třiatřiceti lety do Betléma.

Řekl si: „Půjdu a nabídnu za jeho život drahocennou perlu, to nejcennější, co mi zbylo.“ Nedbal na únavu, která ho svírala, a spěchal na místo poprav. V tu chvíli kolem něj vlekla skupina vojáků mladou dívku, aby ji prodali do otroctví za dluhy jejího otce. Dívka se na Artabana obrátila a se slzami prosila: „Zachraň mě...“

Artaban se zachvěl: Je to pokušení?

Ale pak cítil, že stejně jako s umírajícím vyhnancem, stejně jako s matkou v Betlémě, jde i tentokrát o skutek lásky,

Foto: Flickr, Africa Renewal (CC BY-NC-SA 2.0), UN Photo - Stuart Price

kteřá má své kořeny v Bohu. A tak vyňal perlu, kterou sřezil jako poslední poklad pro Krále, a vložil ji do rukou otrokyni, aby se mohla vykoupit.

Vtom nastalo zemětřesení a Artaban věděl, že Ježíš Nazaretský v tuto chvíli umírá.

V duchu si s bolestí řekl: „Třicet tři let jsem tě hledal, ale nikdy jsem nespatriil tvou tvář a nemohl ti ani prokázat žádnou službu.“

Vtom uslyšel konejšivá slova: „Amen, pravím ti, cokoliv jsi učinil jednomu z těchto nepatrných, mně jsi učinil...“

Artabanovu tvář rozjasnila tichá záře údivu a radosti.

Jeho cesta skončila.

Jeho klenoty byly přijaty.

I čtvrtý z mudrců našel Krále.

Co pro to uděláme dnes my?

Mons. Vojtěch Cíkrle ■

(z promluvy na XX. světovém setkání mládeže v Kolíně nad Rýnem, podle www.biskupstvi.cz, titulky a perex redakce)

Foto: Flickr, Feed My Starving Children (FMSC) (CC BY 2.0)

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Co je to zásluha?

Zásluha dává právo na odměnu za dobrý skutek. **Člověk si sám od sebe nemůže vzhledem k Bohu nic zasloužit**, neboť všechno dostal od něho.

Nicméně **Bůh mu dává možnost získávat zásluhy díky spojení s Kristovou láskou**, pramenem našich zásluh před Bohem. Zásluhy dobrých skutků musí být tedy přičítány v první řadě Boží milosti a teprve potom svobodné vůli člověka.

Srov. Compendium Katechismu katolické církve. Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2006.

Foto: Flickr, Yann Gross (CC BY-NC-ND 2.0)

Dvanáct rad, jak vychovat zločince

Asi nemáte v plánu ze svého dítěte vychovat zločince. Ale i v tom případě je dobré se nad těmito „radami“ zamyslet...

1. Dávejte dítěti odmalička všechno, co chce. Tak poroste v přesvědčení, že má právo na všechno na světě.
2. Když dítě říká ošklivá slova, smějte se tomu. Bude si myslet, že správný chlapík tak mluví.
3. Nesnažte se o žádnou mravní a náboženskou výchovu. Říkejte, že až doroste, sám si vybere, čemu chce věřit. Vybere si, až vám budou oči přecházet.
4. Nikdy mu nic nezakazujte. Až bude později zatčen pro krádež automobilu, bude přesvědčen, že mu společnost ubližuje.
5. Uklízejte po něm pilně, co nechá povalovat. Tak v něm vychováte jistotu, že odpovědnost za vše je jen na druhých.
6. Nechte ho číst, co jen chce. Nechte ho dívat se, na co chce. Příbor a talíř mu umyjete, ale za duševní potravu mu tak ponecháte kdejaké odpadky.
7. Hádejte se před dětmi. Vyrostou v nich přesvědčení, že ony za nic nemohou, vším jsou vinni ostatní kolem.
8. Dávejte mu peníze, kolik chce. Ať si je nemusí sám vydělávat. Přece chcete, aby vaše dítě mělo lepší život, než jste měli vy! Až mu jednou peníze budou scházet, půjde si je vzít s pistolí v ruce.
9. Obskakujte je stále a plňte všechna jeho přání: v oblečení, hračkách, pohodlí. Vychováte sobce, neschopného omezit se k vůli druhému. Zajistíte mu tak, že se jeho manželství brzo rozpadne.
10. Vždy ho proti všem obhajujte: Učitelé jsou proti němu zaujatí, spolužáci mu ubližují. Naučí se nevidět a neuznat svou chybu. Postaráte se tak, že s ním nikdo nevydrží na pracovišti ani v domácnosti.
11. Až z vašeho dítěte bude ničema, honem začnete rozhlašovat, že si v ničem odmalička nedal říci.
12. Připravte se na bolavý a těžký život: vaše děti se vám o něj spolehlivě postarají!

Mons. Ladislav Simajchl ■
(„Cestou do Emauz – Cyklus B“,
Brno, Petr Veselý, 1998)

**Říkejte: „Však až vyrostete,
sám si vybere...“ –
Vybere si, až vám budou
oči přecházet...**

Pálení čarodějnic

(odpověď na otázku)

Ráda bych se zeptala, jak dětem vysvětlit pohanský svátek, který se slaví 30. dubna a při kterém se na mnoha místech staví vatra a říká se, že se pálí čarodějnice. Je vůbec vhodné, abychom se jako křesťané účastnili takové akce a pouštěli tam svoje děti?

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Co Bůh zakazuje příkázáním:

„Nebudeš mít jiné bohy mimo mne!“
(Ex 20,2)?

Toto příkázání zakazuje:

- **mnohobozství** a **modloslužbu**, která zbožňuje tvora, moc, peníze, dokonce i ďábla;
- **pověru**, jež je odvrácením se od úcty, která se má vzdávat pravému Bohu, a projevuje se také různými formami věštění, magie, čarodějnictví a spirítismu;
- **bezbožnost**, která se projevuje: pokoušením Boha slovy nebo skutky; svato-krádeží, která znesvěcuje osoby nebo posvátné věci, především eucharistií; svatokupectvím (simonií), která chce kupovat nebo prodávat duchovní hodnoty;
- **ateismus**, který odmítá existenci Boha, často na základě falešného pojetí lidské nezávislosti;
- **agnosticismus**, který popírá možnost poznání Boha a který zahrnuje lhostejnost a praktický ateismus.

Srov. *Kompendium Katechismu katolické církve. Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2006.*

Zapalování ohňů v noci z 30. dubna na 1. května pochází pravděpodobně z dob, kdy tato noc byla považována za magickou, kdy se scházeli lidé používající magické síly (čarodějnice a mágové) a pomocí magických rituálů se otevírali duchovním silám. Na jiných místech se zapalovaly vatra s úmyslem, aby se lidé tímto způsobem bránili zlu a zaháněli ho od svých domovů.

Pokud jde v současné praxi někde jen o zapálení ohně spojené se společenským setkáním, tak v tom není problém.

Jisté ale je, že s novou vlnou obdivu k pohanství a jeho zvykům přibývá i těch, kteří vracejí těmto večerům a s ním spojeným zvykům magický význam. Neuvědomují si, že se tím otevírají démonickým silám. Na mnohých místech se konají výslovná zasvěcení malých holčiček, které se oblékají jako čarodějnice, za účelem probudit jejich magické a čarovné schopnosti. Z tohoto pohledu je lépe se takových večerů vyvarovat a dětem vysvětlit,

Pokud jde jen o zapálení ohně spojené se společenským setkáním, tak v tom není problém.

že toto s křesťanstvím nemá nic společného, nebo to může i škodit.

Je také pravdou, že skuteční mágové a satanisté se tuto noc scházejí k magickým rituálům a vyzváním temných sil. Z toho úhlu pohledu je důležité, abychom my křesťané nebyli naivní, abychom v žádném případě nepodporovali ani náznak magického jednání a těmto jevům postavili duchovní hráz svými modlitbami.

P. Vojtěch Kodet O.Carm. ■
(z webu www.vojtechkodet.cz)

Zdroj:

www.vojtechkodet.cz/dulezite-otazky/paleni-čarodějnic-odpoved-na-otazku.html

V Otcových rukách

Ráda bych se s vámi podělila o jednu ranečnou maličkost, která se mi přihodila s Bohem v neobvyklou dobu na zcela neobvyklém místě. Mým cílem není obracet čtenáře na víru, ale spíš přivést k zamyšlení, jestli je nám Ten, kterému říkáme Bůh a více či méně v něho věříme, skutečným Otcem ve zcela konkrétních životních situacích, anebo jestli je pro nás jen někým vzdáleným – Bohem, který odkudsi ze shora přísným okem pozoruje...

Ta „maličkost“ se mi přihodila před několika lety na maturitním večírku, kde jsem oslavovala maturitu společně se svými spolužáky. Jak to tak bývá, vybrali jsme si jeden podnik. Tam jsme se trochu „rozšoupli“, ale za chvíli nás to omrzelo. Museli jsme změnit vzduch. Společně s našimi učiteli jsme se přesunuli na diskotéku. Miluji tanec, a protože hrála skvělá hudba, perfektně jsme si zatancovali.

Asi po hodině ale začala hrát nepřijemná, ubíjející hudba a navíc začal

striptýz! Úplně zašlapání a zničení lidské důstojnosti. Ne, tady už déle nemohu zůstat! Rozhodla jsem se okamžitě odejít, i když jsem věděla, že teď – ve dvě v noci – se prostě nemám jak dostat domů. Třináct kilometrů... Zbývalo mi jen několik možností a z nich byly všechny nerealizovatelné: Na taxík jsem neměla peníze, jít na faru někoho budit se mi vůbec nechtělo, u známých bylo zamčeno a nedobytno, v nonstopu přeplněno... Autobus jel až v pět. Sama uprostřed noci...

Tak a co teď? Začala jsem se modlit a přitom jsem se procházela po ulicích. Byla mi dost velká zima, měla jsem jen tenké šaty a začala padat rosa... Jako každá holka jsem věděla, co se mi může všechno přihodit, a i když jsem dost velký strašpytel, tehdy jsem se nebála, snad právě proto, že jsem se modlila. Zabloudila jsem na jedno sídliště, ta zima už byla opravdu nesnesitelná! V tu chvíli to pro mě byla bezvýchodná situace. Najednou mi ze srdce vytryskla vroucí prosba

k našemu Otcovi: „Tati, prosím Tě, nějak mě odsud dostaň!“ Někdy je velmi těžké vyslovit takovou větu s opravdovou důvěrou, zvláště když je situace bezvýchodná. Tehdy jsem ji ale vyslovila a dál už jsem nad ničím nepřemýšlela. Zničehonic asi 60 metrů ode mě vyjelo ze zatáčky auto. Jestli jsem se předtím nebála, tak teď už jsem dostala pořádný strach, zrychlila jsem a pokusila se zahrnout za ohyb cesty, aby mě to auto nevidělo, ale naštěstí už bylo pozdě, to auto se řítilo přímo ke mně... No, nejsem hloupá? Tak já chci po Otcovi, aby mě odtamtud dostal, a když je záchrana na cestě, tak já utíkám. Auto zastavilo přímo vedle mě, byla to policie. V otevřeném okénku se objevila hlava překvapeného policisty s otázkou: „Slečno, co tady děláte?“ Upřímně jsem odpověděla, že čekám na autobus. Oba dva policisté se na mě koukali jako na mimozemšťanku. Když si na to teď vzpomínám, musím se smát. Doposud ale nevím, kdo byl vyjevený víc, jestli já z nich, nebo oni ze mě.

Zbývalo mi jen několik možností a z nich byly všechny nerealizovatelné.

*Najednou mi ze srdce
vytryskla vroucí prosba
k našemu Otci: „Tati,
prosím Tě, nějak mě
odsud dostaň!“*

Foto: Flickr, Leo Hidalgo (@yompyz) (CC BY-NC 2.0)

Nicméně, hlavně že jsem po naší krátké konverzaci nasedla do jejich auta a jela rovnou domů.

Při mém rozhovoru s policisty, když jsem jim vysvětlovala svou situaci, se mě jeden z nich najednou zeptal: „Víte vy vůbec, co se vám mohlo stát? Nedávno jsme tady měli jedno znásilnění.“ Nic jsem na to neodpověděla. Bez toho, že bych celou situaci nějak zlehčovala, vím, že tehdy se mi nemohlo stát skutečně vůbec nic, protože jsem měla neochvějnou jistotu, že jsem v Otcově náručí a že mi ani jediný vlas z hlavy nepadne bez Jeho vědomí.

Petra ■

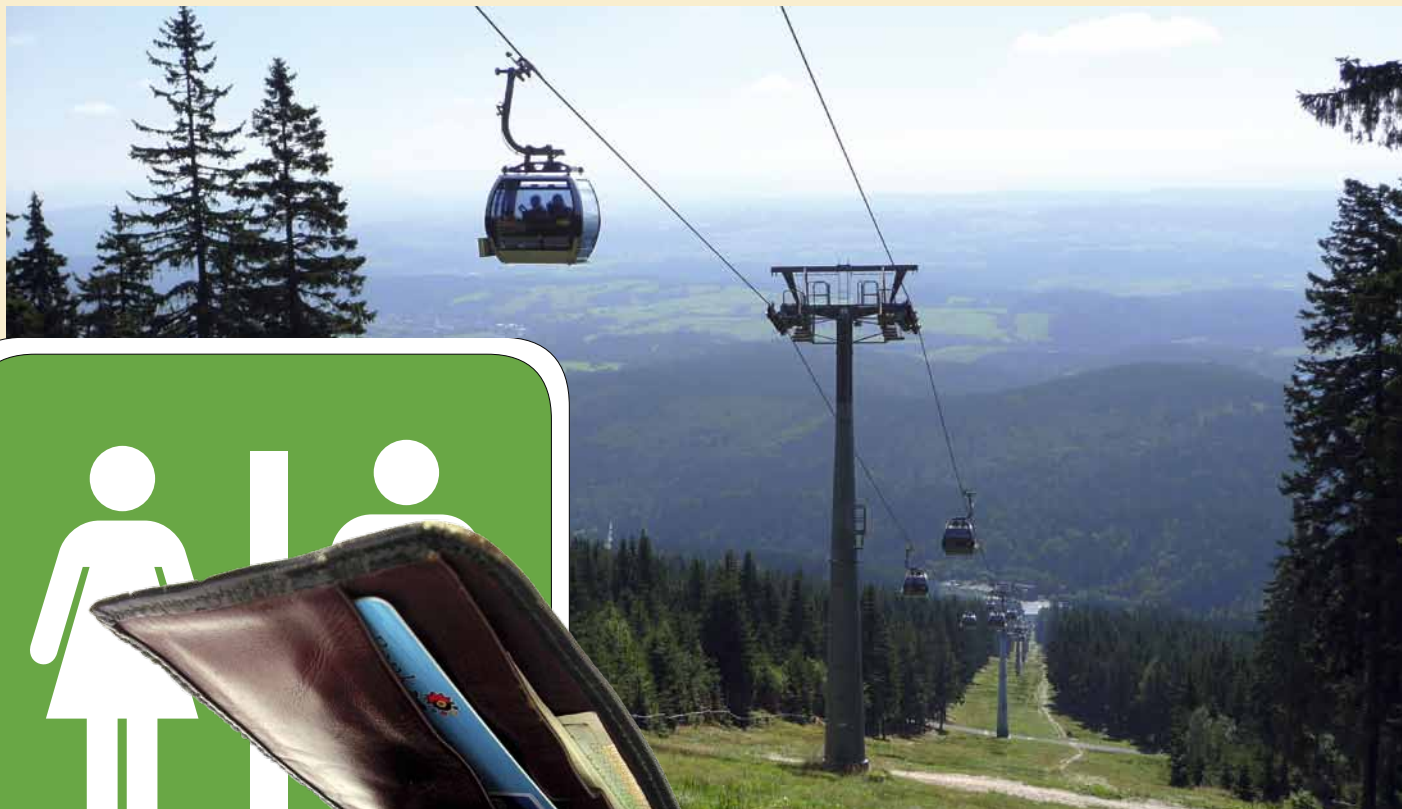
(podle: Marek Dunda, „Stalo se“,
A.M.I.M.S., 2012)

*Cožpak se neprodává pět
vrabců za dva haléře?
A ani jediný z nich není
u Boha zapomenut. U vás
však jsou spočítány
i všechny vlasy na hlavě.
Nebojte se! Máte větší
cenu než všichni vrabci!
(Lk 12,6n)*

Foto: Flickr, Terry Bain (CC BY-NC-ND 2.0)

Peněženka, dveře a síla modlitby

Tímto příběhem, který se mi opravdu stal, bych chtěla ukázat, jak velkou sílu má modlitba.

Před dvěma lety byl mé sestře doporučen pobyt v Janských Lázních. Protože byla ještě malá, musela s ní jet naše maminka. Já, moje starší sestra a tatka jsme je tam jeli navštívit.

Po dlouhé a únavné cestě jsme konečně dorazili a radost ze shledání nebrala konce. Potom nás mamka vzala na procházku a na oběd. Po obědě jsme se rozhodli, že si vyjedeme lanovkou. Došli jsme až na horskou chatu, odkud lanovka vyjížděla. Tatka šel koupit lístky a já se sestrami a mamkou jsme šly na záchod. Dveře na toaletách se otvíraly vhozením pětikoruny, a tak mamka vytáhla svou peněženku. Protože byla tak dlouho mimo

zasekly dveře... Už jsme tam několikrát zkoušeli házet peníze...“ Tak jsem vytáhla z kapsy pětikorunu, hodila ji do dveří, ty se s naprostou samozřejmostí otevřely a uvnitř ležela černá peněženka.

Třebíč, měla v ní všechny doklady a nemalou částku peněz. Pak už jsme našly tatku a hurá na lanovku. Nasedli jsme do kabinky a už za námi chtěli zavřít dveře, když vtom mamka vykřikla: „Počkat, nechala jsem na záchodě peněženku!“ Chtěla vyskočit ven, ale dveře se mezitím zaklaply a my odjížděli s jasnou představou o tom, jak naše peněženka skončí. Po 15 minutách jsme vyjeli až nahoru a já s maminkou jsme se rozhodly vrátit rychle dolů a zkusit, jestli tam peněženka ještě nezůstala. Bylo to dost nepravděpodobné, protože když jsme odcházely, všude kolem byla spousta lidí. Začaly jsme se tedy modlit. Modlily jsme se opravdu upřímně a vroucně. Jakmile se otevřely dveře, vyběhly jsme rychle směrem k záchodkům. U nich stála dlouhá fronta. Když jsme se zeptaly jedné z čekajících paní, co se děje, odpověděla nám: „Asi se

zasekly dveře... Už jsme tam několikrát zkoušeli házet peníze...“ Tak jsem vytáhla z kapsy pětikorunu, hodila ji do dveří, ty se s naprostou samozřejmostí otevřely a uvnitř ležela černá peněženka.

Ještě dlouho jsme nemohli uvěřit, co se stalo, ale je to pro nás všechny důkaz, že nic v našem životě není náhoda...

Hana ■

(podle: Marek Dunda, „Stalo se“, A.M.I.M.S., 2012 – publikaci možno objednat pomocí kuponu na str. 22; formát A5, 56 stran, příspěvek na tisk 15 Kč + poštovné; kompletní text publikace je k dispozici on-line zdarma na www.fatym.com a www.amims.net)

Ještě dlouho jsme nemohli uvěřit, co se stalo...

Panenka

Při zastupování v jedné farnosti jsem si všiml velké dětské panenky vystavené na bočním oltáři. Zeptal jsem se dětí: „Proč tu máte tu panenku?“ Ozvala se jedna malá holčička: „To je moje panenka! Přinesla jsem ji ukázat Ježíškovi.“

Měli bychom se v mnohém učit od dětí. Pro to děvčátko je Ježíš součástí jejího světa, tak jako maminka nebo tatínek. Je to někdo, kdo ji má rád, a proto se zajímá i o její panenku.

Učme se od toho děvčátka nosit Ježíši „ukázat svoje panenky“. Pocítíme pak mnohem víc jeho blízkost a přátelskou spoluúčast na našem životě.

*Mons. Jiri Mikulášek („Přichází král“,
Biskupství brněnské, 2005) ■*

*Modlit se znamená hovořit
s Bohem o tom, čím žiji.*

Foto: Flickr, phil41 dean (CC BY 2.0)

Chci poděkovat...

Misionář, který se vracel domů z návštěvy nemocných, byl přepaden a oloupen. Večer se modlil:

„Na prvním místě chci poděkovat za to, že jsem dosud nikdy nebyl oloupen. Na druhém místě za to, že mi sebrali jen peněženku, ale nepřipravili mě o život. Na třetím místě děkuji za to, že i když mi sebrali všechno, nebylo toho mnoho. A také děkuji za to, že jsem byl tím, kdo byl oloupen, a ne tím, kdo loupil.“

*Děkovat = všimnout
si darů = mít radost*

Politik a mnich

Politik viděl v kostele modlit se velké množství lidí. Řekl mnichovi, který stál poblíž: „Když se modlí, můžeme být klidní.“

Mnich mu ale okamžitě odpověděl: „Ó, to ne! Když se modlí, nemůžeme být v žádném případě klidní. Když se modlí, přichází konec světa. S modlitbou se všechno mění, není už nic a nikdo, kdo by zůstal na svém místě. Modlitba je nebezpečná, ba přímo rozvratná!“

*2x Pino Pellegrino („Příběhy pro osvězení duše“,
Karmelitánské nakladatelství, 2012) ■*

*S modlitbou se všechno
mění, nic a nikdo
nezůstane na svém místě!*

Foto: Flickr, Province of Saint Joseph (CC BY-NC-ND 2.0)

Foto: Flickr, Carlos ZGZ (CC 0)

Populární „dobrota“ není totéž co svatost

Existuje určitý typ „dobroty“, který se dnes dost nosí. Populární formy dobroty vám mohou získat přízeň okolí, vypadáte s nimi jako velice „dobří lidé“. Ale co dobrota,

kteřá vůbec není populární, ta, s níž jste hned druhým nevhod?

Myslím, že kultura „populární dobroty“ zmátla mnoho mladých lidí, kteří to jinak myslí se snahou o svatost velmi upřímně.

Dovolte mi zmínit příklad, který vám, domnívám se, pomůže porozumět, co mám na mysli.

Minulou neděli jsem nakupoval nedaleko svého bydliště v jednom z těch obchodů orientovaných na „bio – fair trade – eko“, které se teď dostávají do módy. Když na mě u pokladny přišla řada, pokladník se zeptal: „Máte vlastní tašku?“ Tu jsem si nevzal. Abych byl upřímný, ani mě to nenapadlo. Jenže v téhle kultuře, kde hned každý natahuje uši, jsem si připadal strašně: jako člověk, který se nestará, jaký vliv má jeho chování na svět. Jako když posílám lední medvědy do záhuby ve vodách a kácím poslední zbytky deštného pralesa!

Důležité věci, ale...

Nemyslím si, že by se kdy jakákoli mravnost stala ve světě populární, ale existuje určitý typ „dobroty“, který se dnes dost

nosí. Otázky jako velikost vaší uhlíkové stopy (a tím pádem auto, jakým jezdíte), místo původu vaší kávy nebo čokolády, to, jak byla pěstována vaše zelenina nebo loveny vaše ryby, druh bot, které nosíte – to jsou problémy dneška. Než budu pokračovat, zdůrazním: *myslím si, že ty věci jsou důležité*. Nejsou podle mne tak důležité jako věci jiné, a přece si myslím, že důležité jsou. Sám v takových obchodech nakupuji.

... ale je to málo, když tím skončíte

Chci však upozornit na měkkost populární „dobroty“: recyklování odpadů vám může dát pocit, že „jste dobří“, i když jste po rozvodu opustili svoje děti. Lidská povaha je taková: hledá morálku, která je pohodlná a příjemná, a bere ji tak, že ke svatosti stačí. Ale nestačí. A tak jezdíte do práce na kole nebo hybridním autem, ale sexuálně jste zdrženliví asi jako toulavá kočka. Ano, dáváte oblečení bezdo-

Lidská povaha je taková: hledá morálku, která je pohodlná a příjemná.

Recyklování odpadů vám může dát pocit, že „jste dobří“, i když jste po rozvodu opustili svoje děti.

movcům – ale někoho nesnášíte, máte v srdci nenávisť.

Všimněte si jednoho – populární dobrota vám pomůže získat přízeň okolí, vypadáte s ní jako velice „dobří lidé“. Ale co dobrota, která vůbec *není* populární, ta, s níž jste hned velice nepříjemní? Vy, kteří volíte demokraty (autor žije v USA a odtud je vzat i jeho příklad – pozn. red.), řekli byste svým demokratickým přátelům, aby letos volili republikány, protože „problémy potratů jsou důležitější než problémy fair trade farmaření“? Vidíte, a jsme zpátky u otázky motivů, pohodlí a selektivní morálky.

Důležité a ještě důležitější

Myslím, že kultura populární dobroty zmátla mnoho mladých lidí, kteří to myslí se snahou o svatost upřímně. Kupování ekologických bot není na stejné rovině jako láska k Ježíši. Ježdění do práce na kole nemá tutéž váhu jako říkat druhým lidem o Ježíši. Jsou to důležité věci, ale křesťan má spoustu mnohem důležitějších věcí.

Když se farizeové doslechli, že umlčel saduceje, smluvili se a jeden jejich zákoník se ho otázal, aby ho pokoušel: „Mistře, které přikázání je v Zákoně největší?“ On mu řekl: „Miluj Hospodina, Boha svého, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí. To je největší a první přikázání. Druhé je mu podobné: Miluj svého bližního jako sám sebe. Na těch dvou přikázáních spočívá celý Zákon i Proroci.“ (Mt 22,34–40)

Ježíš je očividně přesvědčen, že některá přikázání mají větší váhu než jiná!

Foto: Flickr, University of Exeter (CC BY 2.0)

Ježíš je očividně přesvědčen, že některá přikázání mají větší váhu než jiná. Proč tedy není milující Bůh jednou z kategorií, v nichž uvažujeme, když jde o svatost? Církve mají sklon uvažovat v morálních kategoriích typu: „Poctivě chodí do kostela, každý týden přispívají, drží se správné nauky, nekouří, nemluví hrubě, nechodí do hospody, ne... (doplň každý sám). Jsou to dobří lidé.“ Milují ale Boha?

Máme kostely plné lidí, kteří Boha skutečně nemilují a nepovažují lásku k němu za hlavní úkol svého života. Ale jsou věrní a chodí, myslíme si, *takže je to skvělé, jsou to výborní lidé*. K apoštolské svatosti se však neznají.

John Eldredge (redakčně upraveno z knihy „*Nebojte se života*“, Praha, Portál, 2014 – 120 str., 194 Kč, možno objednat na <http://obchod.portal.cz>) ■

Knihu je možno objednat na www.portal.cz (120 stran, 194 Kč)

Foto: Flickr, dawolf (CC BY-NC 2.0)

Láska za 1000 Kč...

Nastal den posledního zvonění. Po rozloučení se školou se naše třída vydala do města, kde jsme předváděli různé scénky. Část třídy, zejména děvčata, se vydala do okolí prodávat papírové růže. Také já jsem chodila s kasičkou a nabízela květiny. Za ústím náměstí jsem si všimla procházejícího mladíka. Byl menší postavy. Protože jeho vzhled, způsob chůze a ochablost ruky

od zápěstí mi napovídaly, že handicap mu neumožňuje být trvale zaměstnaný, nežádala jsem ho o příspěvek. Po chvíli jsem tohoto muže potkala znovu. Se stejnou myšlenkou jsem pokračovala dál. Když jsem se za pět minut vracela na náměstí, opět jsem ho viděla. Stál nedaleko mě. Nedalo mi to a přistoupila jsem k němu a nabídla mu květinu.

Vhodil mi do kasičky minci, květinu odmítnul. Viděla jsem, že ještě není čas odejít. Chtěl něco říct. Po chvíli se zeptal: „Slečno, nechtěla byste si vydělat za hodinu 1000 korun?“ S nevelkým zájmem jsem se zeptala: „A jakým způsobem?“ „Hledám společníci,“ odpověděl.

Představila jsem si čistotu jako lehké peříčko, které by špinavá ruka ledabyle vyhodila ven z okna.

Kontakty na Společnost čistých srdcí
www.spolcs.cz

P. Vilém M. Štěpán, O.Praem.
Římskokatolická farnost, 439 63 Liběšice u Žatce 1
farnost.libesice@seznam.cz, tel.: 608 831 584
P. Marek Dunda, Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí
marek@fatym.com, tel.: 731 402 742

Pane Ježíši, děkuji ti, že mne miluješ láskou bez hranic, která chrání od zlého, pozdvihuje z největších pádů a léčí nejbolestivější rány. Odevzdávám Ti svou paměť, rozum, vůli, duši i tělo spolu se svou sexualitou.

Slibuji, že se nebudu oddávat sexu, dokud neuzavřu svátost manželství. Dávám si předsevzetí, že nebudu čist, ani kupovat, ani se dívat na časopisy, programy a filmy s pornografickým obsahem. Slibuji, že se s Tebou budu každý den setkávat v modlitbě i při četbě Písma svatého, v častém přistupování ke svatému přijímání a při adoraci Nejsvětější svátosti. Chci pravidelně přistupovat ke svátosti smíření, nepodléhat znechucení a ihned se pozvednout z každého hříchu.

Pane Ježíši, uč mne systematické práci na sobě, umění kontrolovat své sexuální tužby a city. Prosím Tě o odvahu, abych nikdy nebral(a) drogy a vyhýbal(a) se všemu, co zotročuje, především alkoholu a cigaretám. Uč mne žít tak, aby v mém životě byla nejdůležitější láska. Panno Maria, Matko moje, veď mne cestami víry k samému zdroji lásky – Ježíši, abych důvěřoval(a) jen Jemu.
Amen

V tu chvíli mi hlavou proběhlo několik myšlenek.

První byl pohled lítosti nad tím, nakolik může být člověk ovlivněný svým okolím, všeobecným názorem společnosti. Reklamy, billboardy a celkové chování lidí nás podněcuje k nezávazným vztahům, setkáním „na jednu noc“, volností za hranicemi morálnosti. Často nás tlačí „jít s proudem“, nevybočovat. Také tento člověk se chtěl ostatním vyrovnat. Jeho touha nelížit se byla pravděpodobně umocněna tím, že možná jako dítě prožil posměch, šikanu..., nebyl přijat. Tyto bolesti a vliv společnosti ho pravděpodobně svádí k myšlenkám, že své osamocení chce vykoupit.

S velkou radostí v srdci jsem si vzpomněla na své členství ve Společenství čistých srdcí. Jsem vděčná, že existují lidé, kteří mají jiné hodnoty, jde jim o čistý vztah.

Tou další myšlenkou, která mě napadla, byla představa čistoty jako lehkého peříčka, které by špinavá ruka leda byle vyhodila ven z okna. Pryč by bylo navždy. Není možné ho opět nalézt. Toto vzácné peříčko dostal každý z nás jako dar od Boha a je na každém z nás, nakolik si ho vážíme a komu ho jednou věnujeme jako svůj poklad.

Tereza (z webu Společenství čistých srdcí www.spolcs.cz) ■

Pozn. redakce: I když je pravda, že některé věci a jejich důsledky už vrátit nejde, je důležité také připomenout, že vždy a v každé situaci je možné přijmout ve svátosti smíření Boží odpuštění a s ním i možnost pokračovat dál už dobře.

Toto vzácné peříčko dostal každý z nás jako dar od Boha a je na každém z nás, nakolik si ho vážíme a komu ho jednou věnujeme jako svůj poklad.

SČS „v Kostce“

Foto: Flickr, donald judge (CC BY 2.0)

Zajímá tě, o co vlastně jde ve Společenství čistých srdcí (SČS), do kterého vstoupilo již více než 1550 mladých lidí?

- ▶ nezáleží na dosavadním způsobu života, důležité je rozhodnutí pro současnost a budoucnost.

V SČS nejde o nic nového. Mladí se jen hlásí k osvědčenému učení katolické církve. Rozhodují se, že se budou snažit růst k ideálu čistého srdce. Vzájemně se podporují příkladem i modlitbou.

P. Marek Dunda ■

O co se snažíme ve Společenství čistých srdcí

- ▶ jít za ideálem čistého srdce (ideál čistého srdce je zde pojímán velmi široce, nezahrnuje pouze sexualitu);
- ▶ chápat sexualitu jako Boží dar člověku, ne jako konzumní záležitost, a snažit se žít v souladu s 6. a 9. přikázáním Desatera;
- ▶ znát učení Církve o těchto otázkách, pochopit jeho význam a přijmout jej;
- ▶ rozvíjet ve všech směrech ctnost čistoty a vydávat radostné svědectví o její hodnotě;
- ▶ nezapomínat žít podle ostatních přikázání Desatera a rozvíjet ostatní prvky autentického křesťanského života (modlitba, četba Písma svatého, život ze svátostí...).

Kdo může do SČS vstoupit

- ▶ členem SČS se může stát každý svobodný člověk starší 15 let, který chce žít podle výše uvedených bodů;

Při vstupu do Společenství čistých srdcí není podstatné, jaký byl dosavadní život. Důležité je rozhodnutí pro současnost a budoucnost.

ABC civilizace lásky

1. Měj v úctě každého člověka, protože v něm žije Kristus. Buď vnímavý ke každému – je to tvůj bratr a sestra.
2. O každém smýšlej dobře – o nikom nesmyšlej zle. I v nejhorším člověku se pokus najít něco dobrého.
3. O druhých mluv vždy dobře – o bližních nikdy nehovoř zle. Naprav křivdu způsobenou slovem. Nebuď příčinou konfliktů mezi lidmi.
4. S každým hovoř jazykem lásky. Nezvyšuj hlas. Neproklínej. Nezpůsobuj problémy. Nezapřičiňuj pláč. Uklidňuj a projevu dobrotu.
5. Odpouštěj všem a vše. Nepřečovávej v srdci hněv. Vždy podej ruku ke smíření první.
6. Čiň vždy dobře bližnímu. Každému čiň dobro tak, jak chceš, aby ho druzí činili tobě. Nepřemýšlej o tom, co má někdo udělat pro tebe, ale o tom, co máš ty udělat pro někoho.
7. Aktivně pomáhej v utrpení. Ochotně přispěj útechou, radou, pomocí, srdcem.
8. Pracuj poctivě, protože plody tvé práce používají druzí, jako i ty používáš plody jejich práce.
9. Zapoj se do života společnosti. Otevři se chudým a nemocným. Poděl se o hmotná i duchovní dobra. Snaž se vidět potřebné kolem sebe.
10. Modli se za všechny, dokonce i za nepřátele.

kardinál Stefan Wyszyński

Když jsi to přečetl, promyslel a promodlil, běž, žij a šíř to dál!

Knihy pro vás i na rozdávání

Otec Marek Dunda dává takovýto návod k jejich používání:

Knih si objednat alespoň deset od každého titulu. Sám si nejdříve knihu přečíst (to je možné i bez toho, že byste si knihu objednali – kompletní texty většiny knih z edice A.M.I.M.S. M. najdete na www.fatym.com a www.amims.net). Potom byste měli uvážit, koho z vašich známých, přátel, sousedů, příbuzných (zejména těch, kteří jsou nevěřící či víře odcizení, kteří již dlouho neudělali nic pro své náboženské vzdělání, kteří jsou nemocní, osamělí) by kniha mohla oslovit, zaujmout, komu by byla prospěšná. Knihy pak rozdávat, půjčovat, nabízet za příspěvek na tisk...

Objednávat můžete na www.amims.net nebo použít objednávkový list na str. 22 tohoto čísla. Doporučený příspěvek na tisk knih A.M.I.M.S. M. s 96 až 160 stranami je 20 až 30 Kč – podle počtu stran... Na www.amims.net najdete i další naše publikace k objednání jen za příspěvek na tisk. Také většina z nich může sloužit k evangelizaci.

Milujte se!

Římskokatolický farní úřad, Náměstí 20
671 03 Vranov nad Dyjí
e-mail: redakce@milujte.se